

Univerzita Pardubice
Dopravní fakulta Jana Pernera

**System automatické evidence traťových
poznání**

Bc. Milan Stehlík

Diplomová práce

2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Milan Stehlík**
Osobní číslo: **D11940**
Studijní program: **N3708 Dopravní inženýrství a spoje**
Studijní obor: **Technologie a řízení dopravy**
Název tématu: **Systém automatické evidence traťových poznání**
Zadávací katedra: **Katedra technologie a řízení dopravy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Úvod

1. Analýza právních předpisů a norem
2. Požadavky a funkce systému
3. Architektura systému
4. Zhodnocení

Závěr

Rozsah grafických prací: 4 - 5

Rozsah pracovní zprávy: 40-50

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

1. Zákon č. 266/1994 Sb. o dráhách
2. Směrnice a nařízení Evropské unie
3. SŽDC (ČD) D2 Předpis pro organizování a provozování drážní dopravy
4. ČD V 2 Předpis pro lokomotivní čety
5. Dokumenty železničních dopravců

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Radovan Soušek, Ph.D.**
Katedra technologie a řízení dopravy

Datum zadání diplomové práce: **1. února 2016**

Termín odevzdání diplomové práce: **27. května 2016**

doc. Ing. Ivo Drahotský, Ph.D.
děkan

L.S.

doc. Ing. Pavel Drdla, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 2. února 2015

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 22. 8. 2016

.....

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá návrhem systému pro automatickou evidenci traťových poznání, která je částí systému zajišťování bezpečnosti dopravce. Analyzuje podstatu traťových poznání v kontinuitě s certifikací strojvedoucích. Stanovuje požadavky na funkci systému. Navrhuje způsoby řešení systému. Vyhodnocuje přínos navrženého systému.

KLÍČOVÁ SLOVA

Systém zajišťování bezpečnosti, železniční dráha, traťová poznání, odborná způsobilost, dopravce, strojvedoucí, hnací vozidlo, systém

TITLE

System for automatic records of railways knowledges

ANNOTATION

The master thesis deals with design of the system for automatic records of railways knowledges, which is part of the safety management systems of the railway undertaking. It analyzes the nature of railways knowledges in continuity with the certification of train drivers. It specifies requirements for system function. It proposes ways to resolve system. It evaluates benefits of the proposed system.

KEYWORDS

Safety management system, railway infrastructure, railways knowledges, professional competence, railway undertaking, train driver, locomotive, system

OBSAH

SEZNAM OBRÁZKŮ	8
SEZNAM TABULEK	9
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	10
ÚVOD	11
1 PROCES HARMONIZACE NA ŽELEZNICI	12
1.1 Dopravní politika evropské unie	12
1.1.1 Směrnice prvního železničního balíčku	12
1.1.2 Směrnice druhého železničního balíčku	12
1.1.3 Směrnice třetího železničního balíčku	13
1.2 Úkoly železničních balíčků na české železnici	14
1.2.1 Společný evropský prostor v železniční dopravě	16
1.2.2 Pojetí kvalifikace v železniční dopravě	21
2 SYSTÉM ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI	23
2.1 Provozování drážní dopravy	23
2.1.1 Licence dopravce	25
2.1.2 Osvědčení dopravce	26
2.1.3 Způsobilost strojvedoucích v působnosti drážního úřadu	29
2.1.4 Způsobilost strojvedoucích v působnosti dopravce	30
2.2 Entita znalosti traťových poměrů trati a dopraven	32
2.2.1 Provozování dráhy	32
2.2.2 Pravidla provozování dráhy	35
2.2.3 Znalost traťových poměrů	36
3 TECHNOLOGICKÉ POSTUPY DOPRAVCE	39
3.1 Administrace personálních činností dopravce	39
3.1.1 Řízení lidských zdrojů	39
3.1.2 Vydávání osvědčení strojvedoucího	41
3.1.3 Zásady pro vyplňování osvědčení strojvedoucího	43
3.1.4 Informační systém dopravce a zpřístupnění dat	46
3.1.5 Ověřování způsobilosti strojvedoucích a záznam učiněných zjištění	47
3.1.6 Dohled nad činnostmi strojvedoucích	47
3.2 Řízení na vymezených dráhách nebo jejich částech	48
3.2.1 První vydání osvědčení strojvedoucího	49

3.2.2 Aktualizace oprávnění strojvedoucího o další trať	52
3.2.3 Zvládání rizik dopravcem podle SMS	54
4 INFORMAČNÍ SYSTÉM DOPRAVCE	58
4.1 Sledování pohybu hnacího vozidla.....	58
4.1.1 Systém ISOŘ	59
4.1.2 Systém GPS	60
4.1.3 Informační systémy železniční dopravy	61
4.1.4 Systém APS a EVAL	62
4.2 Systém Helios Orange	64
4.2.1 Upravená architektura systému Helios Orange	65
4.2.2 Struktury funkcí obsažených v modulech	67
4.3 Zavedení do praxe	71
4.4 Zhodnocení návrhu řešení	72
ZÁVĚR	74
SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	77

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Všeobecný rozkaz pro vlak č. 836	38
Obrázek 2 Tiskopis osvědčení strojvedoucího vnější strana	42
Obrázek 3 Tiskopis osvědčení strojvedoucího vnitřní strana	43
Obrázek 4 Karta způsobilosti.....	52
Obrázek 5 Technické řešení systému APS	62
Obrázek 6 Navrhovaná struktura systému Helios Orange.....	66
Obrázek 7 Struktura modulu vozidla	67
Obrázek 8 Schéma modulu přeprava	68
Obrázek 9 Struktura modulu výkony.....	70
Obrázek 10 Struktura modulu personál	71

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Počty vybraných mimořádných událostí v letech 2011 – 2015	37
Tabulka 2 Náklady na pořízení systému GPS pro 50 hnacích vozidel	61
Tabulka 3 Číselník statusu jízdy vlaku	69

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CI	Common Interface
CSM	Common safety methods (společná bezpečnostní metoda)
ČD	České dráhy a.s.
ČR	Česká republika
EDD	Elektronická dopravní dokumentace
EU	Evropská unie
EXCEL	Microsoft Excel
GPS	Globální polohovací systém
GVD	Grafikon vlakové dopravy
IS	Informační systém
ISOŘ	Informační systém operativního řízení
Karta	Karta způsobilosti
MU	Mimořádná událost
PIS	Personálního informační systém
SJŘ	Sešitový jízdní řád
SMS	Safety management system (systém zajišťování bezpečnosti)
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
TJŘ	Tabelární jízdní řád
TSI	Technické specifikace interoperability
TTP	Tabulky traťových poměrů
UTZ	Určená technická zařízení
ZDD	Základní dopravní dokumentace

ÚVOD

Diplomovou práci jsem rozdělil na část teoretickou a praktickou. Kompozici teoretické části jsem pojal v časovém horizontu vzniku tří železničních balíčků, jimiž evropská legislativa vydává právní předpisy za účelem vytvoření společného evropského dopravního prostoru. V jednotlivých kapitolách teoretické části je v obecné rovině popsán vývoj evropské legislativy, která nastavuje rámec propojení železnic jednotlivých členských států Evropské unie (EU), v oblasti železniční dopravy. Sjednocující tendence a snahy o unifikaci evropské železnice, vytváří současně potřebu harmonizace pravidel, k zajištění interoperability železničních celků jednotlivých členských států EU. Nejdříve jsem se zabýval celkovým pohledem na proces sjednocení železničního dopravního prostoru a vybral ustanovení právních předpisů EU, která se dotýkají sjednocení požadavků na kvalifikaci pro činnosti provozování drážní dopravy. Další kapitoly jsou již vypracovány podle požadavků směrnic železničních balíčků, transponovaných do národní legislativy České republiky (ČR). Jejich obsahem jsou základní principy zajišťování bezpečnosti dopravcem, ve vztahu k činnostem při provozování drážní dopravy, odborné způsobilosti strojvedoucích a znalosti tratě nezbytné, pro řízení hnacího vozidla na železniční dráze. Popisují požadavky týkající se kvalifikace strojvedoucích, které nastavují jednotný proces certifikace strojvedoucích. Charakterizují entitu znalosti tratí a traťového poznání jako nedílnou součást odborné způsobilosti strojvedoucího v kontextu jejich certifikace.

V praktické části uvádím technologické postupy a provozní zvyklosti dopravce ve vztahu k traťovému poznání strojvedoucích, včetně aspektů personální administrace, na jejichž základě vyvstala potřeba automatické evidence traťových poznání. Zřetel byl brán zejména na dopravcem zavedený systém zajišťování bezpečnosti a jeho prvky, jimiž je odborná způsobilost a certifikace strojvedoucích. Navrhuji varianty pro způsob získávání dostupných informací, na jejichž základě lze realizovat automatickou evidenci traťových poznání. Zabývám se možným řešením a širším návrhem architektury informačního systému (IS) dopravce. Závěrem práce je navržená evidence traťového poznání automaticky, pomocí výpočetní techniky, jako součást softwarového řešení bezpečného provozování drážní dopravy.

Cílem této práce je návrh systému automatické evidence traťových poznání, jejichž účelem je prokázání platné odborné způsobilosti strojvedoucích a zajištění bezpečnosti provozování drážní dopravy v železničním systému České republiky.

1 PROCES HARMONIZACE NA ŽELEZNICI

1.1 Dopravní politika evropské unie

Nejdůležitějším krokem dopravní politiky Evropské unie je podle posledního vydání Bílé knihy z roku 2011 vytvoření společného evropského dopravního prostoru v oblasti železniční dopravy a plná liberalizace železničního trhu.

Dlouhodobé strategie a cíle dopravní politiky EU ke zvýšení efektivity dopravy předkládá Evropská unie v dokumentu Evropské komise Bílá kniha – Plán jednotného evropského dopravního prostoru.

Harmonizací pravidel důležitých pro interoperabilitu jednotlivých národních železničních systémů se sjednocuje rozmanitost legislativních úprav členských států. V rámci harmonizace těchto pravidel jsou vydávány Evropským parlamentem a Radou Evropských společenství směrnice a prováděcí předpisy jako součást takzvaných železničních balíčků. Tyto legislativní akty stanovují nejen míru odpovědnosti příslušným orgánům členských států, ale předepisují i úkoly provozovatelům drážní dopravy (dopravce), provozovatelům dráhy, vzdělávacím zařízením a strojvedoucím. V podkapitolách uvádím okruh ustanovení právních norem EU, které jsem použil jako základ této práce.

1.1.1 Směrnice prvního železničního balíčku

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru v článku 21 obsahuje požadavky týkající se kvalifikace a pojednává o odborné způsobilosti žadatele o licenci k provozování železniční dopravy. (1)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES ze dne 17. června 2008 o interoperabilitě železničního systému ve Společenství v příloze III odst. 2.6.1. uvádí základní požadavek k zajištění bezpečnosti provozu v rámci interoperability, kterým je sladění pravidel provozování sítě a kvalifikace strojvedoucích. (2)

1.1.2 Směrnice druhého železničního balíčku

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES ze dne 29. dubna 2004 o bezpečnosti železnic Společenství a o změně směrnice Rady 95/18/ES o vydávání licencí železničním podnikům a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti v příloze III

odst. 2 písm. e) je uvedeno, že základním požadavkem systému bezpečnosti je vydávání opatření týkající se problematiky školení zaměstnanců a nastavení systémů k zajištění kvalifikace zaměstnanců. (3)

1.1.3 Směrnice třetího železničního balíčku

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES ze dne 23. října 2007 o vydávání osvědčení strojvedoucím obsluhujícím hnací vozidla a vlaky v železničním systému Společenství stanovuje následující:

- V článku 4 odst. 1 stanovuje podmínku, že všichni strojvedoucí musí mít zdravotní způsobilost a musí být kvalifikováni. Splnění těchto podmínek podle písm. a) dokládají licenci a dále osvědčením uvádějícím, které kolejové vozidlo smí řídit, a na které části infrastruktury podle písm. b).
- V článku 6 uvádí, kdo je držitelem licence a osvědčení, a kdo je vydává.
- V článku 9 odst. 1 určuje minimální požadavky k získání licence a osvědčení, které musí žadatelé splnit. Jedním minimálních požadavků k získání licence je prokázání všeobecné odborné způsobilosti složením zkoušky podle článku 11 odst. 4.
- Podle článku 13 odst. 1 k získání osvědčení je minimálním požadavkem ověření odborné znalosti a způsobilosti zkouškou ve vztahu ke kolejovému vozidlu uvedenému v žádosti o vydání osvědčení. Podle odst. 2 je minimálním požadavkem k získání osvědčení ověření odborné znalosti a způsobilosti zkouškou, týkající se částí infrastruktury uvedené v žádosti o vydání osvědčení. Včetně ověření jazykových znalostí, je-li to účelné.
- Podle článku 15 vypracuje každý železniční podnik nebo provozovatel infrastruktury vlastní postupy pro vydávání nebo aktualizaci osvědčení v souladu se svým systémem zajišťování bezpečnosti.
- Článek 16 odst. 1 stanovuje podmínky zachování licence, kdy držitelé musí podstupovat pravidelně zkoušku k ověřování všeobecné způsobilosti podle čl. 11. V odst. 2 je podmínkou pro zachování osvědčení pravidelné ověřování znalostí zkouškou týkající se podmínek uvedených v člancích 12 a 13. Což znamená ověření znalostí kolejového vozidla a znalosti infrastruktury, popř. znalost jazyka. Četnost zkoušek určuje železniční podnik nebo provozovatel infrastruktury, který strojvedoucího zaměstnává, v souladu s vlastním systémem zajišťování bezpečnosti. Minimální počet zkoušek je uvedený v Příloze VII a jejich provedení zaznamená poznámkou v osvědčení a zápisem v rejstříku podle článku 22.

- Podle článku 18 odst. 1 jsou povinni železniční podniky a provozovatel infrastruktury kontrolovat platnost licence a osvědčení strojvedoucích, které zaměstnávají a zavést dohled nad jejich činností.
- Článek 22 odst. 1 nařizuje příslušnému orgánu vést rejstřík všech licencí pod vnitrostátním číslem, přiděleným strojvedoucímu. V odst. 2 nařizuje železničnímu podniku a provozovateli infrastruktury vést rejstřík všech osvědčení nebo zajistit jeho vedení. Rejstřík musí obsahovat údaje uvedené v příloze I odst. 4 a musí být pravidelně aktualizován. Podle odst. 4 mají příslušné orgány spolupracovat s agenturou za účelem zajištění interoperability rejstříků licencí a osvědčení.
- Článek 25 odst. 1 stanoví, kdo určuje zkoušky a zkoušející za účelem prověření požadované kvalifikace následovně:
 - podle písm. a) pro část týkající se licence je to pověřená osoba.
 - podle písm. b) pro část týkající se osvědčení je to železniční podnik nebo provozovatel infrastruktury. (4)

Nařízení Komise (EU) č. 36/2010 ze dne 3. prosince 2009 o vzorech Společenství pro licenci strojvedoucího, doplňková osvědčení, ověřené opisy doplňkových osvědčení a formuláře žádosti o licenci strojvedoucího podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES stanovuje jednotné vzory dokladů, uvedených v názvu nařízení a závazných pro všechny členy EU (Kromě Kypru a Malty). (5)

Dle odst. 4 rozhodnutí Komise 2010/17/ES ze dne 29. října 2009 o přijetí základních parametrů pro rejstříky licencí strojvedoucích a doplňkových osvědčení podle směrnice 2007/59/ES, musí být rejstřík licencí strojvedoucích a doplňkových osvědčení přístupný k nahlížení pověřeným orgánům a zúčastněným stranám, proto by měl být vytvořeny pomocí společných provozních a technických specifikací. Z tohoto důvodu musí být rejstříky jednotné jak z pohledu údajů v nich obsažených tak i z pohledu formátování údajů. (6) Zákonem č. 266/1994 Sb., o dráhách ve znění pozdějších předpisů se toto rozhodnutí stává přímo proveditelným předpisem EU v ČR.

1.2 Úkoly železničních balíčků na české železnici

V této kapitole nastíním všeobecnou roli železničních balíčků při rozvoji české železnice. V souladu s prvním balíčkem musí být na státem vlastněných dráhách oddělená drážní infrastruktura od provozu. Přínos tohoto aktu spočívá v transparentní a nezávislé správě

infrastruktury, vzniku nových dopravců a rozvoji konkurence při provozování drážní dopravy uvnitř jednotlivých států unie.

V České republice došlo v roce 2003 k transformaci Českých Drah, státní organizace na České dráhy a.s. (ČD) a Správu železniční dopravní cesty, státní organizace (SŽDC). Transformace má v souladu s evropskými směrnici umožnit otevřený přístup na síť. Funkce provozovatele dráhy a správce drah ve vlastnictví státu připadla SŽDC a ČD zastávaly roli jednoho z provozovatelů drážní dopravy. Jelikož SŽDC nebyla schopna zabezpečit řízení železničního provozu, plnily ČD na základě smluvního vztahu funkci operátora obsluhy dráhy.

Prvním balíčkem je rovněž stanovena odpovědnost za vytvoření podmínek pro získání kapacity dopravní cesty a stanovení poplatků za použití infrastruktury a v neposlední řadě vznik regulačního úřadu nezávislého na orgánech státní správy. Rovné podmínky dopravcům, týkající se přístupu na dopravní cestu jsou zajištěny Prohlášením o dráze celostátní a regionální, které vydává SŽDC a taktéž vykonává správce poplatků za použití dopravní cesty.

K datu 1. 9. 2011 byl realizován převod činností obsluhy dráhy a řízení provozu od ČD na SŽDC. Úlohu nezávislého regulačního úřadu vykonává Drážní úřad, který je přímo podřízený Ministerstvu dopravy.

Každý dopravce v daném státě musí před zahájením železničního provozu získat licenci k provozování drážní dopravy, čímž splňuje podmínku odborné způsobilosti týkající se především profesní vybavenosti dopravce. Vznik konvenční železniční sítě a zajištění interoperability je provázáno plněním technických požadavků podle technických specifikací interoperability (TSI), které nemají vést k nahrazování vlastních principů a postupů ve snaze jejich unifikace, ale ke zdokonalení.

Druhý balíček usiluje o vytvoření jednotného železničního dopravního prostoru propojením na úrovni bezpečnostních a provozních prvků, vytvořením stejně nastavených bezpečnostních standardů, formou národních bezpečnostních předpisů. Jsou nastaveny společné bezpečnostní ukazatele a stanoveny požadavky na systém zajišťování bezpečnosti (TJR). Po splnění podmínek je vydáváno osvědčení o bezpečnosti, které dokladuje, že železniční podnik má zavedený a schválený systém zajišťování bezpečnosti.

Mimo jiné se druhý balíček zabývá funkcí bezpečnostního orgánu, který má vydávat osvědčení o bezpečnosti, provádět kontroly a šetření. V našich podmínkách je tímto úkolem

pověřen Drážní úřad. Společně se vznikem národního bezpečnostního orgánu má vzniknout i inspekční orgán, kterému nařizuje povinnost vyšetřování nehod a mimořádných událostí (MU). Na základě šetření pak vydává zprávy a popřípadě i bezpečnostní doporučení. Tuto funkci plní Drážní inspekce.

I do tohoto balíčku se promítá odborná způsobilost a to ve vztahu k požadavkům osvědčení o bezpečnosti, kdy zajišťování kvalifikace zaměstnanců je jedním z prvků systému bezpečnosti.

Za nejdůležitější z pohledu této diplomové práce považuji třetí balíček, jehož prostřednictvím dochází k postupné harmonizaci minimálních požadavků v oblasti kvalifikace a certifikace strojvedoucích v EU a úpravě pracovních podmínek mobilních pracovníků poskytujících interoperabilní přeshraniční služby v železniční dopravě.

Každý strojvedoucí musí být držitelem licence a osvědčení o harmonizovaném doplňkovém školení, která stvrzují, že splňuje minimální požadavky v oblasti věku zdraví, odborné praxe znalosti z oblasti řízení vlaku, znalost infrastruktury a jazyka. Především musí mít strojvedoucí osvědčení, jimiž doloží, že prošli zvláštním školením ohledně provozu na příslušných tratích, řízení příslušného vozidla a dodržování provozních a bezpečnostních předpisů vydaných daným podnikem. Na tomto základě směrnice předpokládá vzájemné uznávání osvědčení. Železniční podniky, které jsou držiteli osvědčení o bezpečnosti, jsou povinny vést rejstřík veškerých doplňkových osvědčení.

1.2.1 Společný evropský prostor v železniční dopravě

Vznik společného prostoru v železniční dopravě je vázán na propojení železničních systémů členských států EU. (1) Existující železniční systémy musí umožňovat bezpečný a nepřerušovaný chod vlaků a tento neustále se vyvíjející proces v železniční dopravě provází časté změny legislativních aktů EU, dopadající fakticky i na provozování drážní dopravy. (2) Členské státy EU realizují tento vývoj sjednocením vlastního právního řádu s právem evropským.

V obecné rovině lze konstatovat, že stávající železniční systém naší republiky jsou jednotlivé kategorie železničních drah, jak jsou uvedeny v zákoně č. 266/1994 Sb. Pro účely vzniku konvenčního železničního systému EU, byly ze stávajícího železničního systému vyjmuty v souladu se směrnicí 2012/34/EU, kategorie železniční dráhy, kterými jsou vlečky a dráhy speciální. Tento záměr EU je později rozšířen o myšlenku vzniku transevropského železničního systému podle směrnice 2008/57/ES. Transevropský železniční systém nese

společné znaky konvenčního železničního systému s rozdílem znaků vysokorychlostních tratí, které jsou v něm zařazeny. Evropským železničním systémem je podle zákona č. 266/1994 Sb. kategorie celostátní dráhy sestávající ze železniční dráhy:

- „na níž je provozována osobní nebo nákladní doprava a kombinovanou dopravu, to je dráha konvenční vybavená pro rychlosti drážních vozidel do 200 km/h,
- na níž je provozována vysokorychlostní železniční doprava, to je dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel nad 200 km/h.“ (7)

Společný dopravní prostor EU v České republice tvoří stávající železniční systém kategorie dráhy celostátní splňující prvky interoperability vysokorychlostního železničního systému a konvenčního železničního systému. Pro účely vypracování této diplomové práce uvažují vždy o stávajícím železničním systému, železniční dráhy kategorie celostátní a regionální.

Trat'ové poznání je součástí odborné způsobilosti strojvedoucího, proto se v této práci zabývám i zajištěním bezpečnosti provozu železnic neboť v rámci interoperability vzniká podle směrnice 2008/57/ES potřeba „sladění pravidel provozování sítě a kvalifikace strojvedoucích“. (2) Ke sjednocení kvalifikace strojvedoucího na dráze celostátní a regionální, dochází tzv. harmonizací požadavků na dosažení způsobilosti strojvedoucího a vydávaných dokladů prokazujících jeho způsobilost. Naše národní právo tak provází časté novelizace vynucené mnoha změnami legislativy EU a pro mnohé se stává nepřehledným a nejasným. Za určitý nesoulad harmonizovaných pravidel, považují používání odlišných termínů v železniční dopravě.

Cílem této práce není analýza termínů používaných a definovaných v právních předpisech EU a ČR. Základ jejího vypracování tvoří zákon č. 266/1994 Sb., vyhláška 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 16/2012 Sb., o odborné způsobilosti osob řídících drážní vozidlo a osob provádějících revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení a o změně vyhlášky Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, ve znění pozdějších předpisů.

Tento základ se rozšiřuje o dva přímo proveditelné předpisy EU v ČR, kterými jsou rozhodnutí Komise 2010/17/ES a nařízení Komise (EU) č. 36/2010. Požadavky týkající se kvalifikace strojvedoucích uvedené ve směrnicích EU popsanych v kapitole 1.1.1 jsou v ČR implementovány národní legislativou a současně přímo proveditelnými předpisy EU v ČR za použití rozdílných termínů a jejich definic.

Nejsem zastáncem vzniku nových pojmů, už jen z toho důvodu, že bezpečnost železniční dopravy spočívá v přesném označení kdo, kdy, co a jak má udělat. Interpretace pojmů evropských norem je pro mne dostatečně srozumitelná. Pro lepší pochopení rozdílného obsahu výše uvedených norem, jsem si vydefinoval význam některých rozdílných výrazů, které budu používat.

„Železniční systém je struktura složená ze železniční infrastruktury, která zahrnuje tratě a pevná zařízení železničního systému a kolejová vozidla všech kategorií a původu provozovaná na této infrastruktuře. Tento systém se člení na subsystemy: infrastruktura, řízení a zabezpečení, energie, kolejová vozidla, provoz a řízení dopravy, údržba, využití telematiky v osobní a nákladní dopravě.“ (3) Zákon č. 266/1994 Sb. a prováděcí právní předpis tento pojem nepoužívá, vhodným ekvivalentem je kategorie dráhy celostátní a regionální. (7) Dráhou celostátní a regionální se rozumí železniční systém. Dráha celostátní a regionální je struktura složená ze železniční dráhy, která zahrnuje tratě a pevná zařízení dráhy celostátní a regionální a kolejová vozidla.

„Provozovatel infrastruktury je každý subjekt nebo podnik pověřený zejména zřízením, správou a udržováním železniční infrastruktury, včetně řízení dopravy a zabezpečení a signalizace. Funkce provozovatele infrastruktury na železniční síti nebo části železniční sítě je možné přidělit různým subjektům nebo podnikům.“ (1) Podle zákona č. 266/1994 Sb. provozovatel dráhy, provádějící provozování dráhy, tedy činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje drážní doprava. Provozovatelem infrastruktury se rozumí provozovatel dráhy pověřený zřízením správou a udržováním železniční dráhy. Provozovatelem infrastruktury na železniční síti se rozumí přidělcce kapacity, podle zákona č. 266/1994 Sb.

„Kapacita infrastruktury je možnost naplánovat požadované trasy vlaků na úseku infrastruktury pro určité období.“ (1) Podle zákona č. 266/1994 Sb. se kapacitou infrastruktury se rozumí kapacita dopravní cesty.

„Zpráva o síti je podrobný výklad všeobecných pravidel, lhůt, postupů a kritérií systému zpoplatnění a systému přidělování kapacity, včetně informací potřebných k podání žádosti o přidělení kapacity infrastruktury.“ (1) Zprávou o síti se rozumí prohlášení o dráze podle zákona č. 266/1994 Sb.

„Síť se rozumí tratě, stanice, terminály a všechny druhy pevně instalovaného vybavení potřebného k zajištění bezpečného a nepřetržitého provozu železničního systému.“ (3)

Zákon č. 266/1994 Sb. používá výraz dopravní cesta bez bližší definice. Sítí se rozumí dopravní cesta, kterou provozuje přidělcce SŽDC.

„Jízdním řádem sítě jsou údaje určující veškerý plánovaný provoz vlaků a vozového parku, který se uskutečňuje v rámci příslušné železniční infrastruktury v době jeho platnosti.“ (1) Tomuto pojmu je vhodným ekvivalentem grafikon vlakové dopravy (GVD) sestavený provozovatelem dráhy SŽDC.

„Železniční podnik je jakýkoli jiný veřejný nebo soukromý podnik licencovaný v souladu s příslušnými předpisy Společenství, jehož předmětem činnosti je železniční přeprava zboží nebo cestujících, přičemž železniční podnik musí zajistit trakci. Tento pojem zahrnuje i podniky zajišťující jen trakci.“ (6) Podle zákona č. 266/1994 Sb. *„provozovatel drážní dopravy, provozující drážní dopravu jako činnost, při níž mezi provozovatelem této dopravy a osobou, jejíž přepravní potřeba se uspokojuje, vzniká právní vztah, jehož předmětem je přeprava osob, věcí, zvířat anebo činnost, kterou se zajišťuje podnikání podle zvláštních předpisů.“* (7) Zjednodušeně řečeno, provozovatel drážní dopravy provozuje železniční přepravu a k tomu účelu využívá dopravní prostředek. Železničním podnikem se rozumí provozovatel drážní dopravy neboli dopravce.

„Vozidlem je železniční vozidlo, které může být provozováno po vlastní ose na železničních tratích, s trakcí nebo bez ní. Vozidlo se skládá z jednoho či více strukturálních a funkčních subsystémů nebo částí takových subsystémů.“ (3) *„Vozidlo je obecný termín používaný pro označení kolejového vozidla.“* (2) V české právní normě pojem drážní vozidlo nebo také hnací drážní vozidlo. (8) Vezmeme-li v úvahu, že za účelem provozování drážní dopravy využívá dopravce jako dopravní prostředek drážní vozidlo podle vyhlášky č. 173/1995 Sb., které je *„závislé při svém pohybu na stanovené součásti dráhy (koleji, troleji, lanu apod.)“* (8) a dopravním prostředkem je také hnací drážní vozidlo *„schopné vyvíjet tažnou, případně brzdící sílu pro pohyb a brzdění vlastní a zpravidla i jiných drážních vozidel a taktěž speciální vozidlo konstruované pro údržbu, opravy a rekonstrukce dráhy nebo pro kontrolu stavu dráhy, odstraňování následků nehod a mimořádných událostí“* (8), nemusí se vždy jednat o vozidlo závislé na železniční koleji. Vycházejí z definic, je kolejovým vozidlem železniční vozidlo, které může být provozováno po vlastní ose na železničních tratích, s trakcí nebo bez ní. Pro účely této práce se drážním vozidlem rozumí železniční vozidlo provozováno po vlastní ose na železniční trati. Železničním vozidlem schopným vyvíjet tažnou, případně brzdící sílu pro pohyb a brzdění vlastní a zpravidla i jiných železničních vozidel je hnací vozidlo.

„Železniční infrastrukturou se rozumí tratě a pevná zařízení železničního systému (výhybky, inženýrské stavby, související staniční vybavení, bezpečnostní a ochranná zařízení).“ (2) Ekvivalentem tohoto pojmu v českém právním předpisu je výraz železniční dráha. (7) Pro charakteristiku železniční infrastruktury je potřeba vymezit pojem železniční dráha, kdy podle zákona č. 266/1994 Sb. *„dráhou je cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy.“ (7)*

Za pevná zařízení považujeme výhybky, inženýrské stavby, související staniční vybavení, bezpečnostní a ochranná zařízení v souladu s definicí železniční infrastruktury. Budeme-li nadále obecně vycházet z definice dráhy a drážního vozidla se pohybují po cestě, pak vyhláška č. 173/1995 Sb. tuto cestu upřesňuje pojmem trať jako *„vymezenou část dráhy, určenou pro jízdu vlaku, zpravidla rozdělenou na traťové úseky mezi dopravními s kolejovým rozvětvením a na koleje v dopravnách.“ (8)* Z pozice výše uvedeného textu železniční infrastrukturou rozumějme železniční dráhu. Železniční dráhou jsou tratě a pevná zařízení dráhy celostátní a regionální, potřebná pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy.

„Strojvedoucí je osoba způsobilá a oprávněná řídit samostatně, zodpovědně a bezpečně vlaky včetně hnacích vozidel, posunovacích hnacích vozidel, pracovních vlaků, vozidel údržby nebo vlaků určených pro železniční přepravu cestujících nebo zboží.“ (2) V české právní normě osoba řídící drážní vozidlo na dráze celostátní a regionální nebo osoba s platnou licencí strojvedoucího a platným osvědčením strojvedoucího. (7) Řízení drážního vozidla na dráze celostátní a regionální zahrnuje činnosti dopravce při provozování drážní dopravy podle §33 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 173/1995 Sb. při řízení drážního vozidla. Za činnosti vykonávané při řízení drážního vozidla nese odpovědnost dopravce podle §35 vyhlášky č. 173/1995 Sb. a provádí je osoba řídící drážní vozidlo. Obecně řečeno osoba řídí drážní vozidlo na dráze celostátní a regionální, jde tedy o dráhu železniční. Tento aspekt poněkud rozšiřuje vyhláška č. 16/2012 Sb. rozsahem zkoušky všeobecné odborné způsobilosti pro řízení drážního vozidla a výkon činnosti strojvedoucího. Výkon činnosti bych v tomto případě označil za výkon povolání strojvedoucího fyzickou osobou podle národní soustavy povolání definované v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Výkon tohoto povolání pak spočívá v řízení hnacího vozidla a je podmíněn úspěšným vykonáním zkoušky všeobecné odborné způsobilosti a vydáním licence strojvedoucího.

„Bezpečnostním orgánem je vnitrostátní subjekt pověřený úkoly, které se týkají bezpečnosti železnic nebo jakýkoli dvoustranný subjekt zřízený společně dvěma členskými státy, jemuž jsou svěřeny tyto úkoly s cílem zajistit jednotný bezpečný režim pro specializované

přeshraniční infrastruktury.“ (3) Podle zákona č. 266/1994 Sb. se zřizuje správní úřad Drážní úřad jako orgán státní správy, se sídlem v Praze, který je podřízen Ministerstvu dopravy. (7)

Definice vybraných základních pojmů jsou uvedeny v příloze 1.

1.2.2 Pojetí kvalifikace v železniční dopravě

Pojetí odborné způsobilosti/kvalifikace bylo vytvořeno ve Velké Británii jako součást procesu vytváření standardů pro státní systém odborné způsobilosti/kvalifikace. Specifikuje minimální standardy potřebné pro plnění souboru úkolů a činností a vyjádřené tak, že je lze v rámci certifikace pozorovat a posuzovat. Základním prvkem odborné způsobilosti je popis něčeho, co by lidé v daných oblastech měli být schopni dělat. Jsou nebo nejsou způsobilí. (9)

K zajištění bezpečného provozování drážní dopravy jsou v českém právním předpisu specifikovány minimální standardy potřebné k zajištění způsobilosti osob pro činnosti při provozování drážní dopravy a řízení drážního vozidla. Ve shodě s předchozím odstavcem je vysvětlen pojem odborně způsobilá osoba podle § 1 písm. p) vyhlášky č. 173/1995 Sb., kde *„odborně způsobilá osoba je osoba určená provozovatelem dráhy nebo dopravcem, zajišťující při provozování dráhy nebo provozování drážní dopravy činnosti přímo ovlivňující bezpečnost provozování dráhy a drážní dopravy, která je odborně způsobilá podle právního předpisu a podle vnitřního předpisu provozovatele dráhy pro činnosti při provozování dráhy nebo podle právního předpisu a podle vnitřního předpisu dopravce pro činnosti při provozování drážní dopravy.“* (8)

Odbornou způsobilostí je tedy požadavek právního předpisu takto v jeho znění označený na dosažení kvalifikace a prokázání kvalifikace k výkonu pracovních činností při provozování dráhy a drážní dopravy, podle ustanovení právních předpisů a podle ustanovení vnitřních předpisů provozovatele dráhy nebo dopravce.

Osoba určená dopravcem, vykonává povolání strojvedoucího, přitom provádí činnost při provozování drážní dopravy – řízení hnacího vozidla, to jest činnost ovlivňující bezpečnost provozování drážní dopravy. Povolání strojvedoucího smí vykonávat osoba odborně způsobilá podle právního předpisu a podle vnitřního předpisu dopravce. Požadavky k dosažení způsobilosti stanoví právní předpis a vnitřní předpis dopravce. Dopravce používá k zajištění činností při provozování drážní dopravy osoby čili lidské zdroje a řídí jejich pracovní výkon

Řízení pracovního výkonu nebo také personální řízení je dnes zcela běžně chápáno jako řízení lidských zdrojů založeném na schopnostech, vychází z definice dovedností a chování, které

organizace očekávají, že budou jejich pracovníci uplatňovat ve své práci. Za účelem zlepšování procesů řízení pracovního výkonu vzniká potřeba tyto schopnosti analyzovat. Obecně lze konstatovat, že je třeba se zaměřit na tři typy schopností: schopnost chování, odborné schopnosti a odbornou způsobilost/kvalifikaci. (10)

Plnění podmínek odborné způsobilosti osob zajišťujících činnosti při provozování drážní dopravy je jedním ze základních prvků systému zajišťování bezpečnosti. (3) Evropské směrnice specifikují minimální standardy zajištění způsobilosti pro činnost strojvedoucích, které implementuje zákon č. 266/1994 Sb. a v rámci certifikace lze tyto standardy pozorovat a posuzovat.

2 SYSTÉM ZAJIŠŤOVÁNÍ BEZPEČNOSTI

2.1 Provozování drážní dopravy

Provozovat drážní dopravu na dráze celostátní a regionální může fyzická nebo právnická osoba, která je usazená na území České republiky. (7) Subjekty spolupůsobícími v železničním systému dráhy celostátní a regionální jsou provozovatel dráhy a dopravce. Dopravce provozující drážní dopravu na dráze celostátní a regionální je vázán pravidly provozování drážní dopravy vyhlášky č. 173/1995 Sb., která stanovuje obsah činností dopravce podle §33 odst. 1 při:

- použití drážního vozidla,
- řízení drážního vozidla,
- sestavení a brzdění vlaku,
- doprovodu vlaku,
- označování drážních vozidel návěstmi. (8)

K zajištění činností při provozování drážní dopravy podle pravidel pro provozování drážní dopravy, vykonávají-li tyto činnosti zaměstnanci dopravce, slouží jednotné technologické postupy, obsažené ve vnitřních předpisech dopravce. (8) Tyto vnitřní předpisy jsou provozního charakteru, v souvislosti s nimi jsou dále v této práci označovány jako provozní předpisy dopravce. K předmětu této práce se vztahují pravidla pro provozování drážní dopravy obsahující činnosti, za které odpovídá dopravce při řízení drážního vozidla, vyjmenované v § 35 vyhlášky č. 173/1995 Sb. Všechny tyto činnosti provádí dopravce prostřednictvím svých zaměstnanců. Činnosti při řízení drážního vozidla podle § 35 vyhlášky č. 173/1995 Sb. vykonává tedy zaměstnanec dopravce – strojvedoucí a jejich správný a bezpečný výkon zajišťuje dopravce. Dopravce proto z pozice zaměstnavatele vydá provozní předpisy a strojvedoucí je povinen dodržovat postupy nařízené dopravcem, které se týkají jeho činnosti při řízení hnacího vozidla.

Dopravce provozující drážní dopravu na dráze celostátní a regionální musí splňovat podmínku zavedení systému zajišťování bezpečnosti podle zákona č. 266/1994 Sb. „*Systém zajišťování bezpečnosti je systém a činnosti, které zavedl železniční podnik k zajištění bezpečnosti svých činností.*“ (3) Dopravce bezpečnými technologickými postupy v provozních předpisech popsal, jakým způsobem se činnosti popsané výše vykonávají. Provozním předpisem také vymezil, kdo tyto postupy musí dodržovat. Bezpečný výkon těchto činností podmiňuje § 35 odst. 1 písm. f) zákona č. 266/1994 Sb. podle kterého dopravce musí

„zajistit, aby drážní dopravu prováděly osoby, které jsou zdravotně a odborně způsobilé“ (7), jak jsou popsány v kapitole 1.2.2. Ve smyslu tohoto ustanovení, smí technologické postupy zavedené provozními předpisy, vykonávat pouze odborně způsobilý zaměstnanec dopravce. Vydání provozních předpisů ještě neznamená, že má dopravce zavedený systém zajišťování bezpečnosti. „Při provádění svých činností a plnění svých povinností by měli železniční podniky zavést systém zajišťování bezpečnosti, který bude splňovat požadavky Společenství a obsahovat společné prvky. Informace o bezpečnosti a o zavádění systému zajišťování bezpečnosti by měly být předkládány bezpečnostnímu orgánu.“ (3)

System zajišťování bezpečnosti je třeba chápat jako způsob řízení celého podniku dopravce, kdy tento podnikl veškeré možné a potřebné kroky k zajištění provozování drážní dopravy tak, aby neohrozil bezpečnost v železničním systému, kde drážní dopravu provozuje. *„Všichni uživatelé železničního systému provozovatelé infrastruktury a železniční podniky by měli nést plnou odpovědnost za bezpečnost systému, každý za svou oblast.“ (3)* Jestliže má být dráha celostátní a regionální bezpečná jako celek, logicky musí být bezpečné i všechny její části (subsystémy), které její bezpečnost ovlivňují. Provozování drážní dopravy je částí subsystému dráhy celostátní a regionální. Bezpečnost dráhy celostátní a regionální ovlivňuje dopravce činnostmi uvedenými v úvodu této kapitoly. Úroveň bezpečnosti dráhy celostátní a regionální je sledována na základě společných bezpečnostních ukazatelů podle vyhlášky č. 376/2006 Sb. o systému bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a postupech při vzniku mimořádných událostí na dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

Bezpečnostní ukazatele provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální nesou společný název mimořádná událost. *„Mimořádnou událostí v drážní dopravě je závažná nehoda, nehoda nebo ohrožení v drážní dopravě, která ohrožuje nebo narušuje bezpečnost, pravidelnost a plynulost provozování drážní dopravy, bezpečnost osob a bezpečnou funkci staveb a zařízení nebo ohrožuje životní prostředí.“ (7)* Bezpečnost provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální lze tak hodnotit podle míry výskytu mimořádné události.

Ke snižování výskytu MU slouží společné bezpečnostní metody, které určují způsob posouzení úrovně bezpečnosti a stupeň dosažení bezpečnostních cílů. Bezpečnostní cíle definují úroveň bezpečnosti, které musí minimálně dosáhnout část systému provozování drážní dopravy a systém dráhy celostátní a regionální jako celek. Úroveň bezpečnosti jsou kritéria přijatelnosti rizik provozování drážní dopravy s dopadem na cestující, zaměstnance,

včetně zaměstnanců subdodavatelů, uživatele přejezdů, ostatní uživatele, nepovolané osoby v železničních objektech a pro společnost. (3)

Smyslem systému zajišťování bezpečnosti dopravce je zajištění zvládnutí všech rizik spojených s činnostmi dopravce uvedenými v prvním odstavci kapitoly, která mohou mít negativní dopad na bezpečnost dráhy celostátní a regionální jako celku železničního systému. Jestliže má dráha celostátní a regionální stanoveny ukazatele bezpečnosti, musí je plnit i dopravce.

Všichni dopravci provozující drážní dopravu na dráze celostátní a regionální stanoví vlastní systémy zajišťování bezpečnosti, aby zajistili, že dráha celostátní a regionální (železniční systém):

- je schopna dosáhnout společných bezpečnostních cílů,
- je v souladu s vnitrostátními bezpečnostními předpisy a s bezpečnostními požadavky stanovenými v TSI,
- jsou používány společné bezpečnostní metody. (3)

„K zajištění vysoké úrovně bezpečnosti železnic a rovných podmínek pro všechny železniční podniky by měly železniční podniky podléhat shodným bezpečnostním požadavkům. Osvědčení o bezpečnosti by mělo dokládat, že železniční podnik zavedl systém zajišťování bezpečnosti a je schopen dodržovat platné bezpečnostní normy a předpisy.“ (3)

Doprovce provozující drážní dopravu na dráze celostátní a regionální musí být držitelem platné licence dopravce a ke dni zahájení provozování dráhy celostátní a regionální platného osvědčení dopravce, které se vztahuje na dráhy celostátní a regionální nebo jejich část a jehož účelem je *„prokázat, že železniční podnik zavedl vlastní systém zajišťování bezpečnosti a je schopen plnit požadavky stanovené v TSI, v jiných souvisejících předpisech Společenství a ve vnitrostátních bezpečnostních předpisech, a zvládat tak rizika a bezpečně využívat síť.“ (3)*

Další podmínkou provozování drážní dopravy je přidělení kapacity dopravní cesty a sjednání ceny za užití dráhy podle cenových předpisů a stanovení způsobu její úhrady dopravcem. (7)

2.1.1 Licence dopravce

Licenci dopravce vydává drážní správní úřad na základě žádosti žadatele. Po kladném posouzení žádosti o licenci vydá drážní správní úřad rozhodnutí o licenci, kterou se označí mimo jiné rozsah poskytovaných služeb dopravcem, druh dopravy (veřejná, neveřejná, přeshraniční, osobní, nákladní), dráhu (traťový úsek, trasu linky), na níž je dopravce oprávněn

drážní dopravu provozovat a názvy stanic, zastávek a určí výchozí a cílovou stanici nebo zastávku. (7)

Licence dopravce je v podstatě jednotným druhem oprávnění, kterým členské státy EU povolují dopravcům provozovat drážní dopravu na území svého státu po splnění zákonných podmínek. Dopravce smí provozovat drážní dopravu, pouze na základě údajů, uvedených o železniční dráze, označené v licenci. V licenci může být označena celá železniční dráha nebo její část, celá síť určité železniční dráhy, určitá železniční dráha nebo jen trať ohraničená začátkem a koncem, traťový úsek. Nebo se může jednat o konkrétní trasu linky, na které provozuje drážní dopravu, s označením zastávek, výchozí a cílové stanice.

2.1.2 Osvědčení dopravce

Vydané Osvědčení dopravce je osvědčení o bezpečnosti, kterým drážní správní úřad jako vnitrostátní bezpečnostní orgán uznává systém zajišťování bezpečnosti dopravce. Tímto dokladem každý dopravce členského státu EU prokazuje, že splňuje všechny zákonné podmínky provozování drážní dopravy a podmínky jejího bezpečného provozování na území svého státu. Dopravce smí provozovat drážní dopravu pouze v rozsahu služeb a druhu dopravy uvedeném v osvědčení dopravce.

Osvědčení dopravce vydává drážní správní úřad na základě žádosti dopravce na dobu 5 let a uvede v něm druh dopravy a rozsah služeb, na něž se vztahuje. Aby dopravce osvědčení získal, musí být i držitelem platné licence dopravce. (7)

Drážní správní úřad posoudí žádost a při splnění zákonem požadovaných kritérií vydá osvědčení dopravce, kterým se dokládá, že dopravce:

- *„má vnitřní organizační strukturu a systém řízení pro zajištění drážní dopravy a má vytvořen systém zajišťování bezpečnosti provozování drážní dopravy, kterým se rozumí soubor organizačních a technologických opatření pro bezpečné provozování drážní dopravy,*
- *splňuje podmínky odborné způsobilosti osob zajišťujících činnosti při provozování drážní dopravy,*
- *splňuje podmínky pro provozování drážních vozidel a určených technických zařízení,*
- *vydal vnitřní předpisy pro provozování drážní dopravy, o provozování drážních vozidel, o provozování určených technických zařízení, o požadavcích na odbornou způsobilost a znalosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy a o způsobu jejich ověřování včetně systému pravidelného školení.“ (7)*

Význam předchozího odstavce lze v souladu s kapitolou 2.1 shrnout následovně: drážní správní úřad vydá osvědčení dopravce, kterým dopravce dokládá, že má vytvořen systém zajišťování bezpečnosti, jehož funkční prvky jsou popsány v manuálu SMS.

Podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 376/2006 Sb. má systém zajišťování bezpečnosti zdokumentovat všechny důležité části systému zajišťujícího bezpečné provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální. Dokumentací dopravce musí být stanoveno rozdělení povinností v rámci podniku ve vztahu k zajišťování bezpečnosti drážní dopravy a uvedeno jak vedení podniku zabezpečuje řízení na různých úrovních, způsob zapojení zaměstnanců na všech úrovních do systému zajišťování bezpečného provozování drážní dopravy a jak je zajištěno soustavné zlepšování systému bezpečnosti. Dále upřesňuje požadavky týkající se řízení dokumentace organizačního charakteru:

- „určení organizačního uspořádání dopravce a působnosti organizačních složek,
- stanovení odpovědnosti vedoucích zaměstnanců a zaměstnanců dopravce za bezpečnost při provozování drážní dopravy, zajištění kontroly bezpečného technického stavu drážních vozidel, jakosti dodávek materiálu a výrobků pro provozování drážní dopravy s vlivem na bezpečnost provozu a za kontrolu činnosti subdodavatelů,
- určení odpovědnosti za průběžné vedení dokumentace o všech důležitých částech systému zajišťování bezpečnosti provozování drážní dopravy,
- stanovení bezpečnostních cílů a opatření k soustavnému zlepšování systému zajišťování bezpečnosti provozování drážní dopravy.“ (11)

Organizační struktura je hierarchické uspořádání vztahů mezi jednotlivými pracovními místy v rámci organizačních útvarů a vztahů mezi útvary v rámci organizace. Zahrnuje vztahy nadřízenosti a podřízenosti a řeší vzájemné pravomoci (kompetence), vazby a odpovědnost. (10) Organizační uspořádání představují jednotlivá pracovní místa zařazená do organizační struktury.

Pracovní místo tvoří soubor předepsaných úkolů, činností a povinností, které vykonává určitá osoba a naplňuje tak účel pracovního místa. Lze je považovat za jednotku struktury organizace, která se nemění ať už je na tomto pracovním místě kdokoli. (10) Na pracovní místa, jsou delegovány povinnosti, případně i pravomoci dopravce. Pracovními místy stanoví dopravce obsah činností při použití drážního vozidla, řízení drážního vozidla, sestavení a brzdění vlaku, doprovodu vlaku, označování drážních vozidel návěstmi, provozování drážních vozidel, popsaných v kapitole 2.1 a určených technických zařízení podle

vyhlášky č. 173/1995 Sb. Každé pracovní místo začleněné v organizační struktuře označí například podle obvyklých názvů povolání podle národní soustavy povolání.

Analýza pracovního místa je základním personálním procesem, definuje úkoly a povinnosti za účelem popisu pracovního místa. (10) Dalším dokumentem organizačního charakteru jsou popisy pracovních míst s popisy pracovních činností. Odpovědnost a povinnosti pro činnosti prováděné při provozování drážní dopravy stanoví pracovní náplní zaměstnance zařazeného na konkrétní pracovní místo, popřípadě je stanoví přímo provozním předpisem. Z dokumentů popisujících řízení organizace musí být zřejmé, jak je řízeno provozování drážní dopravy a kdo plní povinnosti dopravce podle licence a §35 zákona č. 266/1994 Sb.

Přímo proveditelný předpis EU v ČR, kterým je nařízení Komise (ES) č. 653/2007 ze dne 13. června 2007 o používání společného evropského vzoru pro osvědčení o bezpečnosti a žádosti podle článku 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES a o platnosti osvědčení o bezpečnosti předkládaných podle směrnice 2001/14/ES přílohou 1 požaduje doložit, k žádosti o osvědčení o bezpečnosti část A, shrnutí manuálu systému zajišťování bezpečnosti. (12)

Příloha 1 vyhlášky č. 376/2006 Sb. definuje společné prvky, které musí systém zajišťování bezpečnosti osahovat a tyto musí být manuálem SMS popsány:

- *„bezpečnostní zásady a způsob jejich sdělování všem zaměstnancům,*
- *kvalitativní a kvantitativní cíle organizace v oblasti zachování a zvyšování bezpečnosti a plány a postupy pro dosažení těchto cílů,*
- *postupy zajišťující dodržování existujících, nových a změněných technických a provozních norem nebo jiných závazných podmínek stanovených:*
 - *v technických specifikacích pro interoperabilitu,*
 - *ve vnitrostátních právních předpisech,*
 - *v jiných vnitřních předpisech provozovatele dráhy nebo dopravce, nebo*
 - *v rozhodnutích úřadů státní správy,*
- *postupy pro zajištění souladu stavu zařízení s požadavky technických nebo provozních norem a jinými závaznými podmínkami po dobu životnosti zařízení a po dobu jeho provozu,*
- *postupy a metody posuzování rizika a zavádění opatření pro usměrňování rizika v případě, že změna provozních podmínek nebo materiály představují nová rizika pro dopravní cestu dráhy nebo provozování drážní dopravy,*

- *programy školení zaměstnanců a systémy, které zajišťují udržování kvalifikace zaměstnanců a odpovídající úroveň plnění úkolů,*
- *opatření zajišťující dostatečnou informovanost v rámci provozovatele dráhy nebo dopravce a podle potřeby mezi dopravci používajícími tutéž dopravní cestu dráhy,*
- *postupy a vzory pro dokumentování bezpečnostních informací a stanovení postupu pro kontrolu předávání nejdůležitějších bezpečnostních informací,*
- *postupy zajišťující, že jsou závažné nehody, nehody, ohrožení a jiné události ovlivňující bezpečné provozování dráhy a drážní dopravy oznamovány, jsou zjišťovány jejich příčiny a jsou analyzovány a že jsou přijímána nezbytná preventivní opatření,*
- *plány zásahu, varování a předávání informací v případě mimořádné situace, jež jsou dohodnuty s příslušnými orgány veřejné správy,*
- *ustanovení o provádění periodických vnitřních kontrol systému zajišťování bezpečnosti.“ (11)*

Popisem společných prvků SMS dopravce dokazuje, jak plní požadavky na bezpečnost a jaké zavedl postupy. Vnitřní předpisy dopravce společně se základními předpisy z úrovně zaměstnavatele, provozními předpisy a dalšími vnitřními předpisy dopravce tvoří soubor organizačních a technologických opatření pro bezpečné provozování drážní dopravy systému zajišťování bezpečnosti. Soubor těchto dokumentů předkládá dopravce k posouzení spolu se žádostí o vydání osvědčení dopravce. Souvislost SMS s traťovým poznáním a odbornou způsobilostí strojvedoucích je upřesněna ve 3. kapitole.

2.1.3 Způsobilost strojvedoucích v působnosti drážního úřadu

Podle právní úpravy zákona č. 266/1994 Sb. se od 1. 1. 2012 na dráze celostátní a dráhách regionálních způsobilost k řízení drážního vozidla prokazuje licencí strojvedoucího. Licencí strojvedoucího, držitel prokazuje zdravotní způsobilost a všeobecnou odbornou způsobilost pro řízení drážního vozidla a výkonu činnosti strojvedoucího. (7)

Dosažení způsobilosti osob k řízení drážního vozidla na dráze celostátní a regionální vyžaduje prokázání všeobecné odborné způsobilosti podle § 46e zákona č. 266/1994 Sb. při splnění podmínek věku, vzdělání a výuky podle přílohy 1 vyhlášky č. 16/2012 Sb.

Minimální věk pro vydání licence strojvedoucího je 20 let. Licence strojvedoucího udělená úřadem jiného členského státu EU platí na území České republiky, není-li držitel licence mladší než 20 let.

Podmínky získání licence strojvedoucího v rámci sjednocení kvalifikace jsou identické pro všechny členské státy EU a v jejich důsledku je zajištěna identická způsobilost strojvedoucího. Všichni strojvedoucí v EU musí prokázat jednotné znalosti a pak jsou certifikováni licencí. Obecně získá povolení pouze být strojvedoucím v EU, ale nikoli řídit hnací vozidlo.

2.1.4 Způsobilost strojvedoucích v působnosti dopravce

Jednou z podmínek získání osvědčení o bezpečnosti podle § 22 odst. 1 písm. b) a § 35 odst. 1 písm. b), f) zákona č. 266/1994 Sb. je existence vnitřního předpisu dopravce „o zajištění odborné způsobilosti a znalosti osob zajišťujících provozování drážní dopravy a způsobu jejich ověřování včetně systému pravidelného školení.“(7) V této práci je označován jako předpis o odborné způsobilosti.

Předpisem o odborné způsobilosti dopravce vypracuje technologické postupy pro stanovení požadavků na odbornou způsobilost a zajištění odborné způsobilosti osob (zaměstnanců) zúčastněných na provozování drážní dopravy podle § 2 odst. 4 a § 33 odst. 2 vyhlášky č. 173/1995 Sb. Uvede požadavky na způsobilost určených zaměstnanců a podmínky jejího splnění pro obsah činností prováděných dopravcem provozováním drážní dopravy, vyjma případů spadajících do působnosti drážního správního úřadu. Podle zákona č. 266/1994 Sb. získá zaměstnanec dopravce určený k výkonu povolání strojvedoucího odbornou způsobilost prokázáním všeobecné odborné způsobilosti, která je v působnosti dopravce.

Předpis o odborné způsobilosti vypracuje dopravce v souladu s popisem pracovních míst a pracovních činností vysvětlených v kapitole 2.1.2. Pro pracovní místo označené názvem povolání strojvedoucí, jehož činností je řízení hnacího vozidla, musí zohlednit nejen požadavky zákona č. 266/1994 Sb., ale i § 35 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 173/1995 Sb., který stanovuje dopravci povinnost „pro řízení drážního vozidla zajistit, aby osoba řídící drážní vozidlo byla prokazatelně seznámena s traťovými poměry na tratích a v dopravnách, kde řídí drážní vozidlo.“ (8)

Předpisem o odborné způsobilosti, dotýkající se povolání strojvedoucího, dopravce vydává postupy a upřesňuje:

- požadavky na kvalifikaci a věk žadatele o vydání osvědčení strojvedoucího,
- požadavky na postavení žadatele o vydání osvědčení strojvedoucího vůči dopravci a podmínky držení a časové platnosti osvědčení strojvedoucího,

- požadavky na dosažení zvláštní odborné způsobilosti žadatele o vydání osvědčení strojvedoucího a postupy pro její uznání,
- lhůty pravidelného přezkoušení strojvedoucích.

Povolání strojvedoucího, certifikováno vydáváním jednotných dokladů, má umožnit pohyb strojvedoucích mezi členskými státy EU. Vydání těchto dokladů je podmíněno prokázáním způsobilosti k výkonu činností tohoto povolání. *„Všichni strojvedoucí musí mít nezbytnou zdravotní způsobilost a kvalifikaci pro řízení vlaků a musí být držiteli těchto dokladů:*

- *licence prokazující, že strojvedoucí splňuje minimální podmínky z hlediska zdravotních požadavků, základního vzdělání a všeobecných profesních dovedností,*
- *jednoho nebo více osvědčení uvádějících, na kterých částech infrastruktury je držitel oprávněn řídit, a která kolejová vozidla je oprávněn řídit.“ (4)*

„Každý železniční podnik a provozovatel infrastruktury vypracuje v rámci svého systému zajišťování bezpečnosti vlastní postupy pro vydávání nebo aktualizaci osvědčení, jakož i postupy pro odvolání, které strojvedoucím umožní žádat o přezkum rozhodnutí týkajícího se vydání, aktualizace, pozastavení nebo odebrání osvědčení.“ (4)

K zajištění certifikace strojvedoucích musí mít dopravce vydaný vnitřní předpis o vydávání a odnímání osvědčení strojvedoucího podle § 34h odst. 2 písm. d), § 34h odst. 3 písm. d) a § 35 odst. 1 písm. b), h) zákona č. 266/1994 Sb. tzv. předpis o vydávání osvědčení. Zásady certifikace strojvedoucích vychází z nařízení Komise (EU) č. 36/2010 a rozhodnutí Komise 2010/17/ES, které jsou závazné v celém rozsahu.

Předpisem o vydávání osvědčení strojvedoucího dopravce upřesňuje:

- obsah osvědčení strojvedoucího a způsob vyplňování údajů v něm uváděných,
- postupy pro vydávání, aktualizaci a odnímání osvědčení strojvedoucího včetně náležitostí věcně příslušné žádosti a vzoru formuláře,
- postupy pro odvolání s žádostí o přezkum rozhodnutí týkajícího se vydání, aktualizace, pozastavení nebo odebrání osvědčení strojvedoucího a zásady pro řízení s tím spojené,
- pokyny k vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích, výměně informací v něm obsažených a zpřístupnění údajů strojvedoucímu, které se jej týkají,
- ochranné prvky proti padělání osvědčení strojvedoucího, včetně jeho opisu a technická a administrativní opatření k zabránění nepovolených zásahů v rejstříku osvědčení strojvedoucích,

- pokyny k zajištění pravidelných kontrol odborné způsobilosti strojvedoucích včetně provádění záznamů o nich,
- pravidla dohledu nad činností strojvedoucích.

Řízení hnacího vozidla na dráze celostátní a regionální podmiňuje zákon č. 266/1994 Sb. držením platné licence a platného osvědčení strojvedoucího. Osvědčení strojvedoucího vydává dopravce, v souladu s předpisem o vydávání osvědčení strojvedoucího, žadateli, který splní podmínky předpisu o odborné způsobilosti. Dráha celostátní a regionální jako železniční systém je tvořená železniční dráhou neboli infrastrukturou, kterou provozuje konkrétní provozovatel dráhy.

V této diplomové práci se budu zabývat podmínkami provozování drážní dopravy na dráze celostátní a regionální ve vlastnictví státu, kde je provozovatelem dráhy SŽDC. Technologické postupy dopravce týkající se zajištění odborné způsobilosti ve vztahu k traťovému poznání zaměstnance, zařazeného na pracovním místě strojvedoucí, budou popsány v dalších kapitolách této práce.

2.2 Entita znalosti traťových poměrů trati a dopraven

2.2.1 Provozování dráhy

Pro případy, kdy je železniční dráha vlastněna subjektem odlišným od provozovatele dráhy, stanovuje zákon č. 266/1994 Sb. zvlášť povinnosti vlastníka a povinnosti provozovatele dráhy. Vlastník dráhy je pověřený zřizováním, správou a údržbou železniční dráhy je povinen zajistit její provozuschopnost. (7)

Provozovatel dráhy, pověřený zabezpečením železniční dráhy a její obsluhou, organizováním drážní dopravy včetně jejího řízení, provozuje železniční dráhu. (8)

Provozovat dráhu může fyzická nebo právnická osoba, která je usazená na území České republiky, je držitelem platného úředního povolení a pokud provozuje dráhu celostátní nebo regionální, je ke dni zahájení provozování dráhy držitelem platného osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy celostátní a regionální. (7) V tomto směru jsou vydaná obdobná pravidla jako pro dopravce. Oba mají drážním správním úřadem ověřený dokument, vztahující se k předmětu jejich činnosti a železniční dráze, kde ji smí vykonávat. Oba musí mít zavedený systém zajišťování bezpečnosti, pokud se jejich činnost vztahuje na dráhu celostátní a regionální.

K zajištění provozování železniční dráhy slouží pravidla pro provozování dráhy, jimiž provozovatel dráhy stanoví způsob a podmínky pro:

- zabezpečení dráhy,
- obsluhu dráhy,
- organizování drážní dopravy. (8)

Pro zajištění plynulé a bezpečné drážní dopravy dává zákon č. 266/1994 Sb. provozovateli dráhy oprávnění udílet při organizování drážní dopravy pokyny dopravcům. (7) Pokyny vydávané dopravcům provozujícím drážní dopravu na dráze celostátní a regionální jsou schvalovány bezpečnostním orgánem a stávají se závaznými pro všechny dopravce, provádějící činnost na železniční dráze v tomto železničním systému. Jsou součástí vnitrostátního bezpečnostního předpisu pro organizování drážní dopravy.

„Zabezpečením dráhy se rozumí určení způsobu a podmínek pro označování zařízení dráhy, stanovení návěstní soustavy, podmínek viditelnosti návěstidel a podmínek pro určení zábrzdné vzdálenosti.“ (8)

„Obsluhou dráhy se rozumí obsluha výhybek a zabezpečovacího zařízení prováděna prostřednictvím dopravní a stanovišť.“ (8) Pro obsluhu dráhy slouží dopravní, které řídí jízdy drážních vozidel na dráze. Dopravní mohou být s kolejovým rozvětvením, to jsou železniční stanice, výhybny a odbočky. Dopravní bez kolejového rozvětvení jsou hradla, hlásky, oddílová návěstidla automatického bloku a automatického hradla, nebo neproměnná návěstidla, označující hranice prostorového oddílu. (8)

Organizováním drážní dopravy se stanoví způsob a podmínky pro řízení drážní dopravy organizované podle jízdního řádu, zjednodušené řízení drážní dopravy, sledování drážního vozidla, sledování dopravní propustnosti dráhy a operativní řízení drážní dopravy. (8)

Provozovatelem železniční dráhy ve vlastnictví státu je Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, která provozuje železniční dráhu kategorie celostátní a regionální a plní povinnosti vlastníka. Vznikla dne 1. 1. 2003 na základě zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb, o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, v platném znění.

Provozovatel dráhy SŽDC pro účely organizování drážní dopravy zpracovává jízdní řád sítě tzv. grafikon vlakové dopravy na období 12 měsíců, podle požadavků na přidělení kapacity dopravní cesty od jednotlivých dopravců. Právo využívat určitou kapacitu železniční

dopravní cesty ve formě trasy vlaku je možné poskytnout žadatelům nejvýše na dobu jednoho období platnosti jízdního řádu sítě. (7)

Na toto období vydává pomůcky GVD:

- jednotlivé listy grafikonu – nákresné jízdní řády označené čísly tratí s uvedením trasy vlaků,
- knižní jízdní řády – pro cestující veřejnost,
- sešitové jízdní řády pro nákladní a osobní dopravu,
- sešit jízdních řádů zvláštních vlaků,
- katalog nabídkových tras.

Tabelární jízdní řád (TJŘ) je jízdním řádem konkrétního vlaku ve formě tabulky a podle §35 odst. 2 vyhlášky č 173/1995 Sb. obsahuje:

- označení čísla vlaku (trasa vlaku), seznam názvů dopraven s kolejištěm, popřípadě zastávek, čas odjezdu, příjezdu nebo průjezdu vlaku ve všech dopravních s kolejištěm, čas příjezdu vlaku na zastávku a čas odjezdu vlaku ze zastávky, pokud vlak na zastávce zastavuje; čas se uvádí v hodinách, minutách, popřípadě i v půlminutách v intervalu od 0 do 24 hodin,
- dobu jízdy vlaku mezi jednotlivými dopravními s kolejištěm a mezi dalšími místy pravidelného zastavování vlaku,
- dobu pobytu vlaku v dopravně nebo na zastávce,
- stanovenou rychlost vlaku,
- podmínky pro spolehlivé zastavení vlaku na zábrzdnu vzdálenost,
- důležité dopravní pokyny pro řízení vlaku. (8)

Sešitový jízdní řád (SJŘ) obsahuje soubor TJŘ obsahující další nutné pokyny pro jízdu vlaků na jedné nebo několika tratích. Touto pomůckou musí být vybaven strojvedoucí, který řídí hnací vozidlo na dráze celostátní a regionální. Obsahuje údaje o trase vlaku, formou konkrétního jízdního řádu s jedním číslem vlaku. (13)

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace je podle zákona 266/1994 Sb. taktéž přidělcem kapacity dopravní cesty na jí provozované dráze celostátní a regionální. Za účelem sestavení jízdního řádu a umožnění přístupu všem dopravcům na části veřejné dráhy, vydává dokument Prohlášení o dráze celostátní a regionální podle § 34c zákona č. 266/1994 Sb. Tento dokument obsahuje technické, provozní a obchodní podmínky určené pro přístup žadatelů na dopravní cestu dráhy celostátní a regionální. (14) Přílohou prohlášení o dráze je

číselný seznam tratí železniční dráhy provozovaných SŽDC, pro použití při tvorbě Tabulek traťových poměrů (TTP). Jedná se o samostatný dokument a jeho aktualizace je prováděna zpravidla při změně jízdního řádu. (15)

Pomůcky ke GVD jsou zpracovány v elektronické podobě a spolu s Prohlášením o dráze jsou přístupné na webovém rozhraní SŽDC dostupné z: <http://provoz.szdc./portal/>.

2.2.2 Pravidla provozování dráhy

K zajištění provozování dráhy vydává provozovatel dráhy SŽDC pravidla provozování dráhy a na železničních dráhách jím provozovaných uděluje pokyny dopravcům dle kapitoly 2.2.1. Pravidla provozování dráhy jsou vnitřním předpisem SŽDC D1 dopravní a návěštní předpis. Protože tento předpis obsahuje notifikovaná a závazná ustanovení platná pro všechny dopravce provozující drážní dopravu na dráze celostátní a regionální, je národním bezpečnostním předpisem.

V člancích 279 až 281 a 283 předpisu SŽDC D1 uvádí provozovatel dráhy znalost traťových a místních poměrů jako součást odborné způsobilosti pro výkon jakékoli činnosti, na trati a dopravních, související s výkonem dopravní služby. Způsob získání znalosti traťových a místních poměrů pak nechává v kompetenci každého dopravce. Znalost traťových poměrů popisuje jako *„poznání charakteru tratě, technologie jízdy vozidel a souvisejících dopravních povinností v přiměřeném rozsahu vykonávané pracovní činnosti, včetně znalosti objízdných tras.“* (13) Odkazuje na souhrn těchto informací v TTP a SJŘ. Znalost místních poměrů pak popisuje jako *„poznání charakteru stanic, nákladišť, vleček a jiných obslužných pracovišť včetně jejich vybavení a zabezpečení a způsobu obsluhy (posunu) manipulačních kolejí“* (13) a upřesňuje jako souhrn informací základní dopravní dokumentace (ZDD). Pro jednotlivá pracovní zařazení má rozsah znalostí stanovit dopravce svým vnitřním předpisem, popřípadě může mít rozsah znalostí dopravce upraven ve Smlouvě o provozování drážní dopravy. (13)

Podle §35 odst. 2 vyhlášky č. 173/1995 Sb. musí být osoba řídící drážní vozidlo, které jede jako vlak, při řízení drážního vozidla vybavena tabulkami traťových poměrů traťových úseků, na kterých vlak jede, a jízdním řádem. Údaje o traťových poměrech tratí jsou uvedeny v TTP jako seznamy pro konkrétní trať, obsahující označení zařízení dráhy, rozhodné pro její bezpečné provozování, údaje o přechodnosti drážních vozidel, podmínky pro posun, podmínky pro vedení vlaku podle staničních a traťových poměrů včetně údajů o dovolené délce vlaku a o sklonových poměrech, rozhodných pro bezpečné brzdění vlaku. (8)

V rámci pravidel pro provozování dráhy, zpracovává provozovatel dráhy SŽDC údaje týkající se zabezpečení dráhy. Vydává TTP formou centrálního souboru v elektronické podobě. Vzezření TTP udává vnitřní předpis – směrnice SŽDC č. 83 Tvorba a používání Tabulek traťových poměrů, kde *„trati je vymezená část dráhy, která je popsána v příslušném souboru Tabulek traťových poměrů.“* (15) Uživatelům jsou TTP poskytovány pouze v této elektronické podobě a v neměnitelném formátu PDF. Číslování jednotlivých souborů tabulek pro každou trať v TTP je provedeno podle Seznamu tratí pro tvorbu TTP. (14)

Centrální soubor TTP, SJŘ a ZDD je zveřejněn na webovém rozhraní SŽDC dostupné z: <http://provoz.szdc./portal/>

2.2.3 Znalost traťových poměrů

Údaje místních a traťových poměrů obsažené v TTP, ZDD a SJŘ vydávaných provozovatelem dráhy SŽDC poskytují strojvedoucím plnohodnotné informace, potřebné pro řízení hnacího vozidla na konkrétní trati. Za zásadní považují údaje o stoupání nebo klesání trati, kdy vzhledem k hmotnosti a délce vlaku musí přizpůsobit technologii jízdy tak, aby bezpečně zastavil před návěstí zakazující jízdu. Přímý vliv na řízení hnacího vozidla mají i informace o kilometrické poloze dopraven, přejezdů, návěstidel a typu zabezpečovacího zařízení neboť strojvedoucí se musí na trati orientovat, aby znal polohu dopraven, zařízení dráhy, návěstidel a kategorie zabezpečovacího zařízení na daném traťovém úseku, aby mohl včas reagovat na změny návěstních znaků a očekávat případné pokyny osoby řídící drážní dopravu. Vnitřním předpisem určí dopravce strojvedoucímu povinnost sledovat při řízení hnacího vozidla trať a návěsti a jednat podle zjištěných skutečností, čímž naplní povinnost danou podle § 35 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 173/1995 Sb. *„zajistit při řízení drážního vozidla, aby osoba řídící drážní vozidlo z vedoucího hnacího vozidla pozorovala trať a návěsti a jednal podle zjištěných skutečností.“* (8) Přitom nelze pominout zvyšující se traťovou rychlost na tratích společného dopravního prostoru EU, což klade na strojvedoucí nemalé nároky, pokud jde o reakce na zjištěné skutečnosti. Pozornost je třeba věnovat i velkým stanicím se složitým uspořádáním, při jízdách odchylných od GVD, za použití variantních cest.

Vlivem stavebních činností zajišťujících provozuschopnost dráhy a činností provozovatele dráhy dochází mnohdy k výrazným změnám stavebně technických parametrů drah, razantním způsobem je snížena kategorie zabezpečovacího zařízení na tratích a v dopravnách. Dochází

k přenesení úkonů pro zajištění bezpečného provozování drážní dopravy z technických zařízení na lidského činitele (osoba řídící drážní dopravu, strojvedoucí). Pro názornost je na obrázku 1 uveden všeobecný rozkaz pro vlak č. 836, kterým byl zpraven strojvedoucí při rekonstrukci stanice Přerov. Z textu přiloženého rozkazu je zřejmé, že znalost traťových poměrů, je důležitá. Strojvedoucí musí znát, ve kterém obvodu stanice se hnací vozidlo pohybuje, kde jsou situována návěstidla, kde musí stáhnout sběrač a snížit rychlost, aby s vlakem bezpečně projel stanicí. Opět se jedná o reakce na zjištěné skutečnosti.

Přiměřené reakce lze od strojvedoucího očekávat, jen pokud skutečně danou trať, případně trasu vlaku několikrát projel na hnacím vozidle před první samostatnou jízdou jako poznání traťových poměrů. Znalost traťových poměrů tratí a dopraven strojvedoucím je jednou z podmínek zajištění bezpečného provozování drážní dopravy, protože v opačném případě může vést ke vzniku mimořádné události.

Tabulka 1 obsahuje vybrané mimořádné události, které mohou mít příčinnou souvislost s neznalostí traťových poměrů strojvedoucím.

Tabulka 1 Počty vybraných mimořádných událostí v letech 2011 – 2015

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Srážka vlaku s drážním vozidlem	6	4	4	9	7
Vykolejení drážních vozidel	102	85	86	70	58
Sstřetnutí na železničních přejezdech	181	176	165	173	154
Poškození trakčního vedení	-	-	-	87	96
Nedovolená jízda drážního vozidla za návěstidla zakazující jízdu	78	73	73	83	89

Zdroj (16)

O negativním dopadu nedostatečné znalosti traťových poměrů na vznik MU svědčí Zpráva o výsledcích šetření příčin a okolností vzniku mimořádné události ze dne 8. 7. 2014, kdy v traťovém úseku Česká Třebová – Parník odbočka došlo ke srážce dvou vlaků a následnému vykolejení z důvodu nerespektování návěsti „Stůj” hlavního vjezdového návěstidla jedním ze strojvedoucích. Následky mimořádné události byly bez zranění, avšak celková škoda činila 4 209 147 Kč. (17) Drážní inspekce jako věcně příslušný správní úřad podle ustanovení § 53b odst. 5 zákona č. 266/1994 Sb. na základě výsledků šetření příčin a okolností vzniku MU shledal „zásadní příčinnou mimořádné události byla nedostatečná znalost traťových poměrů osobou řídící vlak Pn 148231 a z toho vyplývající očekávání vjezdového návěstidla LV v jiném prostoru, než ve kterém bylo ve skutečnosti umístěno, což vyústilo v nedovolené projetí vjezdového návěstidla LV tímto vlakem – osoba řídící drážní vozidlo neznala jeho

umístění a nezjistila tak, jaká byla na návěstidle LV Odb. Parník návěst.“ (17) Příčiny v systému bezpečnosti nebyly Drážní inspekcí zjištěny. V podtextu pojednání předchozích kapitol nebyl systém bezpečnosti dopravcem porušen. V rámci vydaného Bezpečnostního doporučení bylo dopravci doporučeno „nejméně po dobu dvou let archivovat prvotní dokumenty o jízdách zaměstnanců, provedených za účelem získání znalostí traťových poměrů, z důvodu jejich případného dohledání při zpětných kontrolách skutečného vykonání této činnosti, resp. doložení tak odborné způsobilosti osob řídících hnací drážní vozidla.“ (17)

čas sestavení: 11.10.13 14:46	rozkaz č. 0001086-B02
VŠEOBECNÝ rozkaz pro vlak č. 836	
Pro trasu: Přerov - Brno hlavní nádraží	
<p>___ žST Přerov Platnost od: 11.10.13 06:40 do: 11.10.13 17:40 V Přerově přednádraží při odjezdu projedte beznapětový úsek se staženými sběrači.</p>	
<p>___ žST Přerov Platnost od: 02.10.13 09:00 do: 23.10.13 09:00 Dne 2.10.2013 v 9:00 hodin došlo v žST Přerov k aktivaci nového cestového návěstidla Lc3b v km 182,522.</p>	
<p>___ žST Přerov Platnost od: 08.10.13 12:00 do: 29.10.13 12:00 Dne 8.10.2013 ve 12:00 hodin byla v žST Přerov přejmenována vjezdová návěstidla</p>	
<p>ve směru od Prosenic 1PL na 1L a 2PL na 2L. Vjezdová návěstidla ve směru od Dluhonic 1DL a 2DL zůstala beze změny. Kilometrické polohy návěstidel se nemění. Dále byla přejmenována cestová návěstidla Lc3N na Lc3, Lc1N na Lc1, Lc2N na Lc2, Lc4N na Lc4, Lc6N na Lc6, Lc8N na Lc8, Lc10N na Lc10, Lc12N na Lc12 a Lc14N na Lc14. Kilometrické polohy návěstidel zůstávají beze změny.</p>	
<p>___ žST Přerov Platnost od: 10.10.13 12:00 do: 31.10.13 12:00 Dne 10.10.2013 ve 12:00 hodin byla v žST Přerov aktivována světelná cestová návěstidla Lc12a v km 183,381 a Lc14a v km 183,381.</p>	
<p>___ PDMALÉ JÍZDY ___ žST Přerov, všechny koleje v žst..... km 184,300 - 181,250 = 40 km/h /vězecké ztlaví - 181,250km/</p>	
<p>___ žST Kojetín Platnost od: 28.09.13 07:00 do: 11.10.13 17:00 V Kojetíně při vjezdu, jízdě po koleji číslo jedna a odjezdu projedte beznapětový úsek se staženými sběrači.</p>	
<p>Přerov Stanice vydání</p> <p>..... Podpis strojvedoucího</p>	<p>11.10.2013 Dne Sepsal (podpis)</p>
<p>Sestavil: Michal Zbořil</p>	
<p>OLTIS s.r.o.</p>	<p>Rozkazy 3.50</p>

Obrázek 1 Všeobecný rozkaz pro vlak č. 836

Zdroj autor

3 TECHNOLOGICKÉ POSTUPY DOPRAVCE

3.1 Administrace personálních činností dopravce

„Systém zajišťování bezpečnosti stanoví mimo jiné programy školení zaměstnanců a systémy, které zajišťují udržování způsobilosti zaměstnanců a odpovídající úroveň plnění úkolů“ (4) a dopravce tak určuje požadavky na kvalifikaci/odbornou způsobilost, to znamená znalosti osob zařazených na konkrétním pracovním místě, zajišťujících nejen provozování drážní dopravy, ale i provozování drážních vozidel a určených technických zařízení (UTZ).

V postupech SMS přijímá dopravce opatření k plnění zákonných podmínek a postupům nabytí způsobilosti, rozsahu požadovaných znalostí, způsobu jejich ověření, systému pravidelného školení a k zajištění způsobilosti všech zaměstnanců. Zdokumentovaným postupem řeší také řízení záznamů o odborné způsobilosti, to znamená, jaké záznamy se pořizují, kdo je pořizuje, kam se ukládají a jak dlouho se musí uchovávat. V případě, že dopravce ukončí svoji činnost, předá veškeré doklady o odborné způsobilosti strojvedoucích drážnímu správnímu úřadu.

3.1.1 Řízení lidských zdrojů

Na řízení lidí v organizaci se specializuje personální útvar. Je zapojený do personálních činností týkajících se vytváření a rozvoje organizace, personálního plánování, řízení znalostí, získávání a výběr pracovníků, vzdělávání a rozvoj, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, personální správu a plnění ze zákona vyplývajících povinností. Organizace a obsazení personálního útvaru se odvíjí od velikosti podniku, míry decentralizace činností, typu prováděných prací a na druhu zaměstnáváných lidí. (10)

Neexistuje norma, která určuje počet personalistů k počtu zaměstnanců. Velké organizace („velký dopravce“ o 250 a více zaměstnancích, a „střední dopravce“ s 50 až 249 zaměstnanci), které mají provozní činnosti decentralizované v několika provozních jednotkách, disponují personálním útvarem a personálními úseky se specialisty, provádějícími personální činnosti v těchto provozních jednotkách. Pořízením personálního informačního systému (PIS), centralizují personální činnosti do jednoho místa a snižují obsazení personálních úseků specialisty v provozních jednotkách. Personální informační systém je efektivním nástrojem zastřešujícím personální činnosti dopravce. V malých firmách („malý dopravce“ čítající 0 až 49 zaměstnanců) si většinou činnosti personálního útvaru provádí její majitel sám a personální i provozní činnosti má soustředěné do jedné provozní jednotky.

Jednou z činností personálního útvaru dopravce, je řízení znalostí zaměstnanců, implementované předpisem o odborné způsobilosti, popsáním v kapitole 2.1.4. Jeho vydání je tedy v kompetenci personálního útvaru a tímto také určuje požadavky na odbornou způsobilost pro řízení hnacího vozidla, zaměstnancem evidovaným na pozici pracovního místa strojvedoucí neboli strojvedoucím. Řízení znalostí strojvedoucích a zajištění jejich odborné způsobilosti je poměrně rozsáhlá agenda a spočívá především v povinnosti:

- zajišťovat a prokazovat odbornou způsobilost strojvedoucího,
- kontrolovat a evidovat:
 - dosažení a trvání způsobilosti strojvedoucího k výkonu práce,
 - plnění požadavků způsobilosti, včetně doby platnosti,
 - splnění předepsaného vzdělávání a výcviku strojvedoucího,
- smluvně zajistit vzdělávání žadatelů o licenci a osvědčení strojvedoucího u akreditovaného školicího střediska,
- podle potřeby smluvně zajistit strojvedoucího – pilota,
- ukládat doklady potvrzující dosažení a trvání způsobilosti zaměstnanců k výkonu práce;
- vedoucím zaměstnancům poskytovat vždy k určenému datu v měsíci výstupy o plnění požadavků způsobilosti,
- při výkonu státního dozoru předkládat:
 - doklady prokazující dosažení a trvání způsobilosti strojvedoucího,
 - plnění požadavků na dosažení způsobilosti,

Základem personální činnosti je personální evidence. Dopravce v roli zaměstnavatele vede osobní spis zaměstnance podle § 312 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. Osobní spis smí obsahovat jen písemnosti, které jsou nezbytné pro výkon práce v pracovněprávním vztahu. Jsou to například:

- osobní údaje zaměstnance,
- údaje o jeho pracovním poměru,
- doklady o dosaženém vzdělání,
- pracovně-právní dokumenty, které byly vystaveny v průběhu pracovního poměru.

Součástí osobního spisu zaměstnance jsou doklady o dosažení odborné způsobilosti zaměstnanců, zařazených na konkrétním pracovním místě. Certifikací strojvedoucích musí personální útvar dopravce doklady o odborné způsobilosti také vystavovat, vydáváním osvědčení strojvedoucího. K zajištění této činnosti vydal předpis o vydávání osvědčení

strojvedoucích, předpisem o vydávání osvědčení strojvedoucích, jehož náplň je popsána v kapitole 2.1.4. V personální oblasti vyvstaly další činnosti:

- vydávání nebo aktualizace osvědčení strojvedoucích,
- zajišťování postupů pro odvolání, které strojvedoucím umožní žádat o přezkum rozhodnutí týkajícího se vydání, aktualizace, pozastavení nebo odebrání osvědčení strojvedoucích,
- zajišťování pravidelných kontrol zdravotní způsobilosti a zvláštní odborné způsobilosti strojvedoucích včetně provádění záznamů o nich,
- provádění dohledu nad činnostmi strojvedoucích,
- vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích, poskytování výměny informací v něm obsažených a zpřístupnění údajů strojvedoucím, které se jej týkají.

Následující kapitoly popisují postupy personálního útvaru pro vydání, aktualizace, pozastavení nebo odebrání osvědčení strojvedoucích, tak jak je vnitřním předpisem v personální oblasti implementuje v souladu s přímo použitelnými předpisy Evropské unie, jimiž jsou nařízení Komise (EU) č. 36/2010 a rozhodnutí Komise 2010/17/ES.

3.1.2 Vydávání osvědčení strojvedoucích

Osvědčení strojvedoucích viz obrázek 2 a 3, vydá personální útvar žadateli o vydání osvědčení strojvedoucích (žadatel) pokud s ním uzavřel základní pracovněprávní vztah, je držitelem platné licence strojvedoucích a prokázal zvláštní odbornou způsobilost pro:

- „řízení konkrétního druhu drážního vozidla,
- řízení na vymezených dráhách nebo jejich částech,
- užívání českého jazyka v rozsahu potřebném pro řízení hnacího vozidla na území České republiky.“ (7)

Ve věci osvědčení strojvedoucích podává žadatel žádost, na formuláři Žádost ve věci osvědčení strojvedoucích podle vzoru uvedeném příloze 2. Předmětem žádosti může být první vydání osvědčení strojvedoucích, prodloužení nebo aktualizace, vydání duplikátu nebo odnětí osvědčení strojvedoucích. Personální útvar osvědčení strojvedoucích vydá, prodlouží nebo aktualizuje bezodkladně po prokázání nebo uznání zvláštní odborné způsobilosti.

Samostatný výkon činnosti, která smí být prováděna jen s platným osvědčením strojvedoucích, je možný až tehdy, nelze-li proti rozhodnutí týkajícího se vydání, aktualizace, pozastavení nebo odebrání osvědčení strojvedoucích, nebo řízení, které mu předcházelo, podat odvolání s odkladným účinkem.

Účastník řízení ve věci osvědčení strojvedoucího je povinen potvrdit převzetí oznámení učiněného k osvědčení strojvedoucího na formuláři Protokol o vydání rozhodnutí ve věci osvědčení strojvedoucího (Protokol), jehož vzor je uvedený v příloze 3.

Záznam o provedeném řízení ve věci osvědčení strojvedoucího vede dopravce v elektronické podobě v rejstříku osvědčení strojvedoucíh a v listinné podobě v dokladech uplatněných pro podání žádosti o vydání, duplikát nebo odnětí osvědčení strojvedoucího a pro zaprotokolování rozhodnutí týkajícího se vydání, aktualizace, pozastavení nebo odebrání osvědčení strojvedoucího.

K ověření skutečností, podle kterých lze uznat zvláštní odbornou způsobilost předá personální útvar držiteli osvědčení strojvedoucího na vyžádání nebo při ukončení základního pracovněprávního vztahu opis osvědčení strojvedoucího a veškeré dokumenty dokládající absolvované školení a složené zkoušky. (7)

Opis osvědčení strojvedoucího obsahuje informace o odborných znalostech a schopnostech, kterých strojvedoucí nabyl, nepředstavuje však oprávnění řídit hnací vozidla. Jedná se o dvoustraně vytištěný dokument na papíře formátu A4 v českém jazyce. Informace jsou uváděny a očíslovány shodně se zásadami platnými pro osvědčení strojvedoucího. Jeho vzor je uvedený v příloze 4.

<p style="text-align: center;">DOPLŇKOVÉ OSVĚDČENÍ STROJVEDOUČÍHO</p> <p style="text-align: center;">3. KATEGORIE</p> <p style="text-align: center;">Vypište příslušná pole a proškrtněte ostatní</p> <p> ☐ *** ☐ *** ☐ *** ☐ *** ☐ *** ☐ *** ☒ B ☐ *** ☒ 2 </p> <p>Poznámky: <input style="width: 100%;" type="text"/> </p> <p style="text-align: center;">4. DALŠÍ INFORMACE</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>5. ÚDAJE O JAZYKOVÝCH SCHOPNOSTECH</p> <p style="font-size: small;">Jazykové znalosti pro infrastrukturu, pro kterou osvědčení platí</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Datum</th> <th style="width: 33%;">Jazyk</th> <th style="width: 33%;">Poznámka</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">6. OMEZENÍ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	Datum	Jazyk	Poznámka													<p style="text-align: center;">DOPLŇKOVÉ OSVĚDČENÍ STROJVEDOUČÍHO</p> <p style="text-align: center;">1. ÚDAJE O ZAMĚSTNAVATELI</p> <p>..... LOKOTRANS SERVIS s.r.o.</p> <p style="font-size: small;">Název společnosti</p> <p>dopravce ☒ provozovatel dráhy ☐</p> <p>.....</p> <p>Pracoviště .. Drážní 11, 627 00 Brno – Slatina</p> <p>Poštovní adresa .. / Česká republika</p> <p>Obec/Stát</p> <p style="text-align: center;">2. ÚDAJE O DRŽITELI</p> <p>.. Obec / Česká republika</p> <p>Místo narození</p> <p>Datum narození <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>.. Česká republika</p> <p>Státní příslušnost</p> <p>.. Ulice 000, 000 00 Obec</p> <p>Poštovní adresa</p> <p>..... / Česká republika</p> <p>Obec/Stát</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 10px auto; text-align: center; font-size: small;"> Fotografie průkazová (3,5 x 4,5 cm) </div> <p>.....</p> <p>Podpis</p>	<div style="text-align: center;"> </div> <p style="font-size: small;">Číslo licenční strojevedoucího: C Z 7 1 2 0 0 0 0 0 0 0 0</p> <p style="text-align: center;">DOPLŇKOVÉ OSVĚDČENÍ</p> <p style="font-size: small;">udávající, na kterých částech infrastruktury je strojvedoucí oprávněn řídit, a která kolejová vozidla je strojvedoucí oprávněn řídit v souladu se směrnicí 2007/59/EC a příslušnou národní legislativou</p> <p>..... PŘÍJMENÍ</p> <p style="font-size: small;">Příjmení</p> <p>..... Jméno</p> <p style="font-size: small;">Jméno</p> <p>Číslo udělené zaměstnavatelem</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>Platnost od <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>Platnost do <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> - <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>..... LOKOTRANS SERVIS s.r.o.</p> <p style="font-size: small;">Vydávající organizace</p> <p>..... Drážní 11, 627 00 Brno – Slatina</p> <p style="font-size: small;">Poštovní adresa</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 40px; margin: 10px auto;"></div> <p>.. 0000/2016</p> <p style="font-size: small;">Číslo jednací</p>
Datum	Jazyk	Poznámka															

Obrázek 2 Tiskopis osvědčení strojvedoucího vnější strana

Zdroj (18)

Na třetí (vnější) straně osvědčení strojvedoucího se uvedou informace:

- kategorie řízení,
- další informace,
- jazykové schopnosti,
- omezení.

Na první (vnitřní) straně osvědčení strojvedoucího se uvedou informace:

- druhy drážních vozidel, které je držitel osvědčení strojvedoucího oprávněn řídit (typy a datum prvního hodnocení).

Na druhé a třetí (vnitřní) straně osvědčení strojvedoucího se uvedou informace:

- seznam infrastruktur, na nichž je držitel osvědčení strojvedoucího oprávněn řídit.

Pro vystavení formuláře osvědčení strojvedoucího jsou stanoveny základní parametry, které musí být dodrženy – evidované údaje a formát dat, včetně závazného číselného pořadí uváděných informací:

1. Údaje o zaměstnavateli – informace o vydavateli osvědčení strojvedoucího zahrnující:

- název společnosti a místo výkonu pracovní činnosti (závod),
- kategorii subjektu v rozlišení zda je dopravcem (železniční podnik) nebo provozovatelem dráhy,
- sídlo (ulici a číslo popisné, poštovní směrovací číslo, město a zemi),
- osobní zaměstnanecké číslo držitele osvědčení strojvedoucího v organizaci (je-li přiděleno).

2. Údaje o držiteli – informace o držiteli osvědčení strojvedoucího zahrnující:

- místo narození (město a zemi),
- datum narození (ve tvaru RRRR-MM-DD),
- státní příslušnost,
- bydliště (ulici a číslo popisné, poštovní směrovací číslo, město a zemi).

3. Kategorie – informace o kategorii a typu drážních vozidel, které je držitel osvědčení strojvedoucího oprávněn řídit, zahrnující:

- A = souhrnná kategorie opravňující k činnosti v podkategoriích A1 až A5,
- A1 = při omezení oprávnění na posunovací vozidla,
- A2 = při omezení oprávnění na pracovní vlaky,
- A3 = při omezení oprávnění na vozidla údržby,
- A4 = při omezení oprávnění na ostatní vozidla, slouží-li k posunování,
- A5 = při omezení oprávnění na jiná vozidla nezařazená do předchozích kategorií,

- B = souhrnná kategorie opravňující k činnosti v podkategoriích B1 a B2,
- B1 = při omezení oprávnění na přepravu cestujících,
- B2 = při omezení oprávnění na přepravu zboží.

Příklady záznamu oprávnění:

A *** *** *** *** ***

= souhrnná kategorie A (nepoužívá se žádná podkategorie)

A I *** *** *** ***

= kategorie A, podkategorie 1 (oprávnění řídit pouze posunovací vozidla)

A *** 2 3 *** ***

= kategorie A, podkategorie 2 a 3 (oprávnění řídit pracovní vlaky a vozidla údržby)

A *** *** *** *** 5

= kategorie A, podkategorie 5 (oprávnění řídit vozidla neodpovídající žádné z podkategorií A1 až A4 – rozvede se v rámečku „poznámky“)

B *** ***

= souhrnná kategorie B (nepoužívá se žádná podkategorie)

B *** 2

= kategorie B, podkategorie 2 (oprávnění řídit nákladní vlaky)

4. Další informace – informace o dalších požadavcích na držitele osvědčení strojvedoucího zahrnující:

- požadavky právních předpisů (jsou-li stanoveny),
- požadavky vnitřních předpisů dopravce (jsou-li stanoveny).

5. Údaje o jazykových schopnostech – informace o jazykových schopnostech držitele osvědčení strojvedoucího zahrnující:

- datum prvního hodnocení jazykových znalostí,
- seznam všech jazyků mimo mateřský jazyk, které jsou k provozu na příslušné infrastruktuře zapotřebí a jež držitel osvědčení strojvedoucího zná ve stanoveném rozsahu,
- záznam potvrzující dosažení způsobilosti.

6. Omezení – informace o omezeních týkajících se charakteristik a schopností držitele osvědčení strojvedoucího zahrnující:

- omezení vyplývající ze závěru lékařského posudku o zdravotní způsobilosti,
- omezení vyplývající z rozhodnutí vydavatele osvědčení strojvedoucího.

7. Kolejová vozidla, která je strojvedoucí oprávněn řídit – informace o druhu drážních vozidel, které je držitel osvědčení strojvedoucího oprávněn řídit, zahrnující:

- datum počátku platnosti příslušné odborné znalosti,
- označení druhu a typu drážního vozidla, na které se vztahuje oprávnění,

- záznam potvrzující dosažení způsobilosti, datum ukončení platnosti odborné znalosti, omezení týkající se drážních vozidel.

8. Infrastruktura, na které je strojvedoucí oprávněn řídit – informace o infrastruktuře, na níž je držitel osvědčení strojvedoucího oprávněn řídit, zahrnující:

- datum počátku platnosti příslušné odborné znalosti,
- určení rozsahu infrastruktury, na kterou se vztahuje oprávnění,
- záznam potvrzující dosažení způsobilosti, datum ukončení platnosti odborné znalosti, omezení týkající se infrastruktury.

3.1.4 Informační systém dopravce a zpřístupnění dat

Personální útvar vede rejstřík všech vydaných, aktualizovaných, obnovených, změněných, pozastavených, zrušených osvědčení strojvedoucích, včetně osvědčení nahlášených jako ztracené, odcizené či zničené a osvědčení, jejichž platnost skončila.

K zajištění interoperability vedených rejstříků, musí rejstřík osvědčení strojvedoucích splňovat základní parametry sjednocující:

- povinně vedené údaje a formát dat,
- přístupová práva a postup při výměně údajů,
- dobu uchovávání údajů a postup v případě úpadku zřizovatele.

Rejstřík osvědčení strojvedoucích zahrnuje:

- informace o současném stavu licence strojvedoucího,
- informace o aktuálním vydaném osvědčení strojvedoucího,
- historické údaje o stavu osvědčení strojvedoucího,
- informace o základních požadavcích a počátečních kontrolách umožňujících vydání osvědčení strojvedoucího a o následných kontrolách pro zachování platnosti osvědčení strojvedoucího.

Informační systém musí zajišťovat řízení záznamů mezi aktuálními registry a archivačními registry k datu nastalé změny. V případě manuálního vkládání dat do archivačních registrů musí být zajištěn k datu změny přesun údajů z registru obsahujícím informace o aktuálním vydaném osvědčení strojvedoucího do registru obsahujícím informace o základních požadavcích a počátečních kontrolách umožňujících vydání osvědčení strojvedoucího a o následných kontrolách pro zachování platnosti osvědčení strojvedoucího a učiněn záznam o změně v registru obsahujícím historické údaje o stavu osvědčení strojvedoucího.

Pro správu informačního systému jsou stanoveny základní parametry shromažďovaných údajů, které musí být dodrženy:

- rejstřík informací o současném stavu licence strojvedoucího,
- rejstřík informací o aktuálním vydaném osvědčení strojvedoucího,
- rejstřík historických údajů o stavu osvědčení strojvedoucího,
- rejstřík informací o základních požadavcích a počátečních kontrolách umožňujících vydání osvědčení strojvedoucího a o následných kontrolách pro zachování platnosti osvědčení strojvedoucího.

Povinný formát dat rejstříku osvědčení strojvedoucího je uvedený v příloze 5.

Rejstřík osvědčení spravuje personální útvar jako formulář v elektronické podobě, provázáním čtyř listů dokumentu ve formátu Microsoft Excel (EXCEL). Každá z tabulek, uvedených výše, je na samostatném listu s pojmenováním souboru jako registr podle příslušného rejstříku a listem rejstříku je oddíl uvedený v nadpisu formuláře. Výstupem z tohoto formuláře jsou data rejstříku uvedené v příloze 6. Databáze se převádí do nepřepisovatelného formátu, kterým je zpřístupněn oprávněným pomocí hesla na webové stránce, nebo na serveru například pomocí FTP protokolu.

3.1.5 Ověřování způsobilosti strojvedoucích a záznam učiněných zjištění

Držitel osvědčení strojvedoucího je povinen se podrobit:

- pravidelné kontrole zdravotní způsobilosti,
- pravidelnému přezkoušení ve stanovené lhůtě, nejdéle však 3 roky,
- pravidelnému přezkoušení, pokud déle než 1 rok nevykonával činnost řízení drážního vozidla na vymezené dráze nebo její části.

V souladu s učiněným zjištěním personální útvar aktualizuje osvědčení strojvedoucího a vede záznamy v rejstříku osvědčení strojvedoucích.

Oznámení o výsledku zkoušky a pozastavení platnosti dokladů k prokázání způsobilosti zaměstnance v případě její ztráty, je podkladem k zahájení řízení ve věci osvědčení strojvedoucího.

3.1.6 Dohled nad činností strojvedoucích

Vzniknou-li v důsledku kontroly činnosti strojvedoucích, kterým je vydáno osvědčení strojvedoucího pochybnosti o zdravotní způsobilosti, musí být tato skutečnost neprodleně oznámena zaměstnanci odpovědnému za řízení personálního útvaru.

Pokud se vedoucí zaměstnanec dopravce dozví o skutečnostech vzbuzujících důvodné pochybnosti o odborné způsobilosti držitele osvědčení strojvedoucího k řízení hnacího vozidla v rozsahu v něm uvedeném, dá okamžitě podnět k zahájení řízení ve věci osvědčení strojvedoucího.

Je-li v rámci řízení ve věci osvědčení strojvedoucího vydáno rozhodnutí o přezkoušení zaměstnance, musí být v případě ohrožení bezpečnosti drážní dopravy pozastavena platnost osvědčení strojvedoucího do doby provedení přezkoušení. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

Pokud drážní správní úřad zjistí, že držitel osvědčení strojvedoucího přestal splňovat podmínku odborné způsobilosti k řízení hnacího vozidla v rozsahu v něm uvedeném, požádá dopravce, který osvědčení vydal, o přezkoušení odborné způsobilosti držitele osvědčení strojvedoucího nebo o pozastavení platnosti osvědčení. Je-li ohrožena bezpečnost drážní dopravy, zakáže drážní správní úřad držiteli osvědčení strojvedoucího řízení hnacích vozidel až do doby, kdy mu dopravce sdělí své rozhodnutí. Odvolání proti zákazu řízení drážního vozidla nemá odkladný účinek.

3.2 Řízení na vymezených dráhách nebo jejich částech

Základním principem odborné způsobilosti strojvedoucích podle kapitoly 1.2.2 je specifikace minimálních požadavků, které musí splnit, aby mohl řídit hnací vozidlo na vymezené dráze nebo jejich částech a v rámci certifikace je lze pozorovat a posuzovat. Tímto standardem je dosažení zvláštní odborné způsobilosti pro řízení hnacího vozidla na vymezených dráhách nebo jejich částech a strojvedoucí se stává odborně způsobilým. Oborná způsobilost popisuje, co má být strojvedoucí schopen dělat při řízení hnacího vozidla. Podrobné dovednosti pro řízení na vymezené dráze nebo její části jsou uvedeny v příloze 3 vyhlášky č. 16/2012 Sb., která současně stanoví, jaké musí prokázat znalosti. Splněním požadavků přílohy 3 této vyhlášky je strojvedoucí odborně způsobilý k řízení hnacího vozidla na vymezené dráze nebo její části. Jedním z těchto požadavků je prokázání znalostí v oblasti znalost dráhy podle přílohy 3 bodu 1.3 vyhlášky č. 16/2012 Sb. Znalost dráhy se týká znalosti traťových poměrů na trati a v dopravnách, kde strojvedoucí řídí hnací vozidlo.

Znalostí traťových poměrů se rozumí poznání charakteru tratě, technologie jízdy vozidel a souvisejících dopravních povinností v přiměřeném rozsahu pro požadovanou pracovní činnost (včetně v úvahu přicházejících objízdných tras), poznání charakteru dopraven, stavědel a jiných obslužných pracovišť (železniční stanice, výhybny, odbočky, dopravní D3,

dopravny RB, nákladiště, stanoviště), jejich vybavení a zabezpečení včetně způsobu posunu na manipulačních kolejích. (13) Takovou znalost lze získat pouze fyzickým výkonem řízení hnacího vozidla na tratích a v dopravnách.

Vyhláška č. 173/1995 Sb. tuto znalost ještě zpřísňuje na prokazatelné seznámení s traťovými poměry. Relevantní údaje oblasti znalost dráhy jsou obsaženy v TTP, ZDD osahujících informace provozovatele dráhy SŽDC o traťových poměrech tratí a dopraven podle kapitoly 2.2.2.

Postupy k získání odborné způsobilosti splněním požadavků podle přílohy č. 3 vyhlášky č. 16/2012 Sb. a vyhlášky č. 173/1995 Sb., stanovil dopravce vnitřním předpisem o odborné způsobilosti popsáním v kapitole 2.1.4.

Požadavky na znalost informací potřebných k získání znalostí traťových poměrů pro jednotlivé pracovní činnosti stanovuje také provozovatel dráhy v pravidlech pro provozování dráhy. V případech, kdy není rozsah znalostí provozovatelem dráhy stanoven, platí rozsah znalostí předepsaný dopravcem.

Co si jako dopravce představím pod textem vymezená dráha a její část? Pro účely této práce je vymezenou dráhou železniční dráha provozovaná konkrétním provozovatelem dráhy, který vydal pravidla provozování této železniční dráhy a prohlášení o dráze celostátní a regionální. V našem případě železniční dráha provozovaná SŽDC. Její částí jsou tratě uvedené v seznamu tratí pro tvorbu TTP.

3.2.1 První vydání osvědčení strojvedoucího

Žadatel o vydání prvního osvědčení (žadatel), vyplní žádost na formuláři Žádost ve věci osvědčení strojvedoucího (žádost) uvedenou v příloze 2. V žádosti vyznačí požadované oprávnění pro kategorii a druh hnacího vozidla, železniční dráhu SŽDC (infrastruktura) a číslo trati podle seznamu tratí pro tvorbu TTP. Při prvním vydání osvědčení se vždy jedná o oprávnění pro hnací vozidla i oprávnění pro požadovanou železniční dráhu a trať. Traťové poznání je součástí odborné způsobilosti pro řízení na vymezené dráze nebo její části, proto objasním pouze tuto část osvědčení strojvedoucího.

Odbornou způsobilost pro řízení hnacího vozidla na železniční dráze a trati SŽDC získá žadatel na základě ověření zvláštní odborné způsobilosti, jejíž částí je ověření znalostí a dovedností týkajících se znalost traťových poměrů neboli traťové poznání. Při zajišťování způsobilosti musí být dodrženy tyto body:

1. Zvláštní odbornou způsobilost prokazuje žadatel úspěšným složením komisionální zkoušky v teoretické a praktické části podrobných znalostí, dovedností a postupů:
 - a) Prokázání teoretických znalostí se provede formou písemného testu a ústního pohovoru.
 - b) V praktické části zkoušky musí být hnací vozidlo řízeno pod dohledem strojvedoucího, držitele osvědčení strojvedoucího pro konkrétní druh hnacího vozidla, železniční dráhu a trať SŽDC, na které je způsobilost prokazována.
2. Praktická zkouška se provádí zkušební jízdou s ověřením znalosti traťových poměrů na požadované železniční dráze a trati SŽDC, současně s praktickou zkouškou pro řízení požadovaného druhu hnacího vozidla.
3. Skládat zkoušku prokazující zvláštní odbornou způsobilost podle bodu 1. a 2. může pouze žadatel, který absolvoval organizované vzdělávání:
 - a) pro získání příslušných teoretických znalostí, dovedností a postupů v délce minimálně 80 hodin,
 - b) pro získání znalosti traťových poměrů na požadované trati SŽDC. (19)
4. Vzdělávání poskytuje akreditované školicí středisko v rozsahu:
 - a) teoretického školení podle vytvořeného plánu,
 - b) praktického školení na hnacích vozidlech.
5. Při jízdním výcviku musí žadatel vykonat praktické seznámení s traťovými poměry to je, řídit hnací vozidlo na požadované trati SŽDC (trase vlaku) minimálně dvě jízdy každým směrem dle složitosti traťového úseku, a pokud je to možné, alespoň jednu v době od setmění do rozednění.
6. Lhůta pro pravidelné přezkoušení zvláštní odborné způsobilosti je 3 roky, pokud držitel osvědčení strojvedoucího vykonával činnost řízení hnacího vozidla na tratích železniční dráhy SŽDC bez přerušení nebo přerušení nepřesáhlo 1 rok. (7)

Personální útvar zajistí organizované vzdělávání u akreditovaného školicího střediska a žadatel absolvuje výuku. Jízdní výcvik zajistí přednostně na požadované železniční dráze a trati SŽDC, kde žadatel vykoná traťové poznání. Po ukončení teoretické výuky a jízdního výcviku, vykoná žadatel zkoušku k ověření zvláštní odborné způsobilosti, podle bodu 1. a 2. před komisí jmenovanou dopravcem.

Zkušební komise po ověření znalostí vydá protokol o vykonaném ověření zvláštní odborné způsobilosti (protokol) v němž vyznačí oprávnění pro železniční dráhu a konkrétní trať SŽDC. Zkoušející zapisuje ověření znalostí zaměstnanců do knihy zkoušek, jejíž vzor včetně formátu dat je uvedený v příloze 8. Duplicitně pořizuje zápis do karty způsobilosti,

kteřou řadatel odevdřdř provoznřmu zamřstnancl, kteřř mu přřdřluje vřkon řinnosti na hnacřm vozidle.

Protokol je přřlohou k řadosti o vydřnř osvřdřenř strojvedoucřho. Řadatel řřm doklřdř splnřnř požadavku k nabytř odbornř zpřsobilosti. Personřlnř řtvar vydř osvřdřenř strojvedoucřho, ve kterřm vyznařř v řastř 8 řeleznřnř drřahu SŘZDC a konkrřtnř řřslo trati, na kterř vykonal řadatel zkuřebnř řřzdu dle protokolu. Drřitel osvřdřenř strojvedoucřho je odbornř zpřsobilř osoba urřenř zamřstnavatelem k řřzenř hnacřho vozidla na drřaze a trati SŘZDC vyznařenř v osvřdřenř strojvedoucřho. Personřlnř řtvar zalořř protokol do osobnřho spřsu zamřstnance.

Prokazatelnřm seznřmenřm s trařovřmi pomřry na trati, kde strojvedoucř bude řřdit hnacř vozidlo podle vyhlřřky ř. 173/1995 Sb. je protokol o vykonanřm ovřřenř zvlřřtnř odbornř zpřsobilosti a osvřdřenř strojvedoucřho.

O provedenřch zkouřkřch podle bodu 1. vede personřlnř řtvar evidenci zkouřek ve formulřřř informace o souřasnřm stavu zpřsobilosti zamřstnance a jeho vzor vřetnř formřtu dat je uvedenř v přřloze 7. Kařdř řřdek ve formulřřř slouřř k evidenci jednotlivřch zkouřek vykonanřch strojvedoucřm. Ve formulřřř formřtu EXCEL jsou pomocř podmřnřnřho formřtovanř buněk nastaveny funkce v jednotlivřch řřdcřch, pro upozornřnř na konec platnosti uvedenřho zřznamu. Vzorcem urřenř dostatecnř předstřh, zajřstř zmřnu barvy zřznamu, řřmř upozornř na konec platnosti zkouřky.

řdaje o ovřřenř zvlřřtnř odbornř zpřsobilosti uvedenř v řastř 8 osvřdřenř strojvedoucřho majř platnost nejdřle 3 roky za podmřnky, ře strojvedoucř na uvedenř řeleznřnř drřaze a trati SŘZDC nepřetrřitř vykonřval řinnost strojvedoucřho. Pokud strojvedoucř dřle neř 12 mřsřcř nevykonřval řinnost strojvedoucřho na uvedenř řeleznřnř drřaze a trati SŘZDC musř břt přezkouřen. (7) Strojvedoucř přestane břt odbornř zpřsobilřm pro řřzenř hnacřho vozidla na třto trati.

Personřlnř řtvar odpovřdř za zajřstřnř a evidenci odbornř zpřsobilosti a takř kontrolu platnosti evidovanřch řdajř.

Za zajřstřnř trvanř zpřsobilosti strojvedoucřho k řřzenř na trati, pro kterou mř platnř trařovř poznřnř vřak odpovřdř provoznř zamřstnanec, přřdřlujř vřkon řinnosti strojvedoucřmu. Provoznř zamřstnanec rovnřř plřnuje vřkon řinnosti strojvedoucřho na konkrřtnř trati SŘZDC a odpovřdř za to, ře vřkon provřdř odbornř zpřsobilř zamřstnanec.

Znalost železniční dráhy jako celku již byla prokázána ověřením zvláštní odborné způsobilosti při prvním vydání osvědčení strojvedoucího.

Postup obsahuje body, které musí být dodrženy:

1. Zvláštní odbornou způsobilost pro řízení na požadované trati prokazuje držitel o vydání osvědčení strojvedoucího úspěšným složením zkoušky v teoretické a praktické části z oblasti znalost trati podle přílohy 3 bod 1.3 vyhlášky č. 16/2012 Sb. se zaměřením na TTP, ZDD a znalost trasy podle SJŘ příslušné trati. Ověření znalostí provádí pověřený vedoucí zaměstnanec dopravce.
2. Skládat zkoušku prokazující zvláštní odbornou způsobilost podle bodu 1. může pouze držitel, který absolvoval traťové poznání podle bodu, na požadované trati a byly mu přiděleny TTP, ZDD a SJŘ:
 - a) Prokázáním teoretických znalostí traťových poměrů pro příslušnou trať SŽDC (trasy vlaku).
 - b) Zkušební jízdou znalosti traťových poměrů pro příslušnou trať SŽDC, řízením hnacího vozidla pro které má držitel oprávnění a na trati (trase vlaku), kde vykonal traťové poznání, pod dohledem zkoušejícího, držitele osvědčení strojvedoucího pro trať SŽDC, na které je zkušební jízda vykonávána. (7)
 - c) V mimořádných případech, po souhlasu provozovatele dráhy, může být znalost traťových poměrů pro příslušnou trať SŽDC ověřena zkušební jízdou nákladního vlaku ad hoc na této trati (trase vlaku) pod dohledem strojvedoucího – pilota držitele osvědčení strojvedoucího pro trať SŽDC, na které je zkušební jízda vykonávána a zkoušejícího, který není držitelem osvědčení strojvedoucího pro danou trať SŽDC. (7)
3. Pro získání znalosti traťových poměrů tratě musí držitel vykonat traťové poznání. Držitel řídí hnací vozidlo, pro které má oprávnění, na požadované trati (trase vlaku) minimálně dvě jízdy každým směrem dle složitosti traťového úseku, a pokud je to možné, alespoň jednu v době od setmění do rozednění pod dohledem strojvedoucího držitele osvědčení strojvedoucího pro trať SŽDC, na které je traťové poznání prováděno.
4. Strojvedoucí – pilot, držitel osvědčení strojvedoucího pro železniční dráhu a trať SŽDC při zkušební jízdě nákladního vlaku ad hoc zodpovídá za znalost traťových poměrů trati železniční dráhy SŽDC:
 - a) Odborně způsobilý zaměstnanec dopravce, držitel potřebného osvědčení strojvedoucího.
 - b) Odborně způsobilý zaměstnanec jiného dopravce, držitel potřebného osvědčení strojvedoucího, na základě smlouvy.

Personální útvar zaeviduje žádost a zajistí potřebné proškolení u zaměstnance pověřeného ověřením znalostí. Traťové poznání zajistí provozní zaměstnanec přidělující strojvedoucím výkon činností na hnacích vozidlech. Po absolvované výuce a traťovém poznání vykoná držitel zkoušku k ověření znalosti traťových poměrů podle bodu 1. a 2.

Ověření znalostí traťových poměrů příslušné trati potvrdí zkoušející ve formuláři karta způsobilosti (karta), kde zapíše číslo trati, traťový úsek a datum ověření znalostí.

Karta způsobilosti je přílohou k žádosti o vydání osvědčení strojvedoucího. Držitel kartou dokládá splnění požadavku k nabytí odborné způsobilosti pro řízení na další trati SŽDC. Personální útvar vydá osvědčení strojvedoucího, ve kterém vyznačí v části 8 železniční dráhu SŽDC a konkrétní číslo trati, na které vykonal žadatel zkušební jízdu dle karty. Pořídí kopii karty způsobilosti a založí do osobního spisu zaměstnance. Provedení zkoušky personální útvar zaeviduje podle předchozí kapitoly. Držitel předá originál karty znalosti provoznímu zaměstnanci.

Prokazatelným seznámením s traťovými poměry na trati, kde strojvedoucí bude řídit hnací vozidlo podle vyhlášky č. 173/1995 Sb. je karta způsobilosti a osvědčení strojvedoucího.

Ověřením znalostí a dovedností týkajících se znalosti traťových poměrů má strojvedoucí platné traťové poznání pro trať uvedenou v osvědčení strojvedoucího, je odborně způsobilým pro řízení hnacího vozidla na této trati. Jeho platnost po dobu tří let udržuje opakovanými jízdami – opakovaným traťovým poznáním na této trati, minimálně však jednou jízdou v intervalu 12 měsíců.

3.2.3 Zvládání rizik dopravcem podle SMS

Osvědčení dopravce říká, že dopravce provozuje drážní dopravu bezpečně, protože má přijatá opatření ke zvládání rizik, která mohou vést ke vzniku mimořádné události, a rovněž nastavil účinné kontrolní mechanismy ke kontrole způsobilosti a platnosti osvědčení strojvedoucích, které zaměstnává.

Legislativními akty nastavují členské státy právní rámec bezpečnosti svého železničního systému, čímž eliminují bezpečnostní rizika systému, stanovují pro tento systém bezpečnostní ukazatele a povinnosti subjektům působícím v tomto systému. Dodržování povinností zákona č. 266/1994 Sb. a jeho prováděcích předpisů dopravcem se promítá v postupech zpracovaných dokumentem SMS.

Dopravce má organizačním řádem popsané svoje organizační uspořádání a působnost organizačních složek. Pracovním řádem určil odpovědnosti vedoucích a podřízených zaměstnanců dopravce za bezpečnost při provozování drážní dopravy, zajištění kontroly bezpečného technického stavu drážních vozidel, jakosti dodávek materiálu a výrobků pro provozování drážní dopravy s vlivem na bezpečnost provozu a za kontrolu činnosti subdodavatelů. Dokumentem SMS stanovil odpovědnost za průběžné vedení dokumentace o všech důležitých částech systému zajišťování bezpečnosti provozování drážní dopravy, bezpečnostní cíle a opatření k soustavnému zlepšování systému zajišťování bezpečnosti provozování drážní dopravy.

Organizačním a pracovním řádem zajistil dopravce splnění požadavku § 35 odst. 1 písm. f) zákona 266/1994 Sb. „*aby drážní dopravu prováděly osoby, které jsou zdravotně a odborně způsobilé*“ (7), když tuto povinnost delegoval do oblasti personálního a provozního řízení na konkrétní pracovní místa.

Má popsané postupy podle společných prvků SMS, včetně zajištění certifikace strojvedoucích a vedení rejstříku všech vydaných osvědčení. Pro tuto práci je podstatné plnění prvku týkajícího se odborné způsobilosti pro řízení hnacího vozidla na vymezené dráze a její části. Předpisem o odborné způsobilosti, popsal postupy pro zajištění odborné způsobilosti zaměstnanců, lhůty pro přezkoušení odborné způsobilosti a postupy pravidelného školení k zajištění trvání způsobilosti. Součástí tohoto předpisu je řízení záznamů – na základě čeho a jakým způsobem odbornou způsobilost zaměstnanců eviduje, kdo za její evidenci odpovídá a aktualizuje údaje, kdo a jak kontroluje platnost údajů vedené evidence a kde jsou uloženy písemnosti vztahné k odborné způsobilosti každého zaměstnance.

Podle nařízení Komise (EU) č. 1078/2012 ze dne 16. listopadu 2012 o společné bezpečnostní metodě sledování, kterou mají používat železniční podniky, provozovatelé infrastruktury po získání osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti a subjekty odpovědné za údržbu by měly *železniční podniky a provozovatelé infrastruktury sledovat řádné uplatňování a výsledky opatření, jež vytvořili pomocí svého systému zajišťování bezpečnosti proto, aby byl jejich provoz bezpečný, a to i ve zvláštních sítích.* (9) Tímto nařízením je zavedena společná bezpečnostní metoda (CSM) sledování, která umožňuje účinné řízení bezpečnosti v železničním systému během činností spojených s jeho provozem a údržbou a která případně systém řízení zlepšuje a vztahuje na dopravce poté, co získají osvědčení o bezpečnosti. Dopravce má alespoň jednou ročně provést sledování podle CSM ve všech oblastech podle SMS a na základě zjištěných poznatků přijme patřičná opatření.

Procesem sledování oblasti odborné způsobilosti strojvedoucích podle CSM určil dopravce případ nesouladu při uplatňování systému provozního řízení a personálního řízení, který spočívá v potížích s oběhem dokumentů v papírové podobě a následné aktualizaci údajů ve vydávaných osvědčeních strojvedoucím. Úměrně s počtem strojvedoucích se stává složitým sledování platnosti traťového poznání a aktualizace osvědčení strojvedoucího včetně evidence údajů rejstříku osvědčení vydaných dopravcem. Komunikace mezi provozní a personální oblastí není na požadované úrovni. Výsledkem procesu musí být zavedení opatření, jimiž se takovéto případy nesouladu odstraní.

Provozní zaměstnanec na konci každého měsíce aktualizuje údaje o traťovém poznání ve své elektronické evidenci, kterou využívá ke kontrole způsobilosti před nasazením strojvedoucího k výkonu. Strojvedoucímu je dána povinnost sledovat platnost údajů uvedených ve svojí kartě způsobilosti. To znamená, že pokud zjistí neplatné údaje o traťovém poznání k poslednímu dni v měsíci, je povinen dostavit se ve lhůtě stanovené dopravcem (nejpozději před plánovaným výkonem), do místa zaměstnavatele a nechat si aktualizovat, provozním zaměstnancem, zápis v kartě způsobilosti. Pro strojvedoucího, který má hodně vzdálené místo bydliště od provozního pracoviště je proces časově náročný. Pokud v údajích karty způsobilosti nastanou změny v platnosti opakovaného traťového poznání, musí se strojvedoucí postarat o provedení změny i v osvědčení strojvedoucího podle bodu 8 kapitoly 3.1.3. Strojvedoucí sice nepodává novou žádost, protože ověření zvláštní odborné způsobilosti trvá 3 roky, ale personální útvar musí vydat nové osvědčení a aktualizovat rejstřík osvědčení, který vede podle kapitoly 3.1.4

Pro provozního zaměstnance se časová náročnost odvíjí od počtu evidovaných strojvedoucích. Sledováním platnosti údajů v tabulkových editorech a porovnáváním se skutečným výkonem řízení hnacího vozidla na konkrétní trati při splnění podmínek kapitoly 3.2.1 a 3.2.2 snadno dojde k chybě lidského činitele. Touto chybou může nastat situace, kdy strojvedoucí skutečně nebude mít platné traťové poznání, a přesto bude řídit hnací vozidlo. Méně závažnou situací z hlediska bezpečnosti provozování drážní dopravy bude administrativní chyba spočívající v řízení hnacího vozidla strojvedoucími s platným traťovým poznáním avšak s chybným záznamem v kartě způsobilosti nebo v osvědčení strojvedoucího. V obou případech však bude řídit hnací vozidlo osoba, která není odborně způsobilá. Jestliže dopravce tuto část personálního řízení podcení, může se také dopustit správního deliktu podle § 52 odst. 1 písm. f) zákona č. 266/1994 Sb. tím, že nezajistil, „aby drážní dopravu prováděla

osoba zdravotně a odborně způsobilá“, podle § 35 odst. 1 písm. f).“ (7) Za tento správní delikt se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

Dopravce vede a pravidelně aktualizuje evidenci údajů o zaměstnancích, kterým vydal osvědčení strojvedoucího. Údaje pořizuje v souladu s kapitolou 3.1.4 a vede ve svém rejstříku osvědčení strojvedoucích. S ohledem na vývoj jednotlivých etap procesu certifikace strojvedoucích je prozatím postačující zápis o ověření znalostí zvláštní odborné způsobilosti pro konkrétní železniční dráhu a trať hromadným zápisem celé sítě provozovatele dráhy jak je vidět zápisem na obrázku 3. Podpůrným dokladem k prokázání odborné způsobilosti strojvedoucích je karta způsobilosti, kterou aktualizuje pouze provozní zaměstnanec, aniž by personální útvar aktualizoval osvědčení strojvedoucího. Rejstřík osvědčení je pravidelně aktualizován vždy ke konci měsíce na základě údajů sdělených provozním zaměstnancem.

Dopravce se také může dopustit správního deliktu podle § 52 zákona o dráhách, pokud:

- nezajistí v souladu s § 46i odst. 1 vydávání osvědčení strojvedoucího,
- neprovádí v souladu s § 46q pravidelnou kontrolu činnosti strojvedoucích, kterým vydal osvědčení strojvedoucího,
- nezajistí v souladu s § 46r odst. 2 vedení a pravidelnou aktualizaci rejstříku osvědčení strojvedoucích a poskytování informací z tohoto rejstříku v souladu rozhodnutím Komise 2010/17/ES. (7)

Za tento správní delikt se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

4 INFORMAČNÍ SYSTÉM DOPRAVCE

Ať velký střední nebo malý dopravce všichni mají v oblasti zajištění odborné způsobilosti zaměstnanců a certifikace strojvedoucích stejné úkoly. Jsou si vědomi, že personální oblast v tomto směru musí podporovat i oblast provozní. Všichni potřebují, aby výstupy o dosažené a platné odborné způsobilosti strojvedoucích, měli k dispozici i provozní zaměstnanci, odpovědní za řízení jejich výkonu činnosti na hnacích vozidlech. V moderních společnostech s propracovaným systémem řízení lidských zdrojů mají do potřebných oblastí PIS přístup jak všichni vedoucí zaměstnanci, tak i řadoví zaměstnanci. Pokud není personální evidence vedená informačním systémem propojeným s provozním řízením, nevyhne se dopravce složitému procesu sledování platnosti traťových poznání na podpůrné kartě způsobilosti bez aktualizace odborné způsobilosti strojvedoucích nebo ve vydaném osvědčení strojvedoucích manuálním způsobem. Obnovu platnosti traťového poznání a neodkladnou aktualizaci údajů v osvědčení strojvedoucího je vhodné řešit komplexním způsobem za podpory kvalitního a sofistikovaného softwarového nástroje použitelného v oblasti provozní i personální. Systém automatické evidence traťových poznání navržený v této práci nahradí manuální pořizování dat v podpůrné kartě způsobilosti a osvědčení strojvedoucího, umožní přenos platných údajů o odborné způsobilosti strojvedoucího přímo do osvědčení strojvedoucích a současně do rejstříku osvědčení vydaných dopravcem. Výpočetní technika nahradí složitý oběh formulářů v papírové podobě a zefektivní personální činnosti dopravce.

4.1 Sledování pohybu hnacího vozidla

Rozhodujícím ukazatelem pro vyhodnocení platnosti traťových poznání je způsob jakým lze provést jeho sledování. Potřebujeme sledovat fakt, že strojvedoucí v průběhu tří let řídil hnací vozidlo na konkrétní železniční dráze a trati SŽDC a nejméně jedenkrát v intervalu 12 měsíců. Za tímto účelem využijeme princip sledování jízdy vlaku (hnacího vozidla) obsazeného konkrétním strojvedoucím. Jízdu vlaku lze sledovat pomocí dostupných systémů:

- Informační systém operativního řízení (ISOR) provozovatele dráhy SŽDC, pouze pro jízdu vlaku na železniční dráze provozované SŽDC,
- globální družicový navigační systém, na všech železničních dráhách železničního systému dráhy celostátní a regionální.

4.1.1 Systém ISOŘ

Systém ISOŘ je informační systém zajišťující operativní řízení železniční dopravy provozovatelem dráhy SŽDC. Systém slučuje data o krátkodobém plánu a skutečném vývoji vlakové dopravy. Výsledná data a změnové stavy pak poskytuje dalším aplikacím SŽDC a dopravců prostřednictvím datových zpráv. Jednotlivé informace o jízdě vlaku jsou do systému pořizovány zaměstnanci řízení provozu (výpravčí) SŽDC prostřednictvím aplikací pro elektronické vedení dopravní dokumentace (např. elektronický dopravní deník).

Elektronicky vedenou dopravní dokumentací (EDD) při příjezdu vlaku do dopravního bodu je pořizována informace 080-0 jízda vlaku. Při odjezdu vlaku z dopravního bodu se pořizuje informace 0818 skutečný odjezd a za každý dopravní bod odesílá EDD souhrnnou informaci 080-3 jízda vlaku. V případě poruchy datové sítě jsou výpravčí povinni zajistit vyslání informace 080-3 náhradním způsobem (dispečerský aparát nebo sousední dopravna). Tímto je zajištěno, že systém ISOŘ vždy obsahuje aktuální data o pohybu vlaku v dopravním bodu.

Údaj o vlaku je v systému ISOŘ jednoznačně identifikován číslem trasy vlaku. Číslo vlaku je nejvýše šestimístné číslo, přidělené vlaku na stanovené trati a ve stanovené časové poloze v rámci sestavy jízdního řádu pro platný GVD. V jeden den může být číslo vlaku použito nejvýše jednou, proto nemůže dojít k záměně dvou a více vlaků.

Datová komunikace mezi SŽDC a informačními systémy dopravců se řídí nařízením Komise (EU) č. 1305/2014 ze dne 11. prosince 2014 o technické specifikaci pro interoperabilitu subsystému „Využití telematiky v nákladní dopravě“ železničního systému Evropské unie a o zrušení nařízení (ES) č. 62/2006, které bývá obecně označováno jako TAF TSI (Telematics Applications for Freight – Technical Specifications for Interoperability). Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech a platí pro všechny dopravce provozující železniční nákladní dopravu na území EU, tzn. platí pro velké, ale i malé dopravce.

Komunikačním rozhraním mezi informačními systémy SŽDC a dopravců je Common Interface (CI), jedná se o softwarovou mezivrstvu, která slouží primárně k transformaci stávajících formátů zpráv, používaných již z dřívějšíka ke komunikaci mezi systémy SŽDC a jednotlivých dopravců do společného výměnného formátu zpráv. Transformační funkce slouží k automatizovanému převodu již používaných typů zpráv bez nutnosti zasahovat do zdrojových systémů, jež zprávy generují. Jednotlivé datové zprávy jsou rozhraním CI doručovány připojeným informačním systémům dopravců z aktivity systému ISOŘ. (16)

System ISOŘ poskytuje informačním systémům dopravců datové zprávy definované TAF TSI. Aktuálně poskytuje tyto typy datových zpráv:

- 4001 TrainDelayCauseMessage,
- 4004 TrainRunningForecastMessage,
- 4005 TrainRunningInformationMessage.

Pro účely této práce musí navrhovaný systém využívat příjem generované datové zprávy 4005 TrainRunningInformationMessage z ISOŘ. Touto zprávou je oznámena poslední událost o jízdě vlaku, tedy dopravní bod, čas a výše zpoždění.

Generování zprávy 4005 TrainRunningInformationMessage se uskutečňuje zapracováním jízdy vlaku v ISOŘ:

- prvotního sdělení příjezdu, odjezdu nebo průjezdu dopravním bodem,
- opravou měnící data prvotního sdělení,
- dodatečnou zprávou v již projetém úseku (nezávisle na časovém prodlení).

Generovaná zpráva 4005 TrainRunningInformationMessage je naplněna v následujících případech:

- dvakrát, při krátkém pobytu ve zdrojové zprávě, první s daty o příjezdu, druhá s daty o odjezdu,
- kolejí odjezdovou při průjezdu s jinou staniční kolejí příjezdovou a odjezdovou

Struktura zprávy 4005 TrainRunningInformationMessage je uvedena v příloze 9.

Datové zprávy z ISOŘ jsou informačním systémům dopravců poskytovány bezplatně.

4.1.2 System GPS

Pohyb hnacích vozidel lze sledovat použitím diagnostických systémů určených k monitorování a diagnostice, jejichž součástí jsou lokalizační jednotky. Například System NAVSTAR GPS, globální družicový polohový systém, primárně určený pro vojenské účely, ale současně je umožněno i jeho bezplatné civilní využití. Tento systém bývá také označován názvem Global Positioning System (GPS). Je to pasivní navigační systém, který umožňuje stanovit polohu drážního vozidla na Zemi, poskytuje informace o poloze vozidla nepřetržitě 24 hodin denně kdekoli na zemi. Proto může být GPS využíváno pro sledování pohybu drážních vozidel v reálném čase. Přesnost určení polohy drážního vozidla je až 3 m. Tato přesnost je dostatečná pro určení polohy hnacího vozidla na železniční dráze.

Evropská unie v současnosti buduje vlastní evropský navigační systém Galileo, který je spravovaný a řízený civilní správou. Jeho využití je plánováno pro inteligentní dopravní systémy. Obecně je navržen na obdobném principu jako systém GPS, ale zatím je systém v zaváděcí fázi.

Systém GPS je pasivní navigační systém, proto může pouze přijímat informaci o své poloze a nemůže ji odesílat. Z tohoto důvodu musí být lokalizační jednotka GPS umístěna na hnacím vozidle doplněna i o komunikační jednotku, která odesílá data o poloze hnacího vozidla. Z tohoto důvodu se systém GPS skládá z mobilní a stacionární části. Mobilní část je umístěna na hnacím vozidle, kde provádí prvotní zpracování dat o poloze drážního vozidla. Obsahuje řídicí jednotku, modul GPS a modem GSM/GPRS, který odesílá data o poloze drážního vozidla na server ve stacionární části. Vybavení hnacích vozidel systémem GPS je z finančního hlediska poměrně nákladné viz tabulka 2.

Tabulka 2 Náklady na pořízení systému GPS pro 50 hnacích vozidel

Aplikace GPS	cena	100 000 Kč
Modul GPS	cena	500 000 Kč
Poplatek za GPRS	cena	100 000 Kč
Záložní baterie pro GPS	cena	50 000 Kč
Roční poplatek za údržbu	cena	50 000 Kč
CELKEM	cena	800 000 Kč

Zdroj autor

4.1.3 Informační systémy železniční dopravy

Návrhem řešení pro sledování polohy hnacího vozidla je princip založený na systému ISOŘ pro tratě provozované SŽDC. Oproti ISOŘ, představuje systém GPS finanční zátěž pro dopravce, spočívající v pořízení modulu GPS. Je sice vhodný pro sledování pohybu hnacích vozidel po celém území ČR, avšak pro účel této práce postačí sledování pohybu vlaku na tratích SŽDC. Dopravce může podle potřeby vybavit jednotkou GPS pouze některá hnací vozidla.

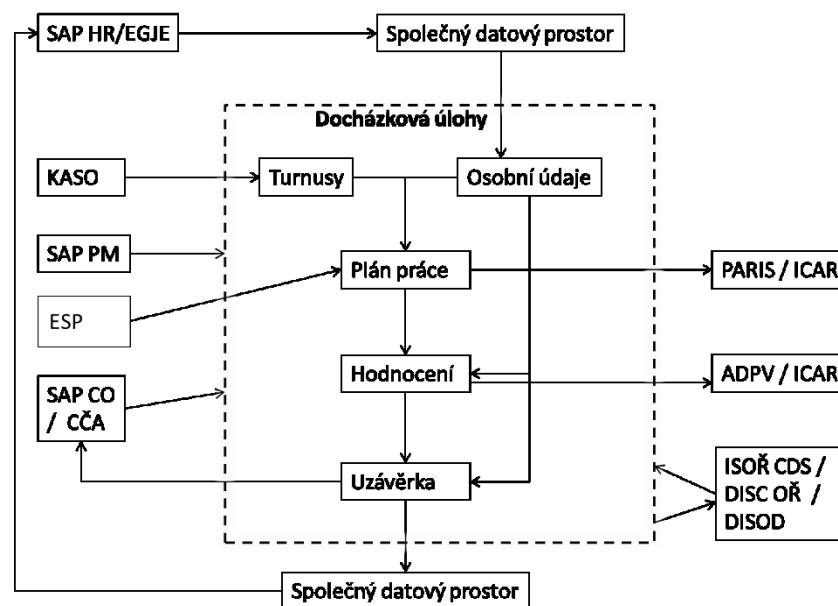
Nejdříve jsem se zaměřil na vyhledání společnosti zabývající se vytvářením a rozvojem informačních systémů v železniční dopravě, abych si ověřil, zda již není vhodný produkt, nabízející sledování železničních vozidel pomocí ISOŘ, dostupný na našem trhu.

Určil jsem prioritu požadované vlastností IS, která je cílem této práce a zajímal se i o další možnosti z hlediska jeho širšího využití dopravcem:

- sledování jízdy vlaku za účelem automatického vyhodnocení platnosti traťového poznání,
- evidence odborné způsobilosti a sledování její platnosti,
- vedení agendy spojené s vydáváním osvědčení strojvedoucího,
- vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích,
- výměna informací o platnosti odborné způsobilosti mezi oblastí provozního řízení a personálního řízení dopravce.

4.1.4 Systém APS a EVAL

Společnost OLTIS Group a.s. se zabývá návrhem, tvorbou, dodávkou a provozováním informačních systémů a to zejména pro železniční podniky. Formou outsourcingu provozují informační systémy pro řízení železničního provozu provozovatele dráhy SŽDC. Kontaktoval jsem obchodního zástupce, který mi z provozních IS doporučil systém APS nebo EVAL. Objasnil mi dostatečně základní funkce obou produktů. Systém APS je docházková úloha a slouží k zadávání výkonů a zpracování dat o docházce zaměstnanců především v odvětví lokomotivního hospodářství společností ČD a ČD Cargo, a.s. Tento systém byla vyvinutý pro jejich potřeby, proto je svázaný s ostatními IS provozovanými těmito dopravci, jak je patrné z obrázku 5. Podmínku provázání provozní a personální části řízení podniku splňuje. Podporuje automatickou aktualizaci traťových poznání ve spolupráci s ISOŘ, aktualizuje a tiskne karty způsobilosti, podporuje vydávání a aktualizaci osvědčení strojvedoucích, včetně vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích. Není však vhodný pro jiné dopravce.

Obrázek 5 Technické řešení systému APS

Druhým produktem je informační systém železničního dopravce EVAL. Tento systém již používá 15 malých a středních dopravců v ČR, Slovensku, Maďarsku a Polsku. Systém EVAL podporuje evidenci traťových poznání a tisk karty znalosti a další nástroje provozování drážní dopravy, zabývá se však pouze řízením provozu dopravce a evidencí traťových poznání bez provázání na personální řízení dopravce, vydávání osvědčení strojvedoucích a vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích.

Systém EVAL představuje efektivní nástroj umožňující:

- sledovat polohu vozů, lokomotiv a strojů pomocí systému GPS (pokud jsou jím vybaveny),
- sledovat plnění plánu jízdy vlaku a polohy vozů díky rozhraní do systémů CEVIS, ISOR, komunikuje s infrastrukturami ČR, Slovenska a Maďarska,
- zobrazit a sledovat polohu vozů, lokomotiv a strojů v digitální mapě,
- odesílat žádosti o přidělení kapacity dráhy při tvorbě trasy vlaku přes datové rozhraní do ISOR KADR,
- vést evidenci výkonů personálu a lokomotiv (včetně stavů měřidel, např. pohonných hmot, oleje, motohodiny),
- upozornit na lokomotivy nebo zařízení s blížícím se nebo prošlým termínem revize a zakázat jejich používání.
- evidovat všechna technická zařízení na lokomotivách a vozech jako samostatné díly, i s jejich historií umístění a oprav,
- možnost přiřkládání revizí a zpráv v elektronické podobě,
- vystavit vlakovou dokumentaci,
- analyzovat pořízená data díky zpracovaným výstupním sestavám. (21)

Pokud bych požadoval evidovat osobní data strojvedoucích včetně sledování platnosti odborné způsobilosti, vedení agendy vydávání osvědčení strojvedoucích a rejstříku osvědčení strojvedoucích v návaznosti na aktualizaci traťového poznání, systém lze vhodně upravit. Existuje také možnost propojení se stávajícím PIS dopravce k získání personálních údajů o zaměstnancích. Základní cena licence bez omezení počtu přístupů 1 000 000 Kč, by však po úpravách povýšila minimálně o dalších 800 000 Kč.

4.2 Systém Helios Orange

Poslední ze společností nabízející software se železniční tematikou byla firma ECOdate s.r.o., která nabízí IS producenta podnikových informačních systémů Asseco Solutions, a.s. Softwarové aplikace z jeho produkce jsou distribuovány na trzích v rámci střední Evropy. Společnost se zabývá nejen vývojem, ale také implementací a podporou specializovaných systémů pro organizace všech velikostí v nejrůznějších oblastech jejich působení. Její zástupce nabízí řešení systémem Helios Orange, který obsahuje čtyři moduly železniční dopravy. Tyto moduly jsou pouze databází pořizovaných údajů s možností sledování platnosti dat a pořízení tiskových sestav. Veškeré údaje tvoří firemní rejstříky poskytující potřebné údaje. Podle výpisu z poskytnuté dokumentace firmy ECOdate s.r.o., mají moduly tyto funkce:

- Modul evidence údržby železničních vozidel poskytuje:
 - registr udržovaných vozidel,
 - sledování pohybu výměnných dílů a agregátů,
 - evidence ujetých kilometrů,
 - plánování prohlídek po ujetí limitu kilometrů,
 - sledování průměrného denního proběhu a predikce data prohlídky,
 - plán revizí vyhrazených zařízení s časovou periodou,
 - evidence práce opravárenských pracovníků,
 - formální převzetí a předání vozidel z provozu do opravy,
 - zápis závad do systému přímo provozními pracovníky.
- Modul údržba tratí:
 - plán údržby podle zákonných i interních předpisů,
 - sledování odpracované doby traťových dělníků.
- Modul evidence výkonů vlakových čet:
 - turnusy pro všechny varianty dnů týdne,
 - rozpis směn s vyrovnáváním hodin mezi měsíci,
 - průběžná evidence odpracovaných směn.
- Modul rejstřík doplňkových osvědčení obsahuje exportní funkci pro předání dat na web:
 - seznam osvědčení,
 - seznam oprávnění a znalostí. (22)

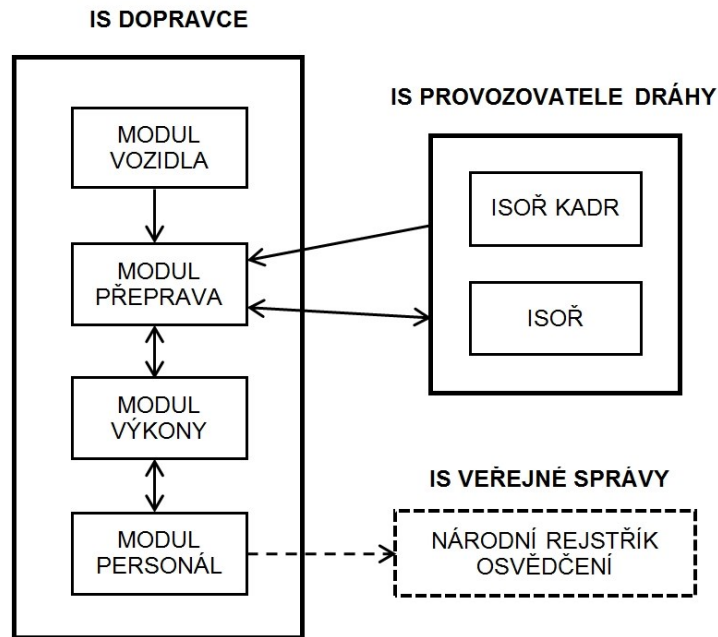
Zástupce společnosti mi poskytl cenovou nabídku na všechny čtyři moduly pro 6 přístupů. Vyčíslená částka za licenci je 79 980 Kč a roční systémová podpora činí 14 396 Kč.

Modul rejstřík doplňkových osvědčení pracuje s osobními daty díky vazbě na modul mzdy, ale je možné vytvořit i vlastní databázi zaměstnanců. Modul obsahuje exportní funkci pro předání dat ke zveřejnění na webových stránkách a samozřejmě je vystavení a tisk požadovaných osvědčení. Modul evidence pracovní doby umožňuje práci s turnusy, průběžné sledování skutečně odvedené práce, operativní změny rozpisu pracovních směn a následně na konci měsíce přenos podkladů do mzdového modulu. Dopravce jistě ocení i modul týkající se provozu hnacích vozidel a jejich údržby. Modul pro sledování údržby tratí není pro dopravce využitelný, proto jej požadují změnit na modul pro plánování přepravy a propojit přes datové rozhraní se systémem ISOŘ. Úprava této aplikace je podle sdělení zástupce společnosti možná a ocenil ji částkou do 100 000 Kč. Systém Helios Orange je variabilní nástroj pro řízení menších firem a podle potřeby lze nabízené čtyři moduly rozšířit o modul mzdy, lidské zdroje, nákup, zakázky a podobně, záleží na finančních možnostech každého dopravce.

4.2.1 Upravená architektura systému Helios Orange

Pro účely této diplomové práce jsem vybral systém Helios Orange a nejen kvůli přijatelné ceně, ale hlavně pro jeho stávající funkce a možnost jejich úprav. Propojením systému Helios Orange přes datové rozhraní se systémy provozovatele dráhy SŽDC, bude tento systém schopný automaticky sledovat traťová poznání s přenosem platných údajů o platnosti odborné způsobilosti do osvědčení strojvedoucích. Po úpravách stávajících modulů umožní vést efektivní agendu vydávání osvědčení strojvedoucích a rejstříku osvědčení strojvedoucích. Nad rámec původního záměru této práce bude plánovat přepravu, umožní objednat kapacitu dopravní cesty ad hoc, evidovat docházku zaměstnanců a železniční vozidla dopravce. Dojde k naplnění podmínky společné komunikace v oblasti personální a oblasti provozní týkající se platné odborné způsobilosti zaměstnanců. Jednotlivé moduly jsem si označil pracovními názvy jak je patrné z obrázku 6.

V následujících kapitolách objasním základní strukturu funkcí modulů, které budou použity jako vstupní podklad pro technickou realizaci systému ve spolupráci s programátorem. Všechny moduly jsou propojené a navzájem spolu komunikují. Databáze budou naplněny manuálně uživateli nebo mohou spolupracovat s jinými IS.

Obrázek 6 Navrhovaná struktura systému Helios Orange

Zdroj autor

Modul vozidla umožňuje evidenci železničních vozidel a evidenci jejich oprav a údržby. Zajišťuje vedení podkladů pro plánování a realizaci technických kontrol vozidel a určených technických zařízení. Vede přehled plnění zákonných podmínek provozu železničních vozidel a UTZ.

Modul přeprava, původně údržba tratí. Úpravou systému vznikne nový modul, který umožní plánování přepravy, evidenci zakázky s databází vozebních ramen, vytvoření žádosti o přidělení kapacity dráhy přes datové rozhraní s aplikací provozovatele dráhy ISOŘ KADR, vyhodnocení trasy vlaku pro účely aktualizace platnosti traťového poznání na základě přijatých dat o jízdě vlaku (hnacího vozidla) přes datové rozhraní s ISOŘ, kontrolu pracovní doby strojvedoucích, ověření platné odborné způsobilosti strojvedoucích, podle potřeby tisk osvědčení strojvedoucího.

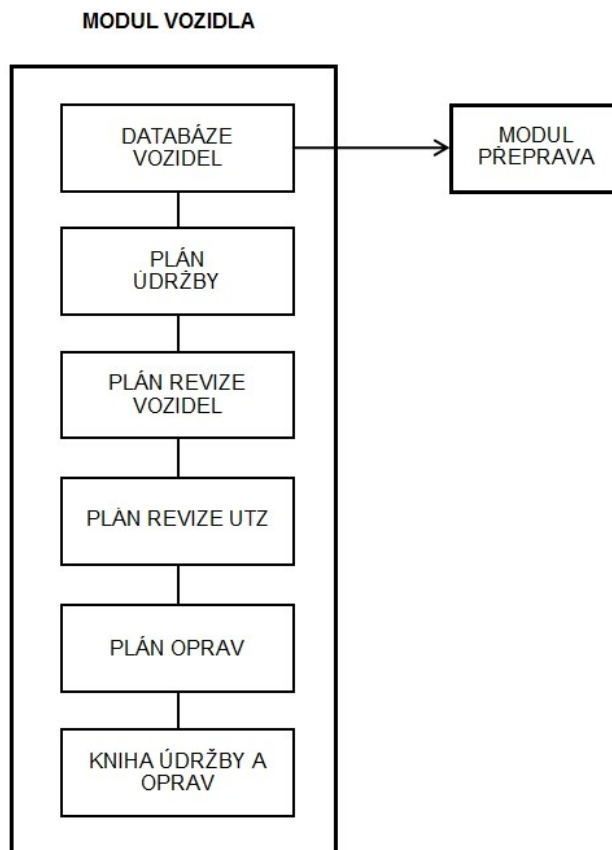
Modul výkony, jeho náplní bude evidence a plánování výkonů strojvedoucích, jejich pracovní doby prostřednictvím databáze turnusů.

Modul personál zajistí evidenci zaměstnanců, evidenci odborné způsobilosti, kompletní agendu vydávání osvědčení strojvedoucích a vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích dopravcem.

4.2.2 Struktury funkcí obsažených v modulech

Struktura funkcí modulu vozidla

Modul vozidla pracuje s databází železničních vozidel vytvořenou uživatelem. Funkce původního modulů budou zachovány. Uživatel vede podklady o provozu vozidel, na jejichž základě plánuje jejich opravy nebo údržbu. Modul bude poskytovat technická data o vozidlech modulu přeprava viz obrázek 7.

Obrázek 7 Struktura modulu vozidla

Zdroj autor

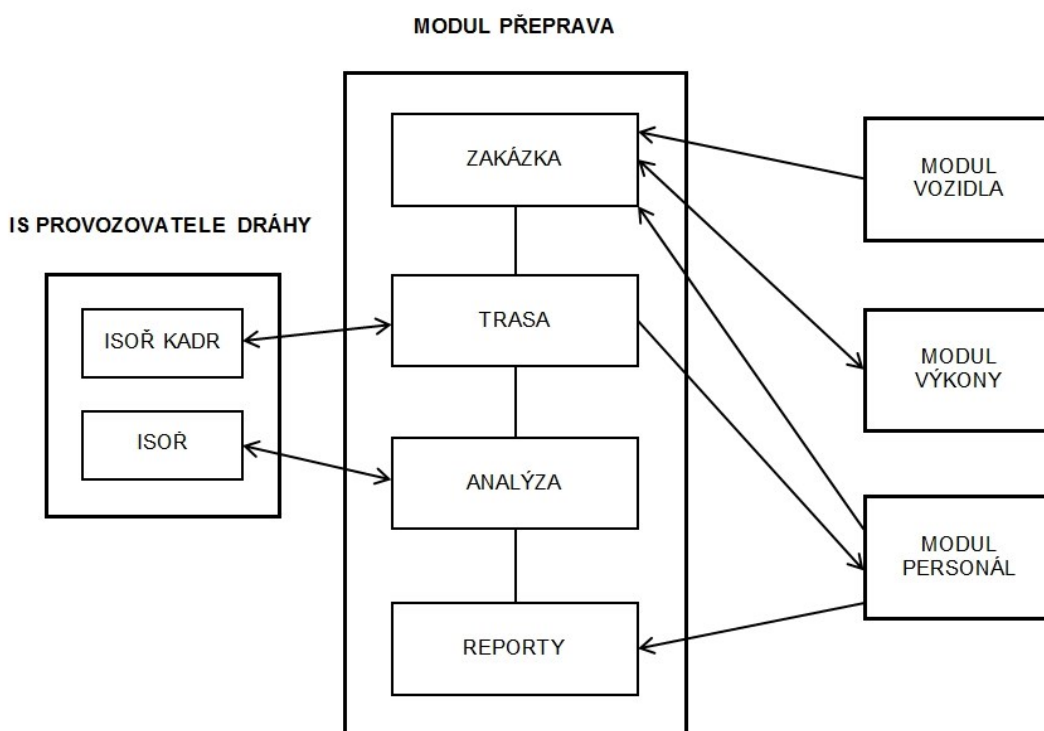
Struktura funkcí modulu přeprava

Struktura modulu přeprava viz obrázek 8 bude obsahovat tyto funkce:

- Zakázka spočívá v evidenci zakázky a vytvoření plánu přepravy s využitím nadefinované databáze vozebních ramen dle zakázky. Vozební ramena budou definována buďto trasou vlaku ad hoc nebo pravidelnou trasou vlaku v rámci platného GVD.
- Trasa umožní podání žádosti o přidělení kapacity prostřednictvím ISOŘ KADR, bude pracovat s aktivní trasou vlaku a aktualizovat záznamy o traťových poznáních včetně

vedení přehledu o jejich platnosti. Předává data aktuálních traťových poznání modulu personál.

- Analýza, která přijímá datové zprávy ze systému ISOŘ o jízdě vlaku, vyhodnocuje aktivní trasu podle parametrů vozebních ramen, archivuje požadovaná data, umožní výstupy definované dopravcem.
- Funkce report slouží k přenosu a tisku personálních dokumentů.

Obrázek 8 Schéma modulu přeprava

Zdroj autor

Funkce zakázka obsahuje databázi vozebních ramen GVD a vozebních ramen ad hoc, což jsou pevně nadefinovaná traťová poznání, potřebná k zajištění zakázky. Základ tvoří číslo trati podle TTP a k němu jsou přiřazeny požadované dopravní body podle číselníku SR 70 SŽDC. Zakázkou jsou vlaky dle platného GVD nebo číslo zakázky, pro kterou bude zajištěna trasa vlaku ad hoc, která bude objednána v ISOŘ KADR. Traťová poznání strojvedoucích musí být dopravcem zajištěna včas před uskutečněním zakázky.

Funkce trasa obsahuje databázi čísel všech pravidelných vlaků, ke kterým uživatel přiřadí dopravní body nadefinované vozebními rameny podle GVD. Po přidělení kapacity dopravní cesty v ISOŘ KADR obsahuje databázi tras vlaků ad hoc, které byly objednané v souladu s databází vozebních ramen ad hoc včetně dopravních bodů. Databáze čísel vlaků jsou evidované včetně osobního čísla strojvedoucího.

Funkce analýza je založena na principu přijímání a vyhodnocování datových zpráv 4005 TrainRunningInformationMessage z ISOŘ, struktura zprávy je uvedena v příloze 9. Systém ISOŘ generuje a zasílá datové zprávy pro aktivní vlaky dopravce, u kterých eviduje pořízení informace o počátku jízdy, jízdě a ukončení jízdy v dopravních bodech prostřednictvím EDD.

Pro zjištění a vyhodnocení polohy vlaku v dopravních bodech na síti SŽDC jsou rozhodující tyto elementy datové zprávy 4005 TrainRunningInformationMessage:

- OperationalTrainNumber obsahuje číslo sledovaného vlaku, pro který byla zpráva zaslána.
- LocationPrimaryCode obsahuje evidenční číslo dopravního bodu, ve kterém se sledovaný vlak nachází.
- LocationDateTime obsahuje datum a čas jízdy vlaku dopravním bodem.
- TrainLocationStatus obsahuje kód statusu jízdy vlaku, viz tabulka 3.

Tabulka 3 Číselník statusu jízdy vlaku

Kód	Status jízdy vlaku
1	Příjezd do cílového dopravního bodu
2	Odjezd z výchozího dopravního bodu
3	Příjezd do nácestného dopravního bodu
4	Odjezd z nácestného dopravního bodu
5	Průjezd dopravním bodem

Zdroj (16)

Princip vyhodnocení trasy vlaku

Do funkce analýza bude pořízena zpráva 4005 TrainRunningInformationMessage z ISOŘ. V kmenových datech systému pro funkci trasa musí být zadány podmínky pro výběr požadovaných údajů ze zprávy ISOŘ a pro vyhodnocení trasy prostřednictvím kódu statusu jízdy vlaku, na základě kterých se údaje zprávy z ISOŘ spárují s databází čísel vlaků uvedených ve funkci trasa a jejich vozebních ramen s dopravními body.

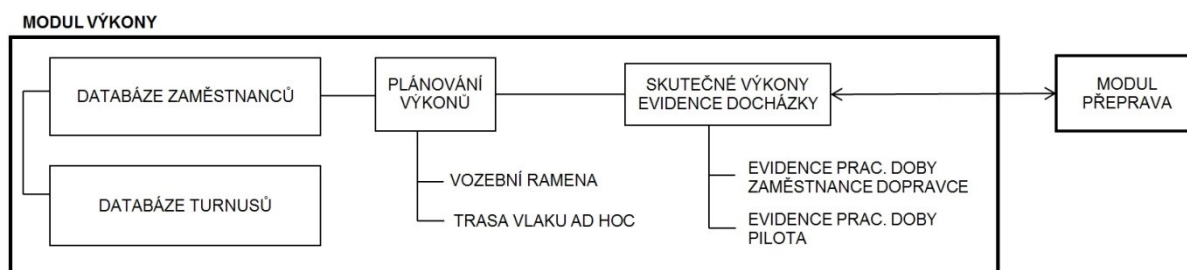
Pokud vlak skutečně projel všemi určenými dopravními body konkrétního vlaku v databázi vlaků funkce trasa, vyhodnotí funkce trasa podmínku za splněnou a přiřadí zápis s datem jízdy a číslem trati nebo číslem trati s traťovým úsekem k osobnímu číslu strojvedoucího. Tento zápis je splněním traťového poznání strojvedoucího, který přenese do modulu personál k archivaci.

Modul personál archivuje všechna traťová poznání vyhodnocená jako splněná a poslední platný údaj před koncem platnosti dosud evidovaného údaje zapíše do evidence odborné

způsobilosti. Uživatel bude systémem na změnu upozorněn a na základě tohoto upozornění zahájí řízení ve věci vydání osvědčení strojvedoucího. Po ukončení řízení osvědčení aktualizuje. Aktualizované osvědčení vydá strojvedoucímu personální útvar nebo je odešle k tisku provozní jednotce.

Struktura funkcí modulu výkony

Modul výkony viz obrázek 9 pracuje s databází zaměstnanců převzatou z modulu personál. Uživatel odpovídá za vytvoření databáze turnusů a přiřazení turnusu zaměstnancům. Původní funkce budou zachovány. V databázi turnusů musí být zohledněny požadavky na pracovní dobu zaměstnanců v dopravě v souladu s nařízením vlády č. 589/2006 Sb., kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě, v platném znění. Modul výkony poskytuje údaje o pracovní době zaměstnanců modulu přeprava.

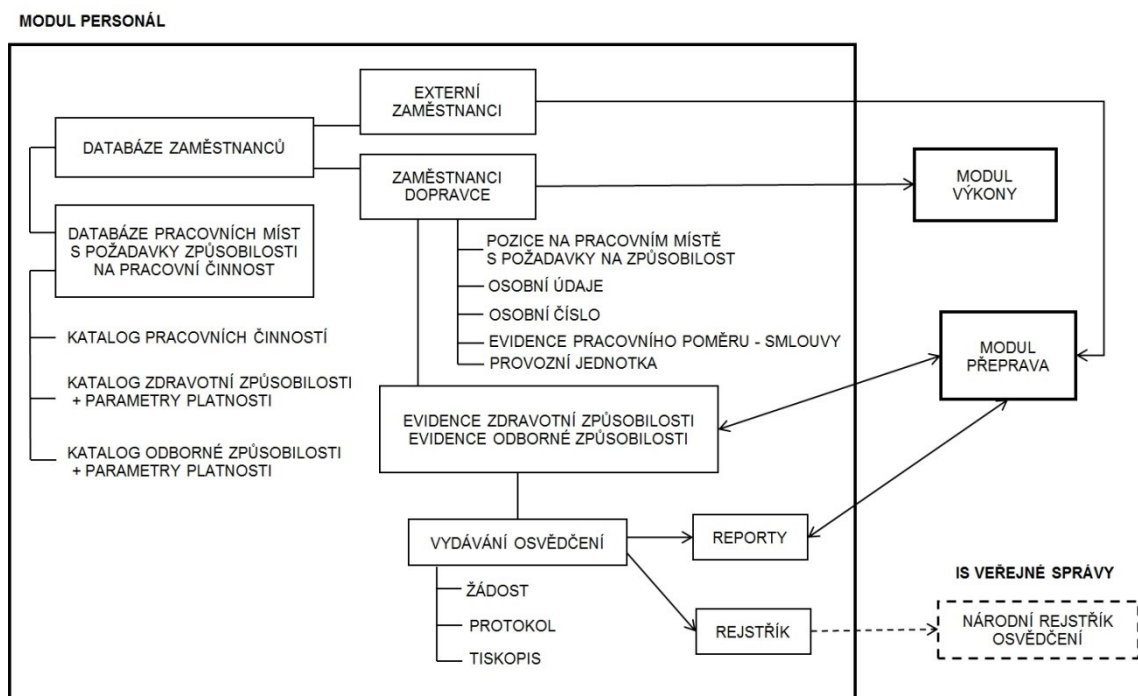

Obrázek 9 Struktura modulu výkony

Zdroj autor

Struktura funkcí modulu personál

Modul personál viz obrázek 10 pracuje s databází zaměstnanců vytvořenou uživatelem nebo může používat databázi zaměstnanců z jiného IS. Stávající funkce budou rozšířeny o databázi pracovních míst, katalog pracovních činností, katalog zdravotní způsobilosti, katalog odborné způsobilosti, za jejichž vytvoření odpovídá uživatel. Jednotlivé funkce modulu budou nastaveny v souladu se zněním kapitol 2.1.2, 2.1.4, 3.1.1 – 3.1.6 a 3.2. Dále musí být dodrženy základní parametry formátů tiskopisů a formulářů uvedených v přílohách 2 – 8. Modul personál poskytuje platné údaje o odborné způsobilosti zaměstnanců modulu přeprava.

Obrázek 10 Struktura modulu personál

Zdroj autor

4.3 Zavedení do praxe

Aby mohl být navržený IS zavedený do praxe, je třeba oslovit dopravce, který bude ochotný realizovat smluvně projekt vývoje u dodavatele a zajistit jeho financování.

Potenciální zadavatel aplikace, dopravce uvedený ve smlouvě na vývoj aplikace dohodnou závazné normy pro tvorbu jejich funkcí, instalaci, testování, změnové řízení, zálohování, monitoring a údržbu s dodavatelem programového vybavení. Metodami používání, řízení aktualizace a udržování databází programového vybavení a datových komunikačních protokolů musí být zaručena účinnost tohoto systému. Než bude aplikace zavedena dopravcem do provozu, musí být její funkčnost ověřena za účelem získání zkušeností pro rutinní provoz a evidence odborné způsobilosti zajišťována podvojně. Zadavatel aplikace určí styčného pracovníka pro řešení technologicko-uživatelské problematiky aplikace s dodavatelem.

Před fyzickým připojením aplikace k systému ISOŘ je nutné se SŽDC projednat:

- poskytování dat za vlastního dopravce,
- požadovaný typ datových zpráv,
- termín spuštění ověřovacího a rutinního provozu.

4.4 Zhodnocení návrhu řešení

Informační systém jsem navrhoval pro dopravce, který doposud používá výpočetní techniku v omezených možnostech, s podporou tabulkových editorů ve formátu Microsoft Word a Excel. Vnitropodnikovou agendu vede pouze v podobě složek, do kterých zakládá veškeré dokumenty v tištěné podobě. Strukturu jednotlivých funkcí jsem navrhnul tak, aby mohl být v co největší míře nahrazen oběh tištěných dokumentů, vedením dokumentace a archivací dat v elektronické podobě. Propojením modulů a funkcí se uskuteční centralizace personálních činností dopravce, souvisící s odbornou způsobilostí zaměstnanců, při zachování decentralizovaných provozních činností. Automatickou evidencí traťových poznání, jakožto odborné způsobilosti strojvedoucích, jsou údaje o platnosti vedeny v centrální evidenci odborné způsobilosti, zahrnující agendu vydaných, aktualizovaných, změněných, pozastavených a zrušených osvědčení strojvedoucích. Jakmile jsou držitelé osvědčení strojvedoucího udělena další oprávnění, týkající traťového poznání a tímto oprávnění k řízení na železniční dráze a trati SŽDC, jsou neprodleně aktualizována. Centrální evidence odborné způsobilosti (modul personál), vedená personálním útvarem, zahájí i ukončí řízení ve věci osvědčení strojvedoucího a umožní tisk formuláře v odlehlé provozní jednotce (modul přeprava). Provozní jednotka zajistí jeho vydání strojvedoucímu.

Strukturu systému jako celku, jsem pojnal v širším měřítku coby nástroj k plnění postupů zavedených dopravcem, v rámci systému zajišťování bezpečnosti při provozování drážní dopravy. Za základ provozování drážní dopravy jsem vzal modul přeprava, který ve spolupráci s ostatními moduly, zabrání provoznímu zaměstnanci naplánovat obsazení vlaku železničními vozidly (modul vozidla), která nesplňují kritéria pro jejich použití a zaměstnanci (modul personál), kteří nesplňují kritéria odborné způsobilosti a kritéria stanovené pracovní doby a nařízeného odpočinku (modul výkony). Informační systém Helios Orange se stane opravdovým přínosem až vedením vydaných osvědčení rejstříkem IS veřejné správy. Rejstřík osvědčení vedený dopravcem bude interoperabilní s informačním systémem veřejné správy a umožní dopravci pořizování aktuálních údajů přímo do národního rejstříku osvědčení. Veškerá data o odborné způsobilosti strojvedoucích budou později digitalizována. V navržené struktuře jsem tento IS veřejné správy označil jako národní rejstřík. Tento rejstřík by měl sdružovat údaje o vydaných osvědčeních všech dopravců v ČR. Jeho propojením s národními rejstříky ostatních členských států a nahrazením osvědčení strojvedoucího čipovou kartou, dojde k naplnění mobility trhu práce strojvedoucích EU.

Navržené řešení systému automatické evidence traťových poznání jsem konzultoval se zástupci železničních dopravců TONCUR s.r.o. a BF Logistics s.r.o. Jejich stanovisko bylo k navrženému systému evidence traťových poznání systémem Helios Orange pozitivním pro využití železničním dopravcem. Informační systém je podle nich přínosem zvýšené bezpečnosti provozu a zdrojem přiměřeného komfortu, zajištění personálních a provozních agend. Na investiční náklady, spojené s realizací projektu, měli rozdílné názory. Pro TONCUR s.r.o. je cena příliš vysoká. Zástupce BF Logistics s.r.o. uvažoval o dotaci z evropských fondů. Použitím systému Helios Orange lze optimalizovat technologické procesy provozování drážní dopravy s využitím počítačové podpory.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo navržení systému automatické evidence traťových poznání. Tento cíl stanovený v úvodu diplomové práce, byl splněn. Byly stanoveny podmínky, požadavky a postupy navrhovaného systému automatické evidence traťových poznání.

Neexistují technické a legislativní překážky, které by bránily použití aplikace Helios Orange v železničním provozu v rámci rutinního provozu vnitropodnikového IS dopravce. Zavedením automatické evidence traťových poznání jsou dopravcem minimalizována rizika provozování drážní dopravy, čímž dochází ke zvýšení bezpečnosti železničního systému ČR. Systém umožní automatické přenášení platných údajů o odborné způsobilosti do osvědčení strojvedoucího, neodkladnou aktualizaci podnikového rejstříku vydaných osvědčení a zabrání řízení hnacího vozidla strojvedoucím bez znalosti traťových poměrů na tratích železničního systému dráhy celostátní a regionální.

Nevýhodou navrhovaného řešení může být cena, kterou musí dopravce vynaložit na pořízení a úpravu stávajícího software. Finanční zatížení je v případě zvolené aplikace Helios Orange rozhodně nižší oproti finančním nákladům, které by byly vynaloženy za vývoj zcela nové aplikace. Evropská unie nastavila dopravcům jednotná pravidla systému zajišťování bezpečnosti a certifikace strojvedoucích. Tato jsou jistě přínosem k zajištění bezpečnosti železničního systému, ale pro dopravce znamenají neúměrný nárůst administrativy, pokud nejsou vybaveni odpovídající výpočetní technikou nebo finanční zátěž na její pořízení. Při zavádění evropských směrnic nebylo toto hledisko vůbec bráno v úvahu. Malí dopravci považují evropskou politiku téměř za likvidační. Nabízí se možnost využít evropských dotačních fondů případně vhodně zvolenou licenční politikou, nabídnout aplikaci Helios Orange po úpravách, k využití dalším železničním dopravcům a tím náklady vynaložené na jeho vytvoření snížit.

Navržený IS bude vhodný pro obsluhu jedním uživatelem (majitelem), kterému ušetří čas strávený nad administrativou a umožní věnovat se více například obchodu. Někteří střední dopravci již používají systém EVAL, který bude muset projít nákladnou úpravou, pokud má splňovat kritéria. Velcí dopravci provozují systém APS vyvinutý jim přímo na míru.

SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

- (1) *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru.*
- (2) *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES ze dne 17. června 2008 o interoperabilitě železničního systému ve Společenství.*
- (3) *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES ze dne 29. dubna 2004 o bezpečnosti železnic Společenství a o změně směrnice Rady 95/18/ES o vydávání licencí železničním podnikům a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti.*
- (4) *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES ze dne 23. října 2007 o vydávání osvědčení strojvedoucím obsluhujícím hnací vozidla a vlaky v železničním systému Společenství.*
- (5) *Narižení Komise (EU) č. 36/2010 ze dne 3. prosince 2009 o vzorech Společenství pro licenci strojvedoucího, doplňková osvědčení, ověřené opisy doplňkových osvědčení a formuláře žádosti o licenci strojvedoucího podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES.*
- (6) *Rozhodnutí Komise 2010/17/ES ze dne 29. října 2009 o přijetí základních parametrů pro rejstříky licencí strojvedoucích a doplňkových osvědčení podle směrnice 2007/59/ES.*
- (7) *Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.*
- (8) *Vyhláška č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah, ve znění pozdějších předpisů.*
- (9) *Narižení Komise (EU) č. 1078/2012 ze dne 16. listopadu 2012 o společné bezpečnostní metodě sledování, kterou mají používat železniční podniky, provozovatelé infrastruktury po získání osvědčení o bezpečnosti nebo schválení z hlediska bezpečnosti a subjekty odpovědné za údržbu.*
- (10) *ARMSTRONG, Michael. Řízení lidských zdrojů: nejnovější trendy a postupy. 10 vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2007. 769 s. ISBN 978-80-247-1407-3.*
- (11) *Vyhláška č. 376/2006 Sb. o systému bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a postupech při vzniku mimořádných událostí na dráhách, ve znění pozdějších předpisů.*

- (12) *Nařízení Komise (ES) č. 653/2007 ze dne 13. června 2007 o používání společného evropského vzoru pro osvědčení o bezpečnosti a žádosti podle článku 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES a o platnosti osvědčení o bezpečnosti předkládaných podle směrnice 2001/14/ES.*
- (13) *SŽDC DI Dopravní a návěstní předpis.* Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, 2013. 366 s.
- (14) *Prohlášení o dráze celostátní a regionální platné pro přípravu jízdního řádu 2016 a pro jízdní řád 2016.* Praha: Správa železniční dopravní cesty, státní organizace, 2014. 196 s.
- (15) *Směrnice SŽDC č. 83 – Tvorba a používání Tabulek traťových poměrů.*
- (16) Správa železniční dopravní cesty, státní organizace. Interní materiály.
- (17) *Zpráva o výsledcích šetření příčin a okolností vzniku mimořádné události. Srážka nákladních vlaků Pn 148231 a Pn 63710 s jejich následným vykolejením na dráze železniční, celostátní, v úseku Česká Třebová odj.sk. – Odb. Parník [online].* Drážní inspekce, 2015 [cit. 2016-4-16]. Dostupné z: http://www.dicr.cz/uploads/Zpravy/MU/DI_Ceska_Trebova_140708.pdf
- (18) LOKOTRANS SERVIS s.r.o. Interní materiály.
- (19) *Vyhláška č. 16/2012 Sb., o odborné způsobilosti osob řídících drážní vozidlo a osob provádějících revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení a o změně vyhlášky Ministerstva dopravy č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy, ve znění pozdějších předpisů.*
- (20) OLTIS Group a.s. Interní materiály.
- (21) OLTIS Group a.s. *EVAL: Informační systém železničního dopravce* [online]. 2016. Dostupné z: http://www.oltisgroup.cz/wp-content/uploads/2014/07/EVAL-A4_CZ.pdf
- (22) *Podnikový informační systém Helios Orange.* ECOdate s.r.o. 2016

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Definice základních pojmů

Příloha 2 Formulář k podání žádosti o vydání osvědčení strojvedoucího v elektronické podobě

Příloha 3 Doklad o převzetí osvědčení strojvedoucího v elektronické podobě

Příloha 4 Doklad k ověření skutečností, podle kterých lze uznat zvláštní odbornou způsobilost v elektronické podobě

Příloha 5 Základní parametry vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích v elektronické podobě

Příloha 6 Výstupy vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích v elektronické podobě

Příloha 7 Formulář elektronické evidence o současném stavu způsobilosti zaměstnanců

Příloha 8 Formulář elektronické knihy zkoušek

Příloha 9 Struktura datové zprávy 4005 TrainRunningInformationMessage

PŘÍLOHY

Definice vybraných základních pojmů

Alternativní trasou je jiná trasa mezi toutéž výchozí a cílovou stanicí, přičemž obě trasy jsou pro provoz příslušné nákladní či osobní dopravy železničním podnikem vzájemně nahraditelné. (1)

Dopravna je místo na dráze, které slouží k řízení jízdy vlaků a posunu mezi dopravami. Dopravny mohou být s kolejovým rozvětvením nebo bez kolejového rozvětvení. (8)

Interoperabilitou se rozumí schopnost železničního systému umožnit bezpečný a nepřerušovaný pohyb vlaků, dosahujících stanovených úrovní výkonnosti na těchto tratích. Tato závisí na všech předpisových, technických a provozních podmínkách, které musí být dodrženy v zájmu splnění základních požadavků. (2)

Posunem je každá úmyslně a organizovaně prováděná jízda drážního vozidla, nejde-li o jízdu vlaku. (8)

Provozování dráhy jsou činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje drážní doprava. (7)

Příslušný orgán je bezpečnostní orgán uvedený v článku 16 směrnice 2004/49/ES. (2)

Řadou je soubor shodných vozidel jednoho konstrukčního typu. (2)

Stanice je dopravna s kolejovým rozvětvením, u dráhy speciální i bez kolejového rozvětvení, se stanoveným rozsahem poskytovaných přepravních služeb. (8)

Školicím střediskem je subjekt pověřený nebo uznaný příslušným orgánem k poskytování školení. (2)

Technické specifikace pro interoperabilitu jsou specifikace, které se vztahují na každý subsystém nebo část subsystému tak, aby vyhověl základním požadavkům, a zajišťují interoperabilitu transevropského vysokorychlostního a konvenčního železničního systému ve smyslu směrnice 96/48/ES a směrnice 2001/16/ES. (3)

Typ drážního vozidla je vozidlo, určené rozhodujícími parametry, stanovujícími jeho vlastnosti a použití; jsou to zejména druh vozidla a způsob provozování, nejvyšší rychlost, rozchod a výkon. (8)

Určená technická zařízení jsou technická zařízení tlaková, plynová, elektrická, zdvihací, dopravní, pro ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny a pro ochranu před negativními účinky zpětných trakčních proudů. (22)

Vlak je sestavená a svěřená skupina drážních vozidel, tvořená alespoň jedním hnacím a jedním taženým drážním vozidlem, označená stanovenými návěstmi, s doprovodem vlaku a jedoucí podle jízdního řádu nebo podle pokynu odborně způsobilé osoby řídící drážní dopravu, anebo též samostatné hnací drážní vozidlo nebo speciální vozidlo s vlastním pohonem, nebo svěřená nejméně dvě hnací drážní vozidla, označená stanovenými návěstmi, s doprovodem vlaku a jedoucí podle jízdního řádu nebo podle pokynu odborně způsobilé osoby řídící drážní dopravu. (8)

Vnitrostátní bezpečnostní předpisy jsou všechny předpisy obsahující bezpečnostní požadavky na železnici stanovené na úrovni členského státu a použitelné na více než jeden železniční podnik, bez ohledu na to, kdo je vydal. (3)

Formulář k podání žádosti o vydání osvědčení strojvedoucího v elektronické podobě

První strana

ŽÁDOST VE VĚCI OSVĚDČENÍ STROJVEDOUČÍHO	
Kontaktní informace o dožadované organizaci:	
Název adresáta žádosti:	IČ:
Adresa sídla:	Země:
Adresa pro doručování:	
E-mail:	
Údaje k licenci a zaměstnavateli žadatele:	
Příjmení (popřípadě další příjmení a titul/y) uvedené v licenci strojvedoucího: PŘÍJMENÍ.....	
Jméno (popřípadě další jména) uvedené v licenci strojvedoucího: Jméno	Osobní číslo:000.....
Číslo licence strojvedoucího: CZ 71 2000 0000.....	Platnost do:0000-00-00.....
Kontaktní osoba (nadřízený žadatele): Příjmení Jméno..... Subjekt / útvar: –.....	
E-mail:	Telefon: (+420) 000 000 000.....
Osobní údaje žadatele:	
Místo narození (země / město): .. ČR / Obec	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; width: fit-content; margin: auto;"> <p>Fotografie průkazová (3,5 x 4,5 cm)</p> </div>
Datum narození:0000-00-00	
Státní příslušnost: Česká republika	
Mateřský jazyk: český	
Adresa bydliště: Ulice 000.....	
Obec, PSČ 000 00	
E-mail: jméno@poskytovatel.cz.....	
Telefon: (+420) 000 000 000	<p>Podpisový vzor 2 krát</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 5px auto;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 30px; margin: 5px auto;"></div>
Předmět žádosti:	
Ve věci osvědčení strojvedoucího se požaduje jeho	
☒ – první vydání	☐ – prodloužení
☐ – aktualizace	☐ – duplikát
☐ – odnětí	
Odůvodnění ¹⁾ a popis změny ²⁾ :	
.....	
Vnitřní referenční číslo ³⁾ : 0000/2000	Platnost do ³⁾ : 0000-00-00.....
S oprávněním podle směrnice 2007/59/ES kategorie ⁴⁾ :	
☐ A – zahrnující oprávnění podkategorie A1 až A5	☐ B – zahrnující oprávnění podkategorie B1 a B2
☐ A1 – řídit posunovací hnací vozidla	☐ B1 – řídit vlaky s přepravou cestujících
☐ A2 – řídit pracovní vlaky	☒ B2 – řídit vlaky s přepravou zboží
☐ A3 – řídit vozidla údržby	
☐ A4 – řídit ostatní hnací vozidla, slouží-li	
☐ A5 – řídit vozidla (nezařazená do předchozích podkategorií): dvoucestná vozidla jedoucí jako posun	
Druh hnacího vozidla ⁴⁾ :	
☐ – elektrická (E)	☒ – motorová (M)
☐ – parní (P)	☐ – speciální (SV)
Další informace:	
.....	

Podklady a přílohy k žádosti:

Označení dokladu:	Počet příloh:	Popis:
Jazykové schopnosti —
Omezení 1	Originál (ověřená kopie) lékařského posudku o zdravotní způsobilosti
Oprávnění pro kolejová vozidla 1	Protokol o výsledku zkoušky k prokázání zvláštní odborné způsobilosti
Požadované oprávnění —
Požadované oprávnění 1	Opis doplňkového osvědčení – ověřená kopie doplňkového osvědčení
Oprávnění pro infrastrukturu 1	Protokol o výsledku zkoušky k prokázání zvláštní odborné způsobilosti
Požadované oprávnění —
Požadované oprávnění 1	Opis doplňkového osvědčení – ověřená kopie doplňkového osvědčení
Požadované oprávnění 1	Karta způsobilosti (Tratě SŽDC, s. o.; Tratě ČD, a. s.)
Ostatní 1	Souhlas se zpracováním osobních údajů

Prohlášení:

Místopřísežně prohlašuji, že všechny informace na tomto formuláři žádosti a na případných dalších listech mnou uvedené, jsou pravdivé. Uvědomuji si, že má žádost může být zamítnuta nebo osvědčení strojvedoucího odejmuto, pokud se dodatečně zjistí, že tyto informace jsou nepravdivé, nebo že byly z mé strany zamlčeny důležité podrobnosti.

Poučení:

Veškeré osobní údaje zpracované pro účely vystavení osvědčení strojvedoucího a k splnění požadavku směrnice 2007/59/ES budou zpracovávány v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

Údaje budou zpracovávány výhradně pro výše uvedené účely a pro správu rejstříku osvědčení strojvedoucího subjektem: jedinajícím ve funkci správce rejstříku.

Žádost: Za organizaci převzal:

přijata dne

pod č. j.
index 00A

(podpis a razítko)

1) Uveďte v žádosti o duplikát osvědčení strojvedoucího, zda původní doklad je poškozený, zničený, ztracený nebo odcizený včetně bližších okolností.
2) Uveďte v žádosti o aktualizaci osvědčení strojvedoucího, v čem změny spočívají.
3) Uveďte v žádosti o prodloužení, aktualizaci, duplikát a odnětí osvědčení strojvedoucího.
4) Uveďte v žádosti o první vydání nebo aktualizaci osvědčení strojvedoucího.
Zaškrtnutím křížkem (☒) označte požadavek nebo platný údaj. Odkazované právní předpisy se rozumí ve znění pozdějších předpisů.

Doklad o převzetí osvědčení strojvedoucího v elektronické podobě

První strana

PROTOKOL O VYDÁNÍ ROZHODNUTÍ VE VĚCI OSVĚDČENÍ STROJVEDOUČÍHO	
Kontaktní informace o vydávající organizaci (vydavateli):	
Název vydavatele:	IČ:
Adresa sídla:	Země: Česká republika
Adresa pro doručování:	
E-mail: Identifikátor datové schránky:	
Údaje k účastníku řízení – žadateli / dotčenému ve věci osvědčení strojvedoucího:	
Příjmení (popřípadě další příjmení a titul/y) uvedené v licenci strojvedoucího: PŘÍJMENÍ	
Jméno (popřípadě další jména) uvedené v licenci strojvedoucího: Jméno	
Datum narození:0000-00-00.....	Osobní číslo: 000
Adresa bydliště:Ulice 000, Obec, PSČ 000 00.....	
Kontaktní osoba (nadřízený žadatele):Příjmení Jméno..... Subjekt / útvar: –	
E-mail: Telefon: (+420) 000 000 000	
Rozhodnutí (výroková část):	
jako oprávněný subjekt, učiněnému podání podle přílohy:	
☒ vyhovuje a nařizuje úkony s osvědčením strojvedoucího v souladu s výrokem	
☐ nevyhovuje a ☐ přerušuje / ☐ zastavuje řízení	
Rozhodnutí ☒ má / ☐ nemá odkladný účinek.	
Další účastníci řízení:	
.....	
.....	
Odůvodnění:	
Ve věci osvědčení strojvedoucího bylo dne00. 00. 2016..... požádáno (žádost / podnět č.:0000/2016-00A.....):	
☐ – vydavatelem / ☐ – oprávněným: ...dožadující příslušný orgán	
☐ – provedení další kontroly ☐ – okamžité pozastavení platnosti ☐ – odnětí z podnětu dopravce	
☒ – účastníkem řízení – žadatelem o jeho:	
☒ – první vydání ☐ – prodloužení ☐ – aktualizaci ☐ – duplikát ☐ – odnětí	
z důvodu / pro změny:žadatel uzavřel pracovněprávní vztah s vydavatelem osvědčení strojvedoucího,	
přičemž sjednaným druhem práce je činnost související s řízením drážního vozidla (zpochybnění způsobilosti strojvedoucího) ..	
Protože ☒ nebyly / ☐ byly ¹⁾ shledány důvody bránící vyhovět podání (žádosti / podnětu), bylo rozhodnuto způsobem uvedeným ve výroku.	
1)	
.....	
.....	
.....	

Druhá strana

Poučení účastníků:

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podat odvolání, ve kterém se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení k statutárnímu orgánu vydavatele osvědčení strojvedoucího LOKOTRANS SERVIS s.r.o. podáním učiněným u útvaru vydávajícího osvědčení strojvedoucího, kterým je úsek výkonného manažera. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

Prohlášení:

- Já níže podepsaný účastník řízení ve věci osvědčení strojvedoucího se ústně vzdávám možnosti podání odvolání proti tomuto rozhodnutí.
- Já níže podepsaný účastník řízení ve věci osvědčení strojvedoucího si ponechávám lhůtu pro podání odvolání proti tomuto rozhodnutí.

Potvrzení převzetí oznámení učiněného ústně k osvědčení strojvedoucího:

Dne: 00. 00. 2016..... Podpis žadatele / dotčeného:.....

Rozhodnutí z pověření statutárního orgánu vydal:

dne

00. 00. 2016

pod č. j.

0000/2016
index 00B

funkcer

(podpis a razítko)

Rozdělovník:

Do vlastních rukou:

0

žadatel / dotčený (nebylo-li převzato oznámení):

bydlištěm:

.....

.....

1) Místo pro výčet důvodů bránících vyhovět podání.
Zaškrtnutím křížkem (☒) označte požadavek nebo platný údaj.

Doklad k ověření skutečností, podle kterých lze uznat zvláštní odbornou způsobilost v elektronické podobě

První strana

Znak	OPIS DOPLŇKOVÉHO OSVĚDČENÍ		
ŽP/PI	vydaný v souladu s článkem 17 směrnice 2007/59/ES. Tento dokument není řídičským oprávněním.		
1. ZAMĚSTNAVATESKÝ NEBO SMLUVNÍ ŽP/PI	NÁZEV SPOLEČNOSTI		
	ŽELEZNIČNÍ PODNIK ☐	PROVOZOVATEL INFRASTRUKTURY ☐	
Poštovní adresa			
PSČ a město		Země	
Osobní číslo držitele			
2. DRŽITEL	Číslo licence		
Příjmení (jedno nebo více)			FOTOGRAFIE Podpis
Jméno (jména)			
Místo narození			
Datum narození			
Státní příslušnost			
Bydliště (nepovinné)			
3. KATEGORIE ŘIDIČSKÉHO OPRAVNĚNÍ	A ☐		B ☐
	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ _____		☐ ☐
4. DALŠÍ INFORMACE			
5. OMEZENÍ			
6. JAZYKOVÉ ZNALOSTI			

Základní parametry vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích v elektronické podobě

Rejstřík informací o současném stavu licence strojvedoucího

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
1	Licence č.		
1.1	Číslo licence umožňující přístup k údajům v národním rejstříku	EIN (12 číslic)	Povinný
2	Současný stav licence		
2.1	Doložení současného stavu licence: <ul style="list-style-type: none"> – platná – pozastavená – odebraná 	Text ABC	Nepovinný

Rejstřík informací o aktuálním vydaném osvědčení strojvedoucího

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
3	Příjmení držitele (shodné s licenci)		
3.1	Příjmení uvedené v cestovním dokladu nebo vnitrostátním průkazu totožnosti či jiném uznaném dokladu prokazujícím totožnost. Podle zvyklostí v daném členském státě je povoleno uvedení více příjmení	Text ABC	Povinný
4	Jméno (jména) držitele (shodné s licenci)		
4.1	Jméno (jména) uvedené (uvedená) v cestovním dokladu nebo vnitrostátním průkazu totožnosti či jiném uznaném dokladu prokazujícím totožnost. Podle zvyklostí v daném členském státě je povoleno uvedení více jmen	Text ABC	Povinný
5	Datum narození držitele		
5.1	Datum narození zaměstnance uvedené v dokladu prokazujícím totožnost zaměstnance	RRRR-MM-DD	Povinný
6	Místo narození držitele		
6.1	Město a země narození zaměstnance	Text ABC	Povinný
7	Datum vydání osvědčení		
7.1	Aktuální datum vydání osvědčení	RRRR-MM-DD	Povinný
8	Datum uplynutí doby platnosti osvědčení		
8.1	Datum předpokládaného formálního uplynutí doby platnosti osvědčení	RRRR-MM-DD	Povinný

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
9	Název subjektu, který osvědčení vydává		
9.1	Název subjektu vydávajícího osvědčení (železniční podnik, IM, jiný)	Text ABC	Povinný
10	Osobní číslo držitele u zaměstnavatele		
10.1	Zaměstnanci přidělené číslo podnikové evidence	Číslo 123	Nepovinný
11	Fotografie držitele		
11.1	Podobenka	Originál nebo elektronický snímek	Povinný
12	Podpis držitele		
12.1	Podpis	Originál nebo elektronický snímek	Povinný
13	Trvalé bydliště nebo poštovní adresa držitele		
	Adresa držitele:		
13.1	■ Ulice a číslo popisné	Text ABC / Číslo 123	Nepovinný
13.2	■ Obec	Text ABC	Nepovinný
13.3	■ Země	Text ABC	Nepovinný
13.4	■ PSČ	Číslo 123	Nepovinný
13.5	■ Tel. č.	Číslo 123	Nepovinný
13.6	■ E-mail	Alfanumerický kód ABC@ABC.XX	Nepovinný
14	Adresa železničního podniku nebo IM, pro které je strojvedoucí oprávněn k řízení vlaků		
	Adresa železničního podniku / IM:		
14.1	■ Ulice a číslo popisné	Text ABC / Číslo 123	Povinný
14.2	■ Obec	Text ABC	Povinný
14.3	■ Země	Text ABC	Povinný
14.4	■ PSČ	Číslo 123	Povinný
14.5	■ Kontaktní osoba	Text ABC	Nepovinný
14.6	■ Tel. č.	Číslo 123	Povinný
14.7	■ Fax. č.	Číslo 123	Povinný
14.8	■ E-mail	Alfanumerický kód ABC@ABC.XX	Povinný
15	Kategorie, ve kterých je držitel oprávněn k řízení		
15.1	Příslušný kód (kódy)	Alfanumerický kód	Povinný
16	Kolejová vozidla, která je držitel oprávněn řídit		
16.1	Seznam (opakovaný záznam)	Alfanumerický kód	Povinný
16.2	Datum další předpokládané zkoušky (každá položka)	RRRR-MM-DD	Povinný
17	Části infrastruktury, na kterých je držitel		

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
	oprávněn řídit		
17.1	Seznam (opakovaný záznam)	Alfanumerický kód	Povinný
17.2	Datum další předpokládané zkoušky (každá položka)	RRRR-MM-DD	Povinný
18	Jazykové znalosti		
18.1	Seznam (opakovaný záznam)	Text ABC	Povinný
18.2	Datum další předpokládané zkoušky (každá položka)	RRRR-MM-DD	Povinný
19	Další informace		
19.1	Seznam (opakovaný záznam)	Text ABC	Povinný
20	Další omezení		
20.1	Seznam (opakovaný záznam)	Text ABC	Povinný

Rejstřík historických údajů o stavu osvědčení strojvedoucího

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
21	Datum prvního vydání		
21.1	Datum prvního vydání osvědčení	RRRR-MM-DD	Nepovinný
22	Aktualizace (Ize uvést více záznamů)		
22.1	Datum aktualizace	RRRR-MM-DD	Povinný
22.2	Údaje o aktualizaci a jejím důvodu (oprava jednoho či více údajů uvedených v osvědčení)	Text ABC	Povinný
23	Změna / změny (Ize uvést více záznamů)		
23.1	Datum změny Důvod změn (nové získané znalosti nebo znalosti pravidelně kontrolované) s odkazem na konkrétní části osvědčení: – pole 3 Kategorie – pole 4 Další informace – pole 5 Údaje o jazykových schopnostech – pole 6 Omezení – pole 7 Kolejová vozidla, která je strojvedoucí oprávněn řídit – pole 8 Infrastruktura, na které je strojvedoucí oprávněn řídit	RRRR-MM-DD Text ABC	Povinný Povinný
24	Pozastavení (Ize uvést více záznamů)		
24.1	Doba pozastavení (od – do)	RRRR-MM-DD – RRRR-MM-DD	Povinný
24.2	Důvod pozastavení	Text ABC	Povinný
25	Odebrání (Ize uvést více záznamů)		
25.1	Datum odebrání	RRRR-MM-DD	Povinný
25.2	Důvod odebrání	Text ABC	Povinný

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
26	Osvědčení nahlášené jako ztracené		
26.1	Datum oznámení	RRRR-MM-DD	Povinný
26.2	Datum vydání duplikátu	RRRR-MM-DD	Povinný
27	Osvědčení nahlášené jako odcizené		
27.1	Datum oznámení	RRRR-MM-DD	Povinný
27.2	Datum vydání duplikátu	RRRR-MM-DD	Povinný
28	Osvědčení nahlášené jako zničené		
28.1	Datum oznámení	RRRR-MM-DD	Povinný
28.2	Datum vydání duplikátu	RRRR-MM-DD	Povinný

Rejstřík informací o základních požadavcích a počátečních kontrolách umožňujících vydání osvědčení strojvedoucího a o následných kontrolách pro zachování platnosti osvědčení strojvedoucího

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
29	Jazykové znalosti		
29.1	Základní požadavek Pracovní jazyk (jazyky), pro něž bylo vydáno prohlášení o splnění stanovených kritérií	Text ABC	Povinný
29.2	Pravidelná zkouška Pro každý jazyk datum osvědčení znalostí (složení zkoušky). Lze uvést více záznamů	RRRR-MM-DD	Povinný
30	Znalost kolejových vozidel		
30.1	Základní požadavek Kolejová vozidla, pro něž bylo vydáno prohlášení o splnění stanovených kritérií	Text ABC	Povinný
30.2	Pravidelná zkouška Datum pravidelné zkoušky (osvědčené znalosti). Lze uvést více záznamů	RRRR-MM-DD	Povinný
31	Znalost infrastruktury		
31.1	Základní požadavek Infrastruktura, pro niž bylo vydáno prohlášení o splnění stanovených kritérií	Text ABC	Povinný
31.2	Pravidelná zkouška Datum pravidelné zkoušky (osvědčené znalosti). Lze uvést více záznamů	RRRR-MM-DD	Povinný

Zdroj autor

Výstupy vedení rejstříku osvědčení strojvedoucích v elektronické podobě

Registr informací o současném stavu licence strojvedoucího

Rejstřík osvědčení strojvedoucích
vedený železničním podnikem
LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 11, 627 00 Brno - Slatina

Informační systém
ISO/IEC 27002:2005

Oddíl 1 - licence

Příjmení a jméno držitele (-)	Číslo licence (1)	Stav licence (2)	Vnitřní referenční číslo (-)
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0077	platná 2021-05-01	0001/2013
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0078	platná 2021-05-01	0002/2013
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0079	platná 2021-05-01	0003/2013
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0080	platná 2021-07-31	0004/2013
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0081	platná 2021-11-27	0005/2014
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2012 0082	platná 2022-07-01	0006/2014
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0083	platná 2021-10-01	0007/2014
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2012 0084	platná 2022-02-02	0008/2014
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2014 0085	platná 2024-01-02	0009/2015
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2014 0086	platná 2024-03-07	0010/2015
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2012 0087	platná 2022-01-06	0011/2015
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2012 0088	platná 2022-07-03	0012/2015

Registr oddíl aktuální osvědčení

Rejstřík osvědčení strojvedoucích
vedený železničním podnikem
LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 11, 627 00 Brno - Slatina

Informační systém
ISO/IEC 27002:2005

Oddíl 2 - aktuální osvědčení

← ZPĚT

◀ VZAD VPŘED ▶

(-) Vnitřní referenční číslo

0014/2016 KONEC →

Osobní údaje držitele osvědčení strojvedoucího

(3) Příjmení držitele: **PŘÍJMENÍ** (11) Foto:
(4) Jméno držitele: **Jméno**
(5) Datum narození: **RRRR-MM-DD**
(6) Místo narození: **Obec / Česká republika**
(13) Poštovní adresa:
(13.1) Ulice a číslo popisné: **Ulice 000**
(13.2) Obec: **Obec**
(13.3) Země: **Česká republika**
(13.4) PSČ: **543 21**
(13.5) Tel. č.: **(+420) 000 000 000**
(13.6) E-mail: nazev@poskytovatel.cz (12) Podpis:

Údaje k aktuálnímu osvědčení strojvedoucího a zaměstnavateli držitele

(7) Datum vydání osvědčení: **RRRR-MM-DD** (8) Datum uplynutí doby platnosti osvědčení: **RRRR-MM-DD**
(9) Název subjektu, který osvědčení vydává: **LOKOTRANS SERVIS s.r.o.** (10) Osobní číslo držitele u zaměstnavatele: **123456**
(14) Adresa železničního podniku nebo IM, pro které je strojvedoucí oprávněn k řízení vlaků:
(14.1) Ulice a číslo popisné: **Drážní 11** (14.2) Obec: **Brno - Slatina** (14.3) Země: **Česká republika** (14.4) PSČ: **627 00**
(14.5) Kontaktní osoba: **Příjmení Jméno** (14.6) Tel. č.: **(+420) 000 000 000** (14.7) Fax č.: **541 573 200** (14.8) E-mail: dispecer@lokotransservis.cz

Oprávnění držitele podle směrnice 2007/59/ES

(15) Kategorie, ve kterých je držitel oprávněn k řízení: — **B2**
Poznámka: —
—
(16) Kolejová vozidla, která je držitel oprávněn řídit:
(16.1) Druh a typ: **M 703; 704; 720; 721; 730; 740; 742; 744; 753; 770** (16.2) Datum dalšího přezkoušení: **RRRR-MM-DD**
—
(17) Části infrastruktury, na kterých je držitel oprávněn řídit:
(17.1) Rozsah infrastruktury: **Tratě SŽDC, s.o. (viz Karta způsobilosti)** (17.2) Datum dalšího přezkoušení: **RRRR-MM-DD**
Tratě ČD, a.s. (viz Karta způsobilosti) **RRRR-MM-DD**
—
(18) Jazykové znalosti:
(18.1) Pracovní jazyk: — (18.2) Datum dalšího přezkoušení: —
—
(19) Další informace: — (20) Další omezení: —

Registr oddíl historie záznamů

Rejstřík osvědčení strojvedoucích
vedený železničním podnikem
LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 11, 627 00 Brno - Slatina

Informační systém
ISO/IEC 27002:2005

Oddíl 3 - historie záznamů

Příjmení a jméno držitele (-)	Datum události (xx.1)	Stav osvědčení (xx.2)
evidovné údaje PŘÍJMENÍ Jméno	RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD	(21) První vydání osvědčení (22) Údaje o aktualizaci a jejím důvodu (23) Záznam o změnách v části osvědčení: 3, 4, 5, 6, 7, 8 (24) Záznam o důvodu a době pozastavení osvědčení (25) Záznam o důvodu odebrání osvědčení (26) Záznam o ztracení osvědčení a vydání duplikátu (27) Záznam o odcizení osvědčení a vydání duplikátu (28) Záznam o zničení osvědčení a vydání duplikátu
PŘÍJMENÍ Jméno	2015-05-18 2015-12-31	(21) První vydání osvědčení - ref. č. 0010/2015-01 (25) Ukončení pracovního poměru - ref. č. 0010/2015-02

Registr oddíl kontrola požadavků

Rejstřík osvědčení strojvedoucích
vedený železničním podnikem
LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 11, 627 00 Brno - Slatina

Informační systém
ISO/IEC 27002:2005

Oddíl 4 - kontrola požadavků

Příjmení a jméno držitele (-)	Základní požadavky (xx.1)	Datum plnění (xx.2)
PŘÍJMENÍ Jméno	(29) Jazykové znalosti — (30) Znalost kolejových vozidel M: 703; 730; 740; 742 (31) Znalost infrastruktury Tratě SŽDC, s.o. (viz Karta způsobilosti) Tratě ČD, a.s. (viz Karta způsobilosti)	— 2014-08-20 2014-08-20 2014-08-20

Registr informací o současném stavu licence strojvedoucího

Rejstřík osvědčení strojvedoucích
vedený železničním podnikem
LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 11, 627 00 Brno - Slatina

Informační systém
ISO/IEC 27002:2005

Oddíl 1 - licence

Příjmení a jméno držitele (-)	Číslo licence (1)	Stav licence (2)	Vnitřní referenční číslo (-)
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0077	platná 2021-05-01	0001/2013 ✓
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0078	platná 2021-05-01	0002/2013 ✓
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0079	platná 2021-05-01	0003/2013 ✗
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0080	platná 2021-07-31	0004/2013 ✓
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0081	platná 2021-11-27	0005/2014 ✗
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2012 0082	platná 2022-07-01	0006/2014 ✗
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2011 0083	platná 2021-10-01	0007/2014 ✓
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2012 0084	platná 2022-02-02	0008/2014 ✗
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2014 0085	platná 2024-01-02	0009/2015 ✓
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2014 0086	platná 2024-03-07	0010/2015 ✗
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2012 0087	platná 2022-01-06	0011/2015 ✗
PŘÍJMENÍ Jméno	CZ 71 2012 0088	platná 2022-07-03	0012/2015 ✗

Registr oddíl aktuální osvědčení

Rejstřík osvědčení strojevodoucích
vedený železničním podnikem
LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 11, 627 00 Brno - Slatina

Informační systém
ISO/IEC 27002:2005

Oddíl 2 - aktuální osvědčení

← ZPĚT

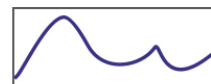
◀ VZAD VPŘED ▶

(-) Vnitřní referenční číslo

0014/2016 KONEC →

Osobní údaje držitele osvědčení strojevodoucího

(3) Příjmení držitele:	PŘÍJMENÍ	(11) Foto:
(4) Jméno držitele:	Jméno	
(5) Datum narození:	RRRR-MM-DD	
(6) Místo narození:	Obec / Česká republika	
(13) Poštovní adresa:		
(13.1) Ulice a číslo popisné:	Ulice 000	
(13.2) Obec:	Obec	
(13.3) Země:	Česká republika	
(13.4) PSČ:	543 21	
(13.5) Tel. č.:	(+420) 000 000 000	(12) Podpis:
(13.6) E-mail:	nazev@poskytovatel.cz	

Údaje k aktuálnímu osvědčení strojevodoucího a zaměstnavateli držitele

(7) Datum vydání osvědčení:	RRRR-MM-DD	(8) Datum uplynutí doby platnosti osvědčení:	RRRR-MM-DD
(9) Název subjektu, který osvědčení vydává:	LOKOTRANS SERVIS s.r.o.	(10) Osobní číslo držitele u zaměstnavatele:	123456
(14) Adresa železničního podniku nebo IM, pro které je strojevodoucí oprávněn k řízení vlaků:			
(14.1) Ulice a číslo popisné:	(14.2) Obec:	(14.3) Země:	(14.4) PSČ:
Drážní 11	Brno - Slatina	Česká republika	627 00
(14.5) Kontaktní osoba:	(14.6) Tel. č.:	(14.7) Fax č.:	(14.8) E-mail:
Příjmení Jméno	(+420) 000 000 000	541 573 200	dispecer@lokotrasservis.cz

Oprávnění držitele podle směrnice 2007/59/ES

(15) Kategorie, ve kterých je držitel oprávněn k řízení:	—	B2
Poznámka: —		
—		
(16) Kolejová vozidla, která je držitel oprávněn řídit:		
(16.1) Druh a typ:	M 703; 704; 720; 721; 730; 740; 742; 744; 753; 770	(16.2) Datum dalšího přezkoušení:
—		RRRR-MM-DD
—		—
(17) Části infrastruktury, na kterých je držitel oprávněn řídit:		
(17.1) Rozsah infrastruktury:	Tratě SŽDC, s.o. (viz Karta způsobilosti)	(17.2) Datum dalšího přezkoušení:
—	Tratě ČD, a.s. (viz Karta způsobilosti)	RRRR-MM-DD
—		RRRR-MM-DD
—		—
(18) Jazykové znalosti:		
(18.1) Pracovní jazyk:	—	(18.2) Datum dalšího přezkoušení:
—		—
—		—
(19) Další informace:	—	(20) Další omezení:
—		—

Registr oddíl historie záznamů

Rejstřík osvědčení strojvedoucích
vedený železničním podnikem
LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 11, 627 00 Brno - Slatina

Informační systém
ISO/IEC 27002:2005

Oddíl 3 - historie záznamů

Příjmení a jméno držitele (-)	Datum události (xx.1)	Stav osvědčení (xx.2)
evidovné údaje PŘÍJMENÍ Jméno	RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD RRRR-MM-DD	(21) První vydání osvědčení (22) Údaje o aktualizaci a jejím důvodu (23) Záznam o změnách v části osvědčení: 3, 4, 5, 6, 7, 8 (24) Záznam o důvodu a době pozastavení osvědčení (25) Záznam o důvodu odebrání osvědčení (26) Záznam o ztracení osvědčení a vydání duplikátu (27) Záznam o odcizení osvědčení a vydání duplikátu (28) Záznam o zničení osvědčení a vydání duplikátu
PŘÍJMENÍ Jméno	2015-05-18 2015-12-31	(21) První vydání osvědčení - ref. č. 0010/2015-01 (25) Ukončení pracovního poměru - ref. č. 0010/2015-02

Registr oddíl kontrola požadavků

Rejstřík osvědčení strojvedoucích
vedený železničním podnikem
LOKOTRANS SERVIS s.r.o., Drážní 11, 627 00 Brno - Slatina

Informační systém
ISO/IEC 27002:2005

Oddíl 4 - kontrola požadavků

Příjmení a jméno držitele (-)	Základní požadavky (xx.1)	Datum plnění (xx.2)
PŘÍJMENÍ Jméno	(29) Jazykové znalosti — (30) Znalost kolejových vozidel M: 703; 730; 740; 742 (31) Znalost infrastruktury Tratě SŽDC, s.o. (viz Karta způsobilosti) Tratě ČD, a.s. (viz Karta způsobilosti)	— 2014-08-20 2014-08-20 2014-08-20

Zdroj (18)

Formulář elektronické evidence o současném stavu způsobilosti zaměstnanců

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
1	Položka		
1.1	Pořadí zaměstnance v seznamu	Číslo 123	Povinný
2	Příjmení, jméno (titul)		
2.1	Příjmení, jméno, případně jména a titul uvedené v dokladu prokazujícím totožnost zaměstnance	Text ABC	Povinný
2.2	Stav pracovního poměru (jiného smluvního vztahu):	Barva a styl písma:	
2.2.1	■ trvá neohraničeně	– černá	Povinný
2.2.2	■ trvá ohraničen výpovědí / dobou určitou	– červená	Povinný
2.2.3	■ ukončen	– červená přeškrtnutá	Povinný
3	Datum narození		
3.1	Datum narození zaměstnance uvedené v dokladu prokazujícím totožnost zaměstnance	DD. MM. RRRR	Povinný
4	Osobní číslo		
4.1	Zaměstnanci přidělené číslo podnikové evidence	Číslo 123	Nepovinný
5	Kontakt		
5.1	Přímý nadřízený zaměstnance	Text ABC	Nepovinný
5.2	Styčný zaměstnanec dle smluvního vztahu	Text ABC	Nepovinný
6	Subjekt		
6.1	Zkrácené označení útvaru podle organizačního řádu	Text ABC	Povinný
6.2	Zkrácený název subjektu v případě zaměstnance jiného zaměstnavatele	Text ABC	Povinný
7	Kvalifikační požadavky		
7.1	Označení zkoušky	Alfanumerický kód ABC-123X123(XX)/X	Povinný
7.2	Datum dosažení způsobilosti	DD. MM. RRRR	Povinný
7.3	Záznamy:	Barva a styl písma:	
7.3.1	■ pozastavení způsobilosti	– červená	Povinný
7.3.2	■ obnovení způsobilosti	– černá	Povinný

Zdroj autor

Formulář elektronické knihy zkoušek

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
1	Ev. č. / letopočet		
1.1	Číslo listu knihy zkoušek	RRRR	Povinný
1.2	Evidenční číslo zkoušky v pořadí od začátku roku	Číslo 123	Povinný
2	Příjmení, jméno (titul)		
2.1	Příjmení, jméno, případně jména a titul uvedené v dokladu prokazujícím totožnost zaměstnance	Text ABC	Povinný
3	Datum narození		
3.1	Datum narození zaměstnance uvedené v dokladu prokazujícím totožnost zaměstnance	DD. MM. RRRR	Povinný
4	Osobní číslo		
4.1	Zaměstnanci přidělené číslo podnikové evidence	Číslo 123	Nepovinný
5	Kontakt		
5.1	Přímý nadřízený zaměstnance	Text ABC	Nepovinný
5.2	Styčný zaměstnanec dle smluvního vztahu	Text ABC	Nepovinný
6	Subjekt		
6.1	Zkrácené označení útvaru podle organizačního řádu	Text ABC	Povinný
6.2	Zkrácený název subjektu v případě zaměstnance jiného zaměstnavatele	Text ABC	Povinný
7	Pracovní zařazení / činnosti		
7.1	Dosavadní pracovní zařazení	Text ABC	Povinný
7.2	Požadované pracovní činnosti: –	Text ABC	Povinný
8	Označení zkoušky		
8.1	Druh způsobilosti a číslo zkoušky:	Alfanumerický kód:	
8.1.1	při výkonu odborné zkoušky	<u>ABC-123</u> X123(XX)/X	Povinný
8.1.2	při výkonu praktické zkoušky	<u>ABC-123</u> X123(XX)/X	Povinný
8.2	Kategorie a podkategorie oprávnění a druh vozidla ¹⁾ pro řízení drážního vozidla	Alfanumerický kód <u>ABC-123</u> X123(XX)/X	Povinný ¹⁾
8.3	Stav prokazované způsobilosti při výkonu zkoušky, včetně formy přezkoušení	Alfanumerický kód <u>ABC-123</u> X123(XX)/ <u>X</u>	Povinný
9	Předpis		
9.1	Verze vnitřního předpisu dopravce, podle které je zkouška provedena	Číslo 123	Povinný
10	Oprava		
10.1	Číslo opravné zkoušky	Číslo 123	Povinný
11	Výcvik		
11.1	Datum ukončení přípravy a výcviku	DD. MM. RRRR	Povinný
12	Předseda zkušební komise		

Požadavek			
Číslo	Obsah	Formát	Stav
12.1	Příjmení a jméno předsedy zkušební komise nebo příjmení a jméno zkoušejícího při výkonu PZ	Text ABC	Povinný
13	Interní člen zkušební komise		
13.1	Příjmení a jméno člena zkušební komise, který je v pracovněprávním vztahu k dopravci	Text ABC	Povinný
14	Externí člen zkušební komise		
14.1	Příjmení a jméno člena zkušební komise, který není v pracovněprávním vztahu k dopravci 2) pro kategorie oprávnění A + B	Text ABC	Povinný ²⁾
15	Datum zkoušky		
15.1	Aktuální datum vykonání zkoušky	DD. MM. RRRR	Povinný
16	Klasifikace		
16.1	V teoretické části:		
16.1.1	Počet získaných procentních bodů v testu	Číslo 123 %	Povinný
16.1.2	Počet získaných procentních bodů v pohovoru	Číslo 123 %	Povinný
16.1.3	Výrok hodnocení v teoretické části	Text ABC	Povinný
16.2	Výrok hodnocení v praktické části	Text ABC	Povinný
16.3	Výrok hodnocení v jazykové části 3) pro kategorie oprávnění A + B, není-li mateřským jazykem zaměstnance český jazyk	Text ABC	Povinný ³⁾
17	Opravný termín		
17.1	Datum předpokládaného termínu opravné zkoušky	DD. MM. RRRR	Nepovinný
18	Poznámka k evidenci		
18.1	Ostatní údaje nezbytné k určení použitých postupů (důvod mimořádného přezkoušení, atd.)	Text ABC	Povinný
19	Stanovené předpoklady k výkonu zkoušky		
19.1	Označení předpokladu	Alfanumerický kód (nespecifikovaný)	Povinný
19.2	Popis předpokladu (číslo dokladu)	Text ABC Číslo 123	Povinný
19.3	Datum dosažení způsobilosti	DD. MM. RRRR	Povinný

Zdroj autor

Struktura datové zprávy 4005 TrainRunningInformationMessage

MessageHeader (komunikační hlavička zprávy)

- MessageType – číslo typu zprávy
- MessageTypeVersion – verze validačního schéma zprávy
- MessageIdentifier – pořadové číslo zprávy
- MessageDateTime – datum a čas vytvoření zprávy
- Sender – odesílatel zprávy
- Recipient – příjemce zprávy

MessageStatus – status zprávy

TrainOperationalIdentification (jedinečná identifikace vlaku)

- ObjectType – typ identifikace vlaku
- Company – dopravce vlaku
- Core – hlavní element identifikace
- Variant – varianta identifikace pro den jízdy
- TimetableYear – většinový rok období ročního jízdního řádu
- StartDate – datumová složka dne jízdy

OperationalTrainNumberIdentifier (provozní číslo vlaku)

- OperationalTrainNumber – aktuální číslo vlaku

TrainLocationReport (lokalita jízdy vlaku)

- CountryCodeISO – ISO kód státu
- LocationPrimaryCode – evidenční číslo bodu
- PrimaryLocationName – název bodu
- **LocationSubsidiaryIdentification (podlokalita bodu – staniční koleje)**
 - LocationSubsidiaryTypeCode – typ podbodu koleje
 - AllocationCompany – příslušnost podbodu
- LocationDateTime – datum a čas jízdy vlaku v bodě
- TrainLocationStatus – vztah jízdy vlaku k bodu
- BookedLocationDateTime – čas v bodě dle jízdního řádu
- ReferencedLocationDateTime – čas v bodě podle původního jízdního řádu
- **TrainDelay (celková výše zpoždění)**
 - AgainstBooked – výše náskoku nebo zpoždění v minutách proti právě aktuálnímu jízdnímu řádu
 - AgainstReferenced – výše náskoku nebo zpoždění v minutách proti původnímu jízdnímu řádu